

www.e-rara.ch

Diodori Siculi bibliothecae historicae quae supersunt

Diodorus

Lipsiae, [17--]

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 8145

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-33647>

Biblos tritē

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΣ ΤΡΙΤΗ.

(C. 1.) Duorum priorum librorum summam breviter complexus, progreditur Diodorus ad Aethiopum historiam. (C. 2.) Qui fuisse putantur mortalium primi, utpote autochthones, solique proximi. Primi etiam deos coluerunt; ideo grati illis, neque externorum imperiis unquam obnoxii.

Τῶν πρό ταύτης βίβλων δυεῖν οὐσῶν ἡ μὲν πρώτη περιέχει τὰς κατὰ τὴν Αἴγυπτον πράξεις τῶν ἀρχαίων βασιλέων, καὶ τὰ μυθολογούμενα περὶ τῶν παρ' Αἰγυπτίους θεῶν, πρὸς δὲ τοῦτοις περὶ τοῦ Νείλου, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων καρπῶν τε καὶ παντοδαπῶν ζώων· περὶ τε τῆς τοποθεσίας τῆς οὔσης Αἰγύπτου, καὶ τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις καὶ τῶν δικαστηρίων· ἡ δὲ δευτέρα τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὰς ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις συντελεσθεῖσας πράξεις ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων, ἐν αἷς ἐστὶν ἡ τε Σεμιράμιδος γένεσις καὶ αὐξησης, καθ' ἣν ἔκτισε μὲν Βαβυλῶνα καὶ πολλὰς ἄλλας πόλεις, ἐστράτευσε δὲ ἐπὶ

τὴν Ἰνδικὴν μεγάλαις δυνάμεσιν· ἐξῆς δὲ περὶ τῶν Χαλδαίων, καὶ τῆς παρ' αὐτοῖς τῶν ἄστρον παρατηρήσεως· καὶ περὶ τῆς Ἀραβίας, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ παραδόξων· περὶ τε τῆς Σκυθῶν βασιλείας, καὶ περὶ Ἀμαζόνων· καὶ τὸ τελευταῖον περὶ τῶν Ἰπερβορέων. Ἐν δὲ ταύτῃ, τὰ συνεχῇ τοῖς προῖστορήμενοις προστιθέντες, διέξιμεν περὶ Αἰθιοπῶν καὶ τῶν Αἰθῶν, καὶ τῶν ὀνομαζομένων Ἀτλαντίδων.

2. Αἰθιοπας τοίνυν ἱστοροῦσι πρώτους ἀνθρώπων ὑπάντων γεγονέναι· καὶ τὰς ἀποδείξεις τούτων ἐμφανεῖς εἶναι φασιν. Ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἐπὶ ἡλυδες ἐλθόντες, ἀλλ' ἐγγενεῖς ὄντες τῆς χώρας, δικαίως αὐτόχθονες ὀνομαζονται, σχεδὸν παρὰ πᾶσι συμφωνεῖται· ὅτι δὲ τοὺς ὑπὸ τὴν μεσημβριαν οἰκοῦντας πιθανόν ἐστὶ πρώτους ὑπὸ τῆς γῆς ἐξωγογησθαι, προφανές ὑπάρχει ἅπασι. Τῆς γὰρ περὶ τὸν ἥλιον θερμασίας ἀναξηραινούσης τὴν γῆν ὑγρὰν οὖσαν, ἔτι δὲ κατὰ τὴν τῶν ὄλων γένεσιν καὶ ζωογονούσης, εἰκὸς εἶναι τὸν ἐγγυτάτω τόπον ὄντα τοῦ ἡλίου πρῶτον ἐνεγκεῖν φύσεις ἐμψύχους. Φασὶ δὲ παρ' αὐτοῖς πρώτοις καταδειχθῆναι θεοὺς τιμᾶν, καὶ θυσίας ἐπιτελεῖν καὶ πομπὰς καὶ πανηγύρεις, καὶ τᾶλλα, δι' ὧν ἄνθρωποι τὸ θεῖον τιμῶσι. Διὸ καὶ τὴν παρ' αὐτοῖς εὐσέβειαν διαβεβοῆσθαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ δοκεῖν τὰς παρ' Αἰθιοπῶν θυσίας μάλιστα εἶναι τῷ δαιμονίῳ κεχαρισμένας. Μάρτυρα δὲ τούτων παρέχονται τὸν πρεσβύτατον σχεδὸν καὶ μάλιστα τῶν ποιητῶν θανμαζόμενον παρ' Ἑλλήσι. Τοῦτο γὰρ κατὰ τὴν Ἰλιάδα παρειαίγειν τὸν τε Διὸς

καὶ τοὺς ἄλλους μετ' αὐτοῦ θεοὺς ἀποδημοῦντας εἰς Αἰθιοπίαν, πρὸς τε τὰς θυσίας τὰς ἀπονεμομένας αὐτοῖς κατ' ἔτος, καὶ εὐωχίαν κοινὴν παρὰ τοῖς Αἰθίοψι.

Ζεὺς γάρ ἐς ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες
ἔποντο.

Λέγουσι δὲ καὶ τῆς εἰς τὸ θεῖον εὐσεβείας φανερώς αὐτοὺς κομίζεσθαι τὰς χάριτας, μηδέποτε δεσποτείας ἐπήλυδος πεῖραν λαβόντας. Ἐξ αἰῶνος γάρ ἐν ἐλευθερίᾳ μεμενηκέναι καὶ τῇ πρὸς ἄλλήλους ὁμοσίᾳ, πολλῶν μὲν καὶ δυνατῶν ἐστρατευκότων ἐπ' αὐτοὺς, μηδενὸς δὲ τῆς ἐπιβολῆς καθικομένου.

(C. 3.) Aegyptii, eorum colonia, ab Osiride deducta in terram, quae Nili aggestu paulatim exstiterit. Nam leges et ritus iidem: idem scripturae genus, nempe hieroglyphicam, Aethiopibus commune, apud Aegyptios sacerdotibus proprium: sacra etiam regumque insignia eadem.

3. Καμβύσην μὲν γὰρ μεγάλην δυνάμει στρατεύσαντα, τὴν τε στρατιὰν ἀποβαλεῖν ἅπασαν, καὶ αὐτὸν τοῖς ὅλοις κινδυνεῦσαι. Σεμίραμιν δὲ τῇ μεγέθει τῶν ἐπιβολῶν καὶ πράξεων διωρομασμένην, ἐπὶ βράχῃ τῆς Αἰθιοπίας προσελθοῦσαν, ἀπογνῶναι τὴν ἐπὶ τὸ σὺμπαν ἔθνος στρατείαν. Τοὺς τε περὶ Ἡρακλέα καὶ Διόνυσον ἐπιόντας ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, μόνους τοὺς Αἰθίοπας τοὺς ὑπὲρ Αἰγύπτου μὴ καταπολεμῆσαι, διὰ τε τὴν εὐσεβείαν τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ δυσκράτητον τῆς ἐπιβολῆς. Φασὶ δὲ καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἀποίκους ἑαυτῶν ὑπάρχειν, Ὅσιριδος ἡγησαμένου τῆς ἀποικίας. Καθόλου γὰρ τὴν νῦν οὖσαν Αἰγύπτion λέγουσιν οὐ χώραν, ἀλλὰ θάλατταν.

γεγονέναι κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τοῦ κόσμου σύστασιν· ὕστερον μὲντοι τοῦ Νείλου κατὰ τὰς ἀναβάσεις τὴν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ἰλὺν καταφέροντος, ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον προσχωσθῆναι. Ὅτι δ' ἐστὶν αὐτῶν ἡ χώρα πᾶσα ποταμόχωστος, ἐναργεστάτην ἔχειν ἀπόδειξιν τὴν γενομένην κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νείλου. Καθ' ἕκαστον γὰρ ἔτος αἰὲ νέας ἰλὺς ἀθροισμένης πρὸς τὰ στόματα τοῦ ποταμοῦ, καθορᾷται τὸ μὲν πλάγος ἐξωθούμενον τοῖς προσχώμασιν, ἡ δὲ χώρα τὴν αὔξησιν λαμβάνουσα. Τὰ δὲ πλεῖστα τῶν νομίμων τοῖς Αἰγυπτίοις ὑπάρχειν Αἰθιοπικά, τηρουμένης τῆς παλαιᾶς συνηθείας παρὰ τοῖς ἀποικισθεῖσι. Τό τε γὰρ τοὺς βασιλεῖς θεοὺς νομίζουσιν, καὶ τὸ περὶ τὰς ταφὰς μάλιστα σπουδάζουσιν, καὶ πολλὰ τοιαῦθ' ἕτερα πράττειν, Αἰθιοπῶν ὑπάρχειν ἐπιτηδεύματα· τὴν τε τῶν ἀγαλμάτων ἰδέας καὶ τοὺς τῶν γραμμάτων τύπους Αἰθιοπικοὺς ὑπάρχειν. Ἰδίῳ γὰρ Αἰγυπτίοις ὄντων γραμμάτων, τὰ μὲν δημῶδη προσαγορευόμενα πάντας μανθάνουσιν, τὰ δ' ἱερὰ καλούμενα παρὰ μὲν τοῖς Αἰγυπτίοις μόνους γινώσκουσιν τοὺς ἱερεῖς, παρὰ τῶν πατέρων ἐν ἀπορρήτοις μανθάνοντας, παρὰ δὲ τοῖς Αἰθίοσιν ἅπαντας τοῦτοις χρῆσθαι τοῖς τύποις. Τὰ τε συστήματα τῶν ἱερῶν παραπλησίαν ἔχειν τάξιν παρ' ἀμφοτέροις τοῖς ἔθνεσι. Καθαρεύουσιν γὰρ ἅπαντας τοὺς περὶ τὴν τῶν θεῶν θεραπείαν ὄντας, ὁμοίως ἐξυσημένους, καὶ τὰς στολὰς τὰς αὐτὰς ἔχοντας, καὶ τὸν τοῦ σκήπτρου τύπον ἀροτροειδῆ καθεστῶτα· ὃν ἔχοντας τοὺς βασιλεῖς χρῆσθαι πύλοις μακροῖς ἐπὶ τοῦ πέρατος ὀμφαλὸν

ἔχουσι, καὶ περιεσπειραμένοις ὄφειν, οὓς καλοῦ-
σιν ἀσπίδας. Τοῦτο δὲ τὸ παράσημον ἔοικε συνεμ-
φαίνειν, ὅτι τοὺς ἐπιθέσθαι τολμήσοντας τῷ βα-
σιλεῖ συμβήσεται θανατηφόροις περιπεσεῖν δῆγμα-
σι. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα λέγουσι περὶ τῆς αὐτῶν ἀρ-
χαιότητος, καὶ τῆς τῶν Αἰγυπτίων ἀποικίας, περὶ
ὧν οὐδὲν κατεπείγει γράφειν.

(C. 4.) Literae hieroglyphicae unde ductae, quid significant.

4. Περὶ δὲ τῶν Αἰθιοπικῶν γραμμάτων, τῶν
παρ' Αἰγυπτίοις καλουμένων ἱερογλυφικῶν, ῥητέον,
ἵνα μηδὲν παραλείπωμεν τῶν ἀρχαιολογουμένων.
Συμβέβηκε τοίνυν τοὺς μὲν τύπους ὑπάρχειν αὐτῶν
ὁμοίους ζώοις παντοδαποῖς καὶ ἀκρωτηρίοις ἀνθρώ-
πων, ἔτι δ' ὄφριοις, καὶ μάλιστα τεκτορικοῖς. Οὐ
γὰρ ἐκ τῆς τῶν συλλαβῶν συνθέσεως ἡ γραμματικὴ
παρ' αὐτοῖς τὸν ὑποκείμενον λόγον ἀποδίδωσιν, ἀλλ'
ἐξ ἐαφάσεως τῶν μεταγραφομένων καὶ μεταφορῶν
μνήμη συνηθλημένης. Γράφουσι γὰρ ἱέρακα καὶ
κροκόδειλον, ἔτι δ' ὄφιν, καὶ τὸν ἐκ τοῦ σώματος
τῶν ἀνθρώπων ὀφθαλμόν, καὶ χεῖρα, καὶ πρόσωπον,
καὶ ἕτερα τοιαῦτα. Ὁ μὲν οὖν ἱέραξ αὐτοῖς σημαί-
νει πάντα τὰ ὀξέως γινόμενα, διὰ τὸ τὸ ζῶον τοῦτο τῶν
πιτηνῶν σχεδὸν ὑπάρχειν ὀξύτατον· μεταφέρεται τε
ὁ λόγος ταῖς οἰκείαις μεταφοραῖς εἰς πάντα τὰ ὀξεᾶ,
καὶ τὰ τούτοις οἰκεία, παραπλησίως τοῖς εἰρημένοις.
Ὁ δὲ κροκόδειλος σημαντικός ἐστι πάσης κακίας.
Ὁ δὲ ὀφθαλμός, δίκης τηρητῆς καὶ παντός τοῦ
σώματος φύλαξ. Τῶν δ' ἀκρωτηρίων ἡ μὲν δεξιὰ,

τοὺς δακτύλους ἐκτεταμένους ἔχουσα, σημαίνει
βίου πορισμόν, ἥ δ' εὐώνυμος συνηγμένη τήρησιν
καὶ φυλακὴν χρημάτων. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ
ἐπὶ τῶν ἄλλων τύπων τῶν ἐκ τοῦ σώματος, καὶ τῶν
ὀργανικῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων. Ταῖς γὰρ ἐν
ἐκάστοις ἐνούσαις ἐμφάσει συνακολουθοῦντες, καὶ
μελέτῃ πολυχρονίῳ καὶ μνήμῃ γυμνάζοντες τὰς ψυ-
χάς, ἐκτικῶς ἕκαστα τῶν γεγραμμένων ἀναγι-
νύσκουσι.

(C. 5.) Leges Aethiopum. Reges, e sacerdotibus ac per sa-
cerdotes lecti, arbitrio suo nihil, omnia e legibus decernunt. Ca-
pitis supplicium, nec infertur, sed nuntiatur: nuntio viso reus,
quia in exsilium abire nefas, sibi mortem consciscit.

5. Τῶν δὲ παρ' Αἰθίοφι νόμιμων οὐκ ὀλίγα
δοκεῖ πολὺ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις διαφέρειν, καὶ μά-
λιστα τὰ περὶ τὴν αἵρεσιν τῶν βασιλέων. Οἱ μὲν
γὰρ ἱερεῖς ἐξ αὐτῶν τοὺς ἀρίστους προκρίνουσιν,
ἐν δὲ τῶν καταλεχθέντων, ὃν ἂν ὁ θεὸς κωμάζων
κατὰ τινὰ συνήθειαν περιφερόμενος λάβῃ, τοῦτον
τὸ πλήθος αἵρεῖται βασιλέα· εὐθὺς δὲ καὶ προσκυ-
νεῖ καὶ τιμῇ καθάπερ θεόν, ὥς ὑπὸ τῆς τοῦ δαιμο-
νίου προνοίας ἐγκεχειρισμένης αὐτῷ τῆς ἀρχῆς. Ὁ
δ' αἵριθεις διαίτη τεχρῆται τῇ τεταγμένῃ κατὰ τοὺς
νόμους, καὶ ἄλλα πράττει κατὰ τὸ πατριον ἔθος,
οὔτε εὐεργεσίαν, οὔτε τιμωρίαν ἀπονέμων οὐδενὶ
παρὰ τὸ δεδογμένον ἐξ ἀρχῆς παρ' αὐτοῖς νόμιμον.
Ἔθος δ' αὐτοῖς ἐστὶ μηδὲνα τῶν ὑποτεταγμένων
θανάτῳ περιβάλλειν, μηδ' ἂν καταδικασθεὶς ἐπὶ
θανάτῳ τις φανῇ τιμωρίας ἄξιος, ἀλλὰ πέμπειν τῶν
ὑπηρετῶν τινὰ σημεῖον ἔχοντα θανάτου πρὸς τὸν

παρανενομηκότα· οὗτος δ' ἰδὼν τὸ σύσσημον, καὶ παραχρῆμα εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν ἀπελθὼν, ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ζῆν μεθίστησι. Φεύγειν δὲ τῆς ἰδίας χώρας εἰς τὴν ὁμορον, καὶ τῇ μεταστάσει τῆς πατρίδος λυεῖν τὴν τιμωρίαν, καθάπερ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, οὐδαμῶς συγκεχώρηται. Διὸ καὶ φασὶ τίνα, τοῦ θαυτατηφόρον [σημαίου] πρὸς αὐτὸν ἀποσταλέντος ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐπιβαλεσθαι μὲν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας φεύγειν, αἰσθομένης δὲ τῆς μητρός, καὶ τῇ ζώνῃ τὸν τραχήλον αὐτοῦ σφιγγούσης, ταύτῃ μηδὲ καθ' ἓνα τρόπον τολμῆσαι προσεγγεῖν τὰς χεῖρας· αὐτὸν δ' ἀγχόμενον καρτερεῖσθαι μέχρι τῆς τελευτῆς, ἵνα μὴ τοῖς συγγενέσιν ὀνειδὴ καταλείπη μείζω.

(Gk 6.) Regem sacerdotes Meroë, omnium potentissimi, abdicare se vix iuberent: quae iussa Ergamenes primus, abiecta superstitione, adspersatus est.

6. Πάντων δ' ἐστὶ παραδοξότατον τὸ γινόμενον περὶ τὴν τελευτὴν τῶν βασιλέων. Κατὰ γὰρ τὴν Μερὸν οἱ περὶ τὰς τῶν θεῶν θεραπείας τε καὶ τιμὰς διατρέβοντες ἱερεῖς, μεγίστην καὶ κυριωτάτην τάξιν ἔχοντες, ἐπειδὴν ἐπὶ τοῦν αὐτοῖς ἔλθῃ, πέμπουσιν ἄγγελον πρὸς τὸν βασιλέα, κελύοντες ἀποθνήσκειν. Τοὺς γὰρ θεοὺς αὐτοῖς ταῦτα κεχρηματικῆναι, καὶ δεῖν τὸ πρόσταγμα τῶν ἀθανάτων ὑπὸ θιγῆς φύσεως μηδαμῶς παροραθῆναι. Καὶ ἐτέρους δ' ἐπιφθέγγονται λόγους, οἷους ἀπλῆ διανοία προσδέξαιτο φύσις, ἀρχαῖα μὲν καὶ δυσεξαλείπτῃ συνηθείᾳ συντεθραμμένη, λόγον δ' οὐκ ἔχουσα τὸν ἐναντιωθησόμενον τοῖς οὐκ ἀναγκαίως προστατιμένοις. Κατὰ μὲν οὖν τοὺς ἐπάνω χρόνους ὑπῆ-

κουνον οἱ βασιλεῖς τοῖς ἱερεῦσιν, οὐχ ὅπλοις οὐδὲ
βία κρατηθέντες, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς τῆς δεισιδαιμονίας
τοὺς λογισμοὺς κατισχυόμενοι. Κατὰ δὲ τὸν δεύτε-
ρον Πτολεμαῖον ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰθιοπῶν Ἐργα-
μένης, μετεσχηκὼς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς, καὶ φιλοσο-
φήσας, πρῶτος ἐθάρρυνε καταφρονῆσαι τοῦ προστά-
γματος. Λαβὼν γάρ φρόνημα τῆς βασιλείας ἄξιον,
παρῆλθε μετὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς τὸ ἄβατον, οὗ
συνέβαινεν εἶναι τὸν χρυσοῦν ναὸν τῶν Αἰθιοπῶν,
καὶ τοὺς μὲν ἱερεῖς ἅπαντας ἀπέσφαξε, τὸ δὲ ἔθος
τοῦτο καταλύσας, διωρθώσατο πρὸς τὴν ἑαυτοῦ
προαίρεσιν.

(C. 7.) Regis amici et debilitationem et ipsam mortem cum
rege communem appetunt: rex ob eam rem ab insidiis tutus.

7. Τὸ δὲ περὶ τοὺς φίλους τοῦ βασιλέως νό-
μιμον, καίπερ ὃν παράδοξον, διαμένειν ἔφασαν
ἕως τῶν καδ' ἡμᾶς χρόνων. Ἔθος γὰρ ὑπάρχειν λέ-
γουσι τοῖς Αἰθίοσιν, ἐπὰν ὁ βασιλεὺς μέρος τι τοῦ
σώματος πηρωθῇ δι' ἡνδρηπότην αἰτίαν, ἅπαντας
τοὺς συνήθεις συνυποβάλλειν τοῦτο κατὰ προαίρε-
σιν. Αἰσχρὸν γὰρ ὑπολαμβάνειν, τοῦ βασιλέως πεπη-
ρωμένου τὸ σκέλος, ἀετίποδας εἶναι τοὺς φίλους, καὶ
μὴ πάντας ἐν ταῖς ἐξόδοις συνέπεσθαι χωλοὺς ὁμοί-
ως. Αἰτοπον γὰρ εἶναι τὸ συμπεριθεῖν μὲν καὶ τὸ συλ-
λυπεῖσθαι, καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀγαθῶν ἁπάντων
τε καὶ κακῶν κοινωνεῖν τὴν βεβαίαν φιλίαν, τῆς
δ' εἰς τὸ σῶμα λύπης ἄμοισρον γίνεσθαι. Φασὶ δὲ
συνήθεις εἶναι καὶ τὸ συντελευτᾶν ἐκουσίως τοὺς
ἐταίρους τοῖς βασιλεῦσι, καὶ τοῦτον εἶναι τὸν θά-

νατον ἔνδοξον καὶ φιλίας ἀληθινῆς μαρτυρα. Διόπερ
μὴ ὀφείδως ἐπιβουλήν γίνεσθαι παρὰ τοῖς Αἰθίοφι
κατὰ τοῦ βασιλέως, ὥς ἂν τῶν φίλων ἀπάντων ἐπί-
σης προνοουμένων τῆς τ' ἐκείνου καὶ τῆς ἰδίας ἀσφα-
λείας. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ νόμιμα παρὰ τοῖς Αἰθίο-
φιν ἔστι τοῖς τὴν μητροπόλιν αὐτῶν οἰκοῦσι καὶ νε-
μομένοις τὴν τε νῆσον τὴν Μερόην, καὶ τὴν χώραν
τὴν πλησίον Αἰγύπτου.

(C. 8.) Aethiopum, extra fines Aethiopiae habitantium, cor-
pora: ingenia: arma: vestitus: victus.

8. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη τῶν Αἰθιοπῶν παμ-
πληθῆ, τὰ μὲν ἐξ ἄμφοτέρων τῶν μερῶν τὴν πα-
ραποτάμιον τοῦ Νείλου κατοικοῦντα καὶ τὰς ἐν τῷ
ποταμῷ νήσους, τὰ δὲ τὴν ὁμορον τῆς Ἀραβίας νε-
μομένα, τὰ δ' ἐν τοῖς μεσογείοις τῆς Αἰθῶνς καθι-
δρυσμένα. Οἱ πλείστοι δὲ τούτων, καὶ μάλιστα οἱ
παρὰ τὸν ποταμὸν οἰκοῦντες, ταῖς μὲν χροαῖς εἰσὶ
μέλανες, ταῖς δὲ ἰδέαις σιμοί, τοῖς δὲ τριχώμασι
οὗλοι. Καὶ ταῖς μὲν ψυχαῖς παντελῶς ὑπάρχουσι
ἄγριοι, καὶ τὸ θηριῶδες ἐμφαίνοντες, οὐχ οὕτως
δὲ τοῖς θυμοῖς, ὥς τοῖς ἐπιτηδεύμασιν. Αὐχμηροὶ
γὰρ ὄντες τοῖς ὅλοις σώμασι, τοὺς μὲν ὄνυχας ἐπι-
πολὺ παρηγμένους ἔχουσι, τοῖς θηρίοις παραπλη-
σίως, τῆς δὲ πρὸς ἀλλήλους φιλανθρωπίας πλείστον
ὅσον ἀφροσύνη. Καὶ τὴν μὲν φωνὴν ὀξεῖαν προ-
βάλλοντες, τῶν δὲ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδευσμάτων
εἰς βίον ἡμέρον οὐδ' ὀλιγὺν ἔχοντες, μεγάλην ποιοῦ-
σι πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς ἔθνη τὴν διαφορὰν. Καθοπλί-
ζονται δ' αὐτῶν οἱ μὲν ἀσπίσιν ὁμοβοῦναι καὶ μι-

κροῖς δόρασιν, οἱ δὲ ἀκοντίοις ἀναγκύλοις, ἐνίοτε δὲ ξυλίνοις τόξοις τετραπήγῃσιν, οἷς τοξεύουσι μὲν τῷ ποδὶ προσβαίνοντες, ἀναλωθέντων δὲ τῶν οἰστών, σκυτάλαις ξυλίναις διαγωνίζονται. Καθοπλίζουσι δὲ καὶ τὰς γυναῖκας, ὀρίζοντες αὐταῖς τεταγμένην ἡλικίαν, ὣν ταῖς πλείσταις νόμιμόν ἐστι χαλκοῦν κρίκον φέρειν ἐν τῷ χεῖλει τοῦ στόματος. Ἐσθῆτι δὲ τινες μὲν αὐτῶν ἀπλῶς οὐ χροῶνται, γυμνήτια βίον δι' αἰῶνος ἔχοντες, καὶ πρὸς μόνὰ τὰ καύματα ποριζόμενοι βοήθειαν αὐτοεργὸν ἐκ τοῦ παραπεσόντος· τινὲς δὲ τῶν προβάτων τὰς οὐράς ἀποκόπτοντες ἐκ τῶν ὀπισθεν, καλύπτουσι διὰ τούτων τὰ ἰσχία, καθάπερ αἰδῶ ταύτην προβαλόμενοι· ἔνιοι δὲ χροῶνται ταῖς δοραῖς τῶν κτηνῶν· εἰσὶ δ' οἱ περιζώμασι μέχρι μέσον τὸ σῶμα καλύπτουσιν, ἐκ τῶν τριχῶν πλέκοντες, ὥς ἂν τῶν παρ' αὐτοῖς προβάτων ὄντων μὴ φερόντων ἔρια, διὰ τὴν ἰδιότητα τῆς χώρας. Τροφῇ δὲ χροῶνται τινὲς μὲν λαμβάνοντες τὸν γεννώμενον ἐν τοῖς ὕδασι καρπὸν, ὃς αὐτοφυῆς ἀνατέλλει περὶ τε τὰς λίμνας καὶ τοὺς ἐλώδεις τόπους· τινὲς δὲ τῆς ἀπαλωτάτης ὕλης τοὺς ἀκρέμονας περικλώντες, οἷς καὶ τὰ σώματα σκιαζόντες περὶ τὰς μεσημβρίας καταψύχουσιν· ἔνιοι δὲ στείροντες σήσαμον καὶ λωτὸν· εἰσὶ δ' οἱ ταῖς ῥίζαις τῶν καλέμων ταῖς ἀπαλωτάταις διατρεφόμενοι. Οὐκ ὀλίγοι δ' αὐτῶν καὶ ταῖς τοξείαις ἐνηθληκότες, τῶν πτηνῶν εὐστόχως πολλὰ τοξεύουσι, δι' ὧν τὴν τῆς φύσεως ἔνδειαν ἀναπληροῦσιν. Οἱ πλεῖστοι δὲ τοῖς ἀπὸ τῶν

βοσκημάτων κρέασι καὶ γάλακτι καὶ τυρῷ τὸν πᾶν
τα βίον διαζῶσι.

(C. 9.) Aethiopum supra Meroën insulam θαλογούμενα:
pauci athei: ritus sepeliendi varii. Reges creant vel forma,
vel pecorum curatione, vel divitiis, vel fortitudine probatis-
simos.

9. Περὶ δὲ θεῶν οἱ μὲν ἀνώτερον Μερῶης οἰ-
κοῦντες ἐννοίας ἔχουσι διττάς. Ὑπολαμβάνουσι γὰρ
τοὺς μὲν αὐτῶν αἰώνιον ἔχειν καὶ ἄφθαρτον τὴν φύ-
σιν, ὅσον ἥλιον καὶ σελήνην, καὶ τὸν σύμπαντα
κόσμον· τοὺς δὲ νομίζουσι θνητῆς φύσεως κεκοινω-
νηκέναι, καὶ δι' ἀρετὴν καὶ κοινὴν εἰς ἀνθρώπους
εὐεργεσίαν τετευχέναι τιμῶν ἀθανάτων. Τὴν τε γὰρ
Ἴσιν καὶ τὸν Πᾶνα, πρὸς δὲ τούτοις Ἡρακλέα καὶ
Δία σέβονται, μάλιστα νομίζοντες ὑπὸ τούτων εὐ-
ηγεγεῖσθαι τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. Ὀλίγοι δὲ τῶν
Αἰθιοπῶν καθόλου θεοὺς οὐ νομίζουσι εἶναι· διό
καὶ τὸν ἥλιον ὡς πολεμιώτατον ὄντα κατὰ τὰς ἀνα-
τολάς βλασφημήσαντες, φεύγουσι πρὸς τοὺς ἐλώδεις
τῶν τόπων. Παρηλλαγμένοις δ' ἔθεσι χρῶνται καὶ
περὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς τελευτῶντας. Οἱ μὲν γὰρ εἰς
τὸν ποταμὸν βάλλοντες ἀφιάσιν, ἀρίστην ἡγοῦμενοι
ταφὴν ταύτην· οἱ δὲ, περιχέαντες ὕελον, ἐν ταῖς οἰ-
κίαις φυλάττοντες, νομίζουσι δεῖν μήτε τῶν τελευ-
τώντων ἀγνοεῖσθαι τὰς ὄψεις τοῖς συγγενέσι, μήτ'
ἐπιλανθάνεσθαι τοὺς προσήκοντας τῷ γένει τῶν
προσηκνωμένων· ἔνιοι δ' εἰς ὀστρακίνας σοροὺς ἐμ-
βάλλοντες κατορύττουσι κύκλῳ τῶν ἱερῶν καὶ τὸν
ἐπὶ τούτοις γινόμενον ὄρκον μέγιστον ἡγοῦνται.
Τὰς δὲ βασιλείας ἐγχειρίζουσιν οἱ μὲν τοῖς εὐπρεπε-

στάτοις, τύχης ἡγούμενοι δῶρα ἀμφότερα, τὴν τε μοναρχίαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν· οἱ δὲ τοῖς ἐπιμελεστάτοις κτηνοτρόφοις παραδιδάσκει τὴν ἀρχὴν, ὥς μόνους ἄριστα τῶν ὑποτιταγμένων φροντιοῦντας· ἔνιοι δὲ τοῖς πλουσιωτάτοις τοῦτο τὸ τίμιον ἀπονέμουσιν, ἡγούμενοι μόνους τούτους ἐπικουρεῖν τοῖς ὄχλοις δύνασθαι, διὰ τὴν ἐτοιμότητα τῆς εὐπορίας· εἰσι δ' οἱ τοὺς ἀνδρείας διαφέροντας αἰροῦνται βασιλεῖς, κρίνοντες τοὺς ἐν πολέμῳ πλεῖστον δυνάμενους, ἀξίους εἶναι μόνους τυγχάνειν τῶν πρωτείων.

(C 10.) De regione fertilissima et amoenissima, quae Nilo adiacet in Libya, pugnant Afri et Aethiopes: illuc e superiore Libya elephantum veniunt, quorum saeva cum draconibus certamina.

10. Τῆς δὲ παρὰ τὸν Νεῖλον χώρας τῆς ἐν τῇ Αἰθῶνι κειμένης ἐστὶ τι μέρος τῷ κάλλει διαφέρον. Τροφάς τε γὰρ φέρει δαυιλεῖς καὶ ποικίλας, καὶ πρὸς τὰς τῶν καυμάτων ὑπερβολὰς ἔχει βοηθείας εὐθέτους, τὰς ἐν τοῖς ἔλεσι καταφυγὰς· διὸ καὶ περιμάχητος ὁ τόπος οὗτος γίνεται τοῖς τε Αἰβυσι καὶ τοῖς Αἰθίοψι, καὶ πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ αὐτοῦ πολεμοῦντες διατελοῦσι. Φοιτᾷ δ' εἰς αὐτὸν καὶ πλῆθος ἐλεφάντων ἐκ τῆς ἄνω χώρας, ὥς μὲν ἔνιοι λέγουσι, διὰ τὴν δαυίλειαν καὶ τὴν ἡδονὴν τῆς ρομῆς. Ἐλθὼν γὰρ θαυμαστά παρκετείνεται τοῖς χεῖλεσι τοῦ ποταμοῦ, πολλῆς καὶ παντοίας ἐν αὐτοῖς φρομένης τροφῆς. Διόπερ ὅταν γεύσωνται τοῦ θρόνου καὶ τοῦ καλάμου, διὰ τὴν γλυκύτητα τῆς τροφῆς μένει, καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων διαίταν καταφθείρει.

δι' ἣν αἰτίαν ἀναγκάζονται φεύγειν εἰς τοὺτους τοὺς
 τόπους, ὄντες νομάδες καὶ σκηῖται, τὸ σύνολον
 τῷ συμφέροντι τὰς πατρίδας ὀρίζοντες. Αἱ δ' ἀγέ-
 λαι τῶν εἰρημένων θηρίων τὴν μεσόγειον χώραν ἐκ-
 λείπουσι διὰ σπάνιν τροφῆς, ὥστε συντόμως τῶν φνο-
 μένων ἐν τῇ γῇ πάντων αὐαινομένων. Διὰ γὰρ τὴν
 τοῦ καύματος ὑπερβολὴν καὶ τὴν λειψυδρίαν τῶν
 πηγαίων καὶ ποταμίων ὑδάτων, σκληραῖς καὶ σπανί-
 ουσ συμβαίνει γίνεσθαι τὰς τροφάς. Ὡς δέ τινες
 φασιν, ὅφεις θαυμαστοὶ γίνονται τό τε μέγεθος
 καὶ τὸ πλῆθος κατὰ τὴν θηριώδη καλουμένην χῶ-
 ραν. Οὗτοι δὲ περὶ τὰς συστάσεις τῶν ὑδάτων ἐπι-
 τίθενται τοῖς ἐλέφασιν· καὶ τραπέντες εἰς ἄλκην, πε-
 ριπλέκονται ταῖς σπειραῖς εἰς τὰ σκέλη, καὶ πέρας
 ἕως τοῦτου συνέχουσι βιαζόμενοι καὶ σφίγγοντες τοῖς
 δεσμοῖς, ἕως ἂν ἀφρίσαντα τὰ θηρία πύσῃ διὰ τὸ
 βάρος. Ἐπειτ' ἀθροιζόμενοι τὸ πρὸν σαρκοφαγοῦσι,
 ῥαδίως επικρατοῦντες διὰ τὴν δυσκίνησιν τοῦ ζώου.
 Ἀπολειπομένου δ' ἀπορήματος, διὰ τίν' αἰτίαν οὐ
 συνέπονται τοῖς ἐλέφασιν εἰς τὴν προειρημένην πα-
 ραποταμίαν, διώκοντες τὰς συνήθεις τροφάς, φασὶ
 τοὺς τηλικούτους ὅφεις τὴν μὲν ἐπίπεδον τῆς χώρας
 φεύγειν, περὶ δὲ τὴν ὑπώρειαν ἐν ταῖς φάραγξι ταῖς
 τὸ μῆκος ἀνηκούσαις, καὶ τοῖς σπηλαίοις τοῖς τὸ
 βάθος ἔχουσι συνεχῶς ἐναυλίζεσθαι. Διόπερ τοὺς
 συμφέροντας καὶ συνήθεις τόπους μεθαμῶς ἐκλείπειν,
 αὐτοδιδάκτου πρὸς τὰ τοιαῦτα τῆς φύσεως οὔσης
 ἅπασι τοῖς ζώοις. Περὶ μὲν οὖν Αἰθιοπῶν καὶ τῆς
 χώρας αὐτῶν τσαῦτα λέγομεν.

(C. 11.) Recensus scriptorum, quos auctor, adhibito suo peregrinationis usu, in Aethiopum historia sequutum se profitetur.

11. *Περὶ δὲ τῶν συγγραφέων ἡμῶν διοριστέον, οἳ πολλοὶ συγγεγράφασι περὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Αἰθιοπίας, ὧν οἱ μὲν ψευδεῖ φήμῃ πεπιστευκότες, οἱ δὲ παρ' ἑαυτῶν πολλὰ τῆς ψυχαραγωγίας ἕνεκα πεπλακότες, δικαίως ἂν ἀπιστοῖντο. Ἀγαθαρχίδης μὲν γὰρ ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, καὶ ὁ τὰς γεωγραφίας συνταξάμενος Ἀρτεμίδωρος ὁ Ἐφέσιος κατὰ τὴν ὀγδόην βίβλον, καὶ τινες ἕτεροι τῶν ἐν Αἰγύπτῳ κατοικούντων, ἱστορῆκότες τὰ πλεῖστα τῶν προειρημένων, ἐν πᾶσι σχεδὸν ἐπιτυχάνουσι. Καὶ γὰρ ἡμεῖς καθ' ὃν καιρὸν παρεβάλομεν εἰς Αἴγυπτον, πολλοῖς μὲν τῶν ἱερῶν ἐνετύχομεν, οὐκ ὀλίγοις δὲ καὶ πρεσβευταῖς ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας παροῦσιν εἰς λόγους ἀφικόμεθα· παρ' ὧν ἀκριβῶς ἕκαστα πυθόμενοι, καὶ τοὺς λόγους τῶν ἱστορικῶν ἐξελέγξαντες, τοῖς μάλιστα συμφωνοῦσιν ἀκόλουθον τὴν ἀναγραφὴν πεποιήμεθα. Περὶ μὲν οὖν Αἰθιόπων τῶν πρὸς τῇ δύσει κατοικούντων ἀρεσθησόμεθα τοῖς ῥηθεῖσι. Περὶ δὲ τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν κειμένων ἐν μέρει διεξιμεν· δοκεῖ δ' ἡμῶν ἀρμότειν προδιελθεῖν περὶ τῆς τοῦ χρυσοῦ κατασκευῆς τῆς ἐν τούτοις τοῖς τόποις γινομένης.*

(C. 12. 13.) In confiniis Aegypti, Arabiae et Aethiopiae aurifodinae, quibus ingens damnatorum ad metalla numerus durissime exercetur. Operae singulae, ab artifice praefecto imperatae et corporis validioribus, (C. 13.) et pueris, et puberibus, et feminis, et senibus: quorum omnium vita acrumnosissima.

12. *Περὶ γὰρ τὰς ἐσχατίας τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς ὁμορροῦσης Ἀραβίας τε καὶ Αἰθιοπίας, τόπος*

ἔστιν ἔχων μέταλλα πολλὰ καὶ μεγάλα χρυσοῦ, συνα-
 γομένου πολλοῖς πολλῇ κακοπαθείᾳ τε καὶ δαπάνῃ.
 Τῆς γὰρ γῆς μελαίνης οὔσης τῇ φύσει, καὶ διαφύας
 καὶ φλέβας ἐχούσης μαρμάρου, τῇ λευκότητι δια-
 φερούσας, καὶ πάσας τὰς περιλαμβομένας φύσεις
 ὑπερβαλλούσας τῇ λαμπρότητι, οἱ προσεδρεύοντες
 τοῖς μεταλλικοῖς ἔργοις τῷ πλήθει τῶν ἐργαζομένων
 κατασκευάζουσι τὸν χρυσόν. Οἱ γὰρ βασιλεῖς τῆς
 Αἰγύπτου τοὺς ἐπὶ κακουργίᾳ καταδικασθέντας, καὶ
 τοὺς κατὰ πόλεμον αἰχμαλωτισθέντας, ἔτι δὲ τοὺς
 ἀδίκους διαβολαῖς περιπεσόντας, καὶ διὰ θυμὸν εἰς
 φυλακὰς παραδεδομένους, ποτὲ μὲν αὐτοὺς, ποτὲ
 δὲ καὶ μετὰ πάσης συγγενείας ἀθροίσαντες, παρα-
 διδῶσι πρὸς τὴν τοῦ χρυσοῦ μεταλλείαν, ἅμα μὲν
 τιμωρίαν λαμβάνοντες παρὰ τῶν καταγνωσθέντων,
 ἅμα δὲ διὰ τῶν ἐργαζομένων μεγάλας προσόδους
 λαμβάνοντες. Οἱ δὲ παραδοθέντες, πολλοὶ μὲν τὸ
 πλῆθος ὄντες, πάντες δὲ πέδαις δεδεμένοι, προς-
 καρτεροῦσι τοῖς ἔργοις συνεχῶς καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ
 δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἀνάπαισιν μὲν οὐδεμίαν λαμ-
 βάνοντες, δρασμοῦ δὲ παντός φιλοτίμως ἐργόμε-
 νοι. Φυλακαὶ γὰρ ἐκ στρατιωτῶν βαρβάρων καὶ ταῖς
 διαλέκτοις διαφόρως χρωμένων ἐφεστήκασιν, ὥστε
 μηδένα δύνασθαι δι' ὀμιλίας ἢ φιλανθρωπῶν τινὸς
 ἐντελέξεως φθεῖραι τινα τῶν ἐπιστατούντων. Τῆς δὲ
 τὸν χρυσὸν ἐχούσης γῆς τὴν μὲν σκληροτάτην πυρὶ
 πολλῷ καύσαντες καὶ ποιήσαντες χυττήν, προσάγου-
 σι τὴν διὰ τῶν χειρῶν κατεργασίαν· τὴν δὲ ἀναιμέ-
 νην πέτραν καὶ μετρίῳ πόρῳ δυναμένην ὑπείκειν λα-

τομικῶ σιδήρῳ καταπονοῦσι μυριάδες ἀκληροῦντων ἀνθρώπων. Καὶ τῆς μὲν ὅλης πραγματείας ὁ τὸν λίθον διακρίνων τεχνίτης καθηγείται, καὶ τοῖς ἐργαζομένοις ὑποδείκνυσιν· τῶν δὲ πρὸς τὴν ἀτυχίαν ταύτην ἀποδειχθέντων, οἱ μὲν σώματος ὁμῆ διαφέροντες τυπίαι σιδηραῖς τὴν μαρμαρίζουσαν πέτραν κόπτουσιν, οὐ τέχνην τοῖς ἔργοις, ἀλλὰ βίαν προσάγοντες, ὑπόνομους δὲ διακόπτοντες, οὐκ ἐπ' εὐθείας, ἀλλ' ὡς ἂν ἡ διάφυσις τῆς ἀποστιλβούσης πέτρας ὑπάρχη. Οὗτοι μὲν οὖν διὰ τὰς ἐν ταῖς διώρυξι καμπὰς [καὶ σκοπιότητας] ἐν σκότει διατρίβοντες, λύχνους ἐπὶ τῶν μετώπων πεπραγματευμένους περιφέρουσι· πολλὰ γὰρ πρὸς τὰς τῆς πέτρας ιδιότητος μετασχηματίζοντες τὰ σώματα, καταβάλλουσιν εἰς ἔδαφος τὰ λατομοῦμενα θραύσματα· καὶ τοῦτο ἀδιαλείπτως ἐνεργοῦσι πρὸς ἐπιστάτου βαρύντητα καὶ πληγὰς.

13. Οἱ δὲ ἄνηβοι παῖδες εἰσδυόμενοι διὰ τῶν ὑπονόμων εἰς τὰ κεκοιλωμένα τῆς πέτρας, ἀναβάλλουσιν ἐπιπόνως τὴν ζυγτουμένην κατὰ μικρὸν πέτραν, καὶ πρὸς τὸν ἐκτὸς τοῦ στομίου τόπον εἰς ὑπαιθρον ἀποκομίζουσιν. Οἱ δ' ὑπὲρ ἔτη τριάκοντα παρὰ τούτων λαμβάνοντες ὠρισμένον μέτρον τοῦ λατομήματος, ἐν ὅλμοις λιθίνοις τύπτουσι σιδηροῖς ὑπέροις, ἄχρις ἂν ὀρόβον τὸ μέγεθος κατεργάσωνται. Παρὰ δὲ τούτων τὸν ὀροβίτην λίθον αἱ γυναῖκες καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἀνδρῶν ἐκδέχονται, καὶ μύλων ἐξῆς πλεόντων, ἐπὶ τούτους ἐπιβάλλουσι, καὶ παραστάντες ἀνὰ τρεῖς ἢ δύο πρὸς τὴν κόπην ἀλήθουσιν, ἕως σεμιδάλεως τρόπον τὸ δοθὲν μέτρον κα-

τεργαζόμενοι. Προσούσης δ' ἅπασιν ἀθεραπευσίας σώματος, καὶ τῆς τὴν αἰδῶ περιστελλούσης ἐσθιῆτος μὴ προσούσης, οὐκ ἔστιν ὅς ἰδὼν οὐκ ἂν ἐλεήσει τοὺς ἀκληροῦντας διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ταλαιπωρίας. Οὐ γὰρ τυγχάνει συγγνώμης οὐδ' ἀνέσεως ἀπλῶς οὐκ ἄρρώστος, οὐ πεπηρωμένος, οὐ γεγηρακώς, οὐ γυναικὸς ἀσθένεια· πάντες δὲ πληγαῖς ἀναγκάζονται προσκαρτερεῖν τοῖς ἔργοις, μέχρις ἂν κακοχούμενοι τελευτήσωσιν ἐν ταῖς ἀνάγκαις. Διόπερ οἱ δυστυχεῖς φοβερώτερον αἰεὶ τὸ μέλλον τοῦ παρόντος ἡγοῦνται, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τιμωρίας· ποθεινότερον δὲ τοῦ ζῆν τὸν θάνατον προσδέχονται.

(C. 14. 15.) Auri discernendi et praeparandi reliqua ratio, artificibus commissa. — Ab Aethiopibus occidentalibus (C. 10.) pergit auctor ad caeteros in ora sinus Arabici, in Troglodytica, et australes, (C. 15.) incipiens ab Ichthyophagis. Inculta eorum et horrida vita: habitatio aspera: piscandi ratio.

14. Τὸ δὲ τελευταῖον οἱ τεχνῖται παραλαβόντες τὸν ἀληλεσμένον λίθον, πρὸς τὴν ὅλην ἄγουσι συντέλειαν. Ἐπὶ γὰρ πλατείας σανίδος μικρὸν ἐγκεκλιμένης τρίβουσι τὴν κατεργασμένην μάρμαρον, ὕδωρ ἐπιχέοντες. Ἔττα τὸ μὲν γεῶδες αὐτῆς ἐκτεκόμενον διὰ τῶν ὑγρῶν καταρρέει κατὰ τὴν τῆς σανίδος ἔγκλισιν, τὸ δὲ χρυσεῖον ἔχον ἐπὶ τοῦ ξύλου παραμένει διὰ τὸ βύρος. Πολλὰκις δὲ τοῦτο ποιοῦντες, τὸ μὲν πρῶτον ταῖς χερσὶν ἐλαφρῶς τρίβουσι, μετὰ δὲ ταῦτα σπόγγοις ἀραιοῖς κοῦφως ἐπιθλίβοντες, τὸ χαῦνον καὶ γεῶδες διὰ τούτων ἀναλαμβάνουσι, μέχρις ἂν ὅτου καθαρὸν γένηται τὸ ψῆγμα τοῦ χρυσοῦ. Τὸ δὲ τελευταῖον ἄλλοι τεχνῖται παραλαμβάνοντες μέτρω καὶ σταθμῷ τὸ συνηγμένον, εἰς κεραμέους χύτρος ἐμβάλλουσι. Μίξαντες δὲ κατὰ

τὸ πλεῖθος ἀνάλογον μόλινδον βῶλον καὶ χόνδρους
 ἰλῶν, ἐπὶ δὲ βραχὺ κασσύτερον, καὶ κρίθινον πίτυ-
 ρον προσεμβάλλουσιν. Ἀρμοσιὸν δ' ἐπίθεμα ποιή-
 σαντες, καὶ πηλῷ φιλοπόκως περιχρίσαντες, ὅπτιῳ
 ἐν καμίνῳ πέντε ἡμέρας καὶ νύκτας ἕως ἀδιαλεί-
 πτως. Ἐπειτα ἐάσαντες ψυχῆναι, τῶν μὲν ἄλλων
 οὐδὲν εὐρίσκουσιν ἐν τοῖς ἀγγείοις, τὸν δὲ χρυσὸν κα-
 θαρὸν λαμβάνουσιν, ὀλίγης ἀπουσίας γεγενημένης.
 Ἡ μὲν οὖν ἐργασία τοῦ χρυσοῦ περὶ τὰς ἐσχάτας
 τῆς Αἰγύπτου γινομένη, μετὰ τοσούτων καὶ τηλι-
 κούτων πόνων συντελεῖται. Αὕτη γὰρ ἡ φύσις, οἶο-
 μαι, ποιεῖ πρόδηλον, ὥς ὁ μὲν χρυσὸς γένεσιν μὲν ἐπί-
 πορον ἔχει, φυλακὴν δὲ χαλεπὴν, σπουδὴν δὲ μεγί-
 στην, χρῆσιν δὲ ἀνὰ μέσον ἡδονῆς τε καὶ λύπης. Ἡ
 μὲν οὖν τῶν μετάλλων τοῦτων εὗρεσις ἀρχαία παν-
 τελῶς ἐστίν, ὥς ἂν ὑπὸ τῶν παλαιῶν βασιλέων κατα-
 δεχθῆσα. Περὶ δὲ τῶν ἐθνῶν τούτων τῶν κατοι-
 κούντων τὴν τε παράλιον τοῦ Ἀραβίου κόλπου, καὶ
 Τρωγλοδυτικὴν, ἐπὶ δ' Αἰθιοπίαν τὴν πρὸς μεσημ-
 βριάν καὶ νότον, πειρασόμεθα διξιέναι.

15. Περὶ πρώτων δὲ τῶν ἰχθυοφάγων ἐροῦμεν,
 τῶν κατοικούντων τὴν παράλιον τὴν ἀπὸ Καρματίας
 καὶ Κεδρωσίας ἕως τῶν ἐσχάτων τοῦ μυχοῦ τοῦ κα-
 τὰ τὸν Ἀράβιον κόλπον ἰδρυμένου· ὃς εἰς τὴν μεσό-
 γειον ἀνήκων ἀπίστον διάστημα, δυσὶν ἡπίεροις πε-
 ρικλείεται πρὸς τὸν ἑκπλοῦν, τῇ μὲν ὑπὸ τῆς εὐδαί-
 μοτος Ἀραβίας, τῇ δ' ὑπὸ τῆς Τρωγλοδυτικῆς. Τού-
 των δὲ τῶν βαρβάρων τινὲς μὲν γυμνοὶ τὸ παρὰ παν-
 βιοῦντες, κοινὰς ἔχουσι τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα.

παραπλησίως ταῖς τῶν θρασυμάτων ἀγέλαις· ἡδοίτῃ,
 δέ καὶ πόνου τὴν φυσικὴν μόνον ἀντίληψιν ποιού-
 μενοι, τῶν αἰσχυρῶν καὶ καλῶν οὐδεμίαν λαμβάνου-
 σιν ἔννοιαν. Τᾶς δὲ οἰκήσεις ἔχουσιν οὐκ ἄποθε-
 τῆς θαλάττης παρὰ τὰς ῥαχίας, καθ' ὥς εἰσιν οὗ μό-
 νον βαθεῖαι κοιλάδες, ἀλλὰ καὶ φάραγγες ἀνώμαλοι,
 καὶ στενοὶ παντελῶς αὐλῶνες, σκολιαῖς ἐκτροπαῖς
 ὑπὸ τῆς φύσεως διειλημμένοι. Τούτων δὲ τῇ χρεῖ-
 τῶν ἐγχωρίων πεφυκότων ἁρμοζόντως, τὰς ἐκτροπὰς
 καὶ διεξόδους συγκεχάσκει λίθοις μεγάλοις, δι' ὧν
 ὥσπερ δικτύων τὴν θήραν τῶν ἰχθύων ποιοῦνται.
 Ὅταν γάρ ἡ πλημμυρὶς τῆς θαλάσσης ἐπὶ τὴν χέρ-
 σον φέρεται λίθως, ὃ ποιεῖ δις τῆς ἡμέρας περὶ
 τρίτην καὶ ἐνάτην μάστιγιά πως ὥραν, ἡ μὲν θάλατ-
 τα πᾶσαν τὴν ῥαχίαν ἐπικλύζουσα καλύπτει, καθ'
 λάβρην καὶ πολλὰ κύματα συναποκομίζει πρὸς τὴν
 χέρσον ἄπιστον πληθὺς παντοίων ἰχθύων, οἳ τὸ μὲν
 πρῶτον ἐν τῇ παραλίῳ μένουσι, νομῆς χάριν πλατώ-
 μενοι περὶ τὰς ὑποδύνεις καὶ τὰ κοιλάματα· ἐπει-
 δὲ δ' ὁ τῆς ἀμπώτεως ἔλθῃ χρόνος, τὸ μὲν ὑγρόν
 ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον διὰ τῶν κεχωσμένων λίθων καὶ
 φαράγγων ἀπορρεῖ, οἳ δ' ἰχθύες ἐν τοῖς κοιλάμασι
 καταλείπονται. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν τὸ πλη-
 θος τῶν ἐγχωρίων μετὰ τέκτων καὶ γυναικῶν εἰς τὰς
 ῥαχίας ἀθροίζεται, καθάπερ ἂν ἐνὸς κελεύσματος.
 Σχιζομένων δὲ τῶν βαρυτέρων εἰς τὰ κατὰ μέρος συ-
 στήματα, πρὸς τοὺς ἰδίους ἑκάστοι τότους μετὰ
 βοῆς ἑξαισιόλου φέρονται, καθάπερ αἰφνιδίου τινὸς
 κυνηγίας ἐμπεπτωκυίας. Εἰδ' αἱ μὲν γυναικες μετὰ

τῶν παιδίων τοὺς ἐλάττωτας τῶν ἰχθύων καὶ πλησίον ὄντας τῆς χέρσου συλλαμβάνουσαι ὀρίπουσιν ἐπὶ τὴν γῆν· οἱ δὲ τοῖς σώμασιν ἀκμαῖζοντες προσφέρουσι ταῖς χεῖρας τοῖς διὰ τὸ μέγεθος δυσκαταγωνίστοις. Ἐκπίπτουσι γὰρ ἐκ τοῦ πελάγους ὑπερμεγέθεις οὐ μόνον σκορπίοι καὶ μύραιναι καὶ κύντες, ἀλλὰ καὶ φῶκαι, καὶ πολλὰ τοιαῦτα ξένα καὶ ταῖς ὄψεσι καὶ ταῖς προσηγορίαις. Ταῦτα δὲ τὰ θηρία καταμάχονται, τεχνικῆς μὲν ὄπλων κατασκευῆς οὐδὲν ἔχοντες, κέρασι δὲ αἰγῶν ὀξεσι κατακεντυνῶντες, καὶ ταῖς ἀπορρόωξι πέτραις ἐπιτέμνοντες. Πάντα γὰρ ἡ χρεῖα διδάσκει τὴν φύσιν, οἰκείως τοῖς ὑποκειμένοις καιροῖς ἀρμοζομένην πρὸς τὴν ἐκ τῆς ἐλπίδος εὐχρησίαν.

(C. 16.) E piscibus diligenter parati asservatique cibi, penuriam victus arcentes. Quam si maris tempestas forte attulerit, primo conchis, dein spinarum acervis vitam sustentant.

16. Ἐπειδὴν δ' ἀθροίσουσιν ἰχθύων παντοδαπῶν πλῆθος, μεταφέρουσι τοὺς ληφθέντας, καὶ πάντας ὀρίπουσιν ἐπὶ τῶν πέτρων τῶν ἐγκεκλιμένων πρὸς μεσημβρίαν. Διαπύρων δ' οὐσῶν διὰ τὴν τοῦ καύματος ὑπερβολὴν, βραχὺν ἐάσαντες χρόνον, στρέφουσι, καίπειτα τῆς οὐρᾶς λαμβανόμενοι, σείουσι τὸν ὅλον ὄγκον. Αἱ μὲν οὖν σάρκες θρυπτόμεναι διὰ τὴν θερμότητα, ἀποπίπτουσιν· αἱ δ' ἄκανθαὶ ὀρίπτονται πρὸς ἓνα τόπον, μέγαν σωρὸν ἀποτελοῦσιν, ἀθροιζόμεναι χρεῖας ἕνεκεν, περὶ ἧς μικρὸν ὑπερῶν ἐροῦμεν. Μετὰ δὲ ταῦτα τὰς μὲν σάρκας ἐπὶ τινος λεωπειρίας κατατιθέμενοι, πατοῦσιν ἐπιμελῶς ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, καὶ καταμίσχουσι τὸν τοῦ

παλιούρου καρπόν. Τούτου γὰρ συναναχρωσθέν-
τος, τὸ πᾶν γίνεται χοῦμα κολλῶδες· καὶ δοκεῖ τοῦ-
το καθάπερ ἡδύσματος παρ' αὐτοῖς ἔχειν τῆξιν. Τὸ
δὲ τελευταῖον, τὸ καλῶς πατηθὲν εἰς πλινθίδας πα-
ραμῆκεις τυποῦντες, τιθένουσιν εἰς τὸν ἥλιον· ὥς συμ-
μέτρως ξηρανθείσας καθίσταντες κατευωχοῦνται, οὐ
μὴν πρὸς μέτρον ἢ σταθμὸν ἐσθίοντες, ἀλλὰ πρὸς
τὴν ἰδίαν ἐκάστου βούλησιν, τὴν φυσικὴν ὄρεξιν
ἔχοντες τῆς ἀπολαύσεως περιγραφῇν. Διευλείπτως
γὰρ [καὶ διὰ παντός] ἐτοίμοις χροῦνται ταμιεύμασιν,
ὥς ἂν τοῦ Ποσειδῶνος τὸ τῆς Δήμητρος ἔργον μετα-
ληφότες. Ἐνίοτε δὲ τηλικούτον ἐκ τοῦ πελάγους εἰς
τὴν χερσον. κυλινθεῖται κῆμα, καὶ τὰς ῥαχίας ἐφ'
ἡμέρας πολλὰς κατακλύζει λάβρον, ὥστε μηδὲνα δύ-
ρασθαι τοῖς τόποις προσεγγίζειν. Διόπερ κατὰ τοῦ-
τους τοὺς καιροὺς σπανίζοντες τροφῆς, τὸ μὲν πρῶ-
τον τοὺς κόγχους συλλέγουσι τηλικούτους τὸ μέγε-
θος, ὧν εὐρίσκονται τινες τετραμναῖοι. Ταῦ μὲν γὰρ
κύτῃ συντρίβουσι λίθους εὐμεγέθεις ἐμβάλλοντες,
τὴν δ' ἐντὸς σάρκα κατεσθίουσιν ὠμὴν, τῆς γεύσεως
οὔσης παρεμφερούς τοῖς ὀστράοις. Ἐπὶ δὲ διὰ τὴν
συνέχειαν τῶν πνευμάτων ἐπὶ πλείονα χρόνον πλη-
θύνειν συμβαίνει τὸν ὠκεανόν, καὶ τὴν εἰσθυῖαν θή-
ραν τῶν ἰχθύων ἐκκλείειν τὸ τῆς περιστάσεως ἀδύ-
νατον, ἐπὶ τοὺς κόγχους, ὥς εἴρηται, τρέπονται. Ἐ-
πὶ δὲ ἢ ἐκ τῶν κόγχων τροφὴ σπανίζει, καταφεύγουσιν
ἐπὶ τὸν τῶν ἀκαρθῶν σωρόν. Ἐκ τούτου γὰρ ἐκλέγοντες
τὰς ἐγγύλους καὶ προσφύτους τῶν ἀκαρθῶν, δια-
ροῦσι κατ' ἄρθρον, καὶ τὰς μὲν αὐτόθεν τοῖς ὁδοῦ-

στὴν κατεργάζονται, τὰς δὲ σκληρὰς λίθους θραύοντες
καὶ προὐπεργάζομενον κατεσθίουσι, παραπλησίαν
διὰ θεοῖν ἔχοντες τοῖς θωλεῖν οὖσι τῶν θηρίων. Τῆς
μὲν οὖν ξηρᾶς τροφῆς τὸν εἰρημέρον τροφὸν εὐπο-
ροῦσι.

(C. 17.) Piscationi per quatrimum continuo magisque cum li-
beritate et vagante subitum immerenti a quinto quoque die quaeque im-
moderato se potu vociferantes recreant. Ob hanc alimoniae simpli-
tatem in vita morborum experia, sed perbrevis.

17. Τῆς δ' ὑγρᾶς παρὰ δόξον ἔχουσι καὶ παντε-
λῶς ἀπιστοῦμένην τὴν χρῆσιν. Ταῖς μὲν γὰρ θήρῃσι
προσκατεροῦσιν ἐφ' ἡμέρας τέτταρας, εὐωχοῦμενοι
πανδημεῖ μεθ' ἐλαρότητος, καὶ ταῖς ἀνάγκησι ὕδατι
ἄλλήλους ψυχρογυγόντες· πρὸς δὲ τοῦτοις ἐπιμίσι-
χονται ταῖς γυναῖσιν, αἷς ἂν τύχωσι, παιδοποιῖας
ἔτεκα, πάσης ἀσχολίας ἀπολελυμένοι, διὰ τὴν εὐκο-
πίαν καὶ τὴν ἐτοιμότητα τῆς τροφῆς. Τῇ δὲ πέμ-
πτη πρὸς τὴν ὑπώρειαν ἐπεύγονται πανδημεῖ ποτοῦ
χάριν, ἵνα συσθύνειν γλυκῶν ὑδάτων εἰσὶ, πρὸς αἷς
οἱ νομαῖδες τὰς ἀγέλας τῶν θρεμμάτων ποτίζουσιν.
Ἡ δὲ ὁδοιπορικὴ τοῦτων παραπλήσιος γίνεται ταῖς
ἀγέλαις τῶν βοῶν, πάντων φωνῶν ἀφέντων οὐκ ἑναρ-
θροῖ, ἀλλ' ἤχον μόνον ἀποτελοῦσαν. Τῶν δὲ τέκνων
τὰ μὲν νήπια παντελῶς αἱ μητέρες ἐν ταῖς ἀγκάλαις
φέρουσι, τὰ δὲ κεχωρισμένα τοῦ γάλακτος, οἱ πατέ-
ρες· τὰ δ' ὑπὲρ πενταετὴ χρόνον ὄντα, προάγει με-
τὰ τῶν γονέων σὺν παιδιῷ, πεπληρωμένα χαρᾶς, ὡς
ἂν πρὸς τὴν ἡδέστην ἀπόλαυσιν δορυμέναι. Ἡ γὰρ
φύσις αὐτῶν ἀδιάστροφος οὕσα τὴν ἀναπλήρωσιν
τῆς ἐνδείας ἡρεῖται μέγιστον ἀγαθόν, οὐδὲν τῶν

ἐπεισάκτων ἡδέων ἐπιζητοῦσα. Ὅταν δὲ ταῖς τῶν νομάδων ποτίστραις ἐγγίσωσι καὶ τοῦ ποτοῦ πληρωθῶσι τῆς κοιλίας, ἐπανέρχονται, μόγῃς βαδίζοντες διὰ τὸ βάρος. Κἀκείνην μὲν τὴν ἡμέραν οὐδενὸς γεύονται, κεῖται δ' ἕκαστος ὑπεργέμων καὶ δύσπνους, καὶ τὸ σύνολον παρεμφερὲς τῷ μεθύοντι· τῇ δ' ἑξῆς ἐπὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἰχθύων πάλιν τροφήν ἀνακρίπτουσι· καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἡ διαίτα κυκλεῖται παρ' αὐτοῖς πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον. Οἱ μὲν οὖν τὴν παράλιον τὴν ἐντὸς τῶν στενῶν κατοικοῦντες οὕτως βιοῦσι, τόσοις μὲν διὰ τὴν ἀπλότητα τῆς τροφῆς σπανίως περιπίπτοντες, ὀλιγοχρονιώτεροι δὲ πολὺ τῶν παρ' ἡμῖν ὄντες.

(C. 18.) His agrestior gens Ichthyophagorum, quae a sinu Arabico remota, crudis vescitur piscibus, absque potus desiderio, nulla unquam re commota, nec lingua loquens, sed manibus, et cum phocis vivens familiarissime.

18. Τοῖς δὲ τὴν ἐκτὸς τοῦ κόλπου παράλιον νεμομένοις πολλῶ τοῦτων παραδοξότερον εἶναι τὸν βίον συμβέβηκεν, ὥς ἂν ἄδιψον ἔχόντων καὶ ἀπαθῇ τὴν φύσιν. Ἀπὸ γὰρ τῶν οἰκουμένων τόπων εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τῆς τύχης ἐκτετοπισμένοι, τῆς μὲν ἀπὸ τῶν ἰχθύων ἄγρας εὐποροῦσιν, ὑγραὴν δὲ τροφήν οὐκ ἐπιζητοῦσι. Προςφερόμενοι γὰρ τὸν ἰχθὺν ἔγχυλον, μικρὰν ἔχοντα τῶν ὁμῶν τὴν παραλλαγὴν, οὐχ οἷον ὑγραὴν τροφήν ἐπιζητοῦσι ποτοῦ, ἀλλ' οὐδ' ἔννοιαν ἔχουσι. Στέρχουσι δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς διαίταν ὑπὸ τῆς τύχης αὐτοῖς προσκληρωθεῖσαν, εὐδαιμονίαν ἡγοῦμενοι τὴν ἐκ τῆς ἐνδεείας αὐτοῦ τοῦ λυποῦντος ὑπεαίρεσιν. Τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον, ἀπαθεία

τοσούτον ὑπερβάλλουσι πάντας, ὥστε μὴ ῥαδίως πι-
 στευθῆναι τὸν λόγον. Καίτοιγε πολλοὶ τῶν ἀπ' Αἰ-
 γύπτου πλεόντων διὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἔμπο-
 ροί, μέχρι τοῦ νῦν πολλάκις προσπεπλευκότες πρὸς
 τὴν τῶν Ἰχθυοφάγων χώραν, ἐξηγοῦνται σύμφωνα
 τοῖς ὑφ' ἡμῶν ἠρημένοις περὶ τῶν ἀπαθῶν ἀνθρώ-
 πων. Καὶ ὁ τρίτος δὲ Πτολεμαῖος, ὁ φιλοτιμηθεὶς
 περὶ τὴν θήραν τῶν ἐλεφάντων τῶν περὶ τὴν χώραν
 ταύτην ὄντων, ἐξέπεμψεν ἓνα τῶν φίλων, ὄνομα
 Σιμμίαν, κατασκευάμενον τὴν χώραν. Οὗτος δὲ με-
 τὰ τῆς ἀρμοστιούσης χορηγίας ἀποσταλείς, ἀκριβῶς,
 ὥς φησιν Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος ἱστοριογράφος,
 ἐξήτασε τὰ κατὰ τὴν παρυλίαν ἔθνη. φησὶν οὖν τὸ
 τῶν ἀπαθῶν Αἰθιοπῶν ἔθνος τὸ σύνολον ποτὶ μὴ
 χρῆσθαι, μηδὲ τὴν φύσιν αὐτῶν ἐπιζητεῖν, διὰ τὰς
 προειρημένας αἰτίας. Καθόλου δ' ἀποφαίνεται,
 μὴτ' εἰς σύλλογον ἔρχεσθαι πρὸς τοὺς ἄλλοις ἐθνῆς,
 μῆτε τὸ ἕξον τῆς ὀψεως τῶν προσπλεόντων κινεῖν
 τοὺς ἐγγωρίους, ἀλλ' ἐμβλέποντας ἀτενῶς, ἀπαθεῖς
 ἔχειν καὶ ἀκινήτους αἰσθήσεις, ὥς ἂν μηδενὸς πα-
 ρόντος. Οὔτε γὰρ ξίφος σπασαμένου τινὸς καὶ κα-
 ταφέροντος ὑπεξέφυγον, οὔθ' ὕβριν οὔτε πληγὰς
 ὑπομένοντες ἠρεθίζοντο· τὸ τε πλήθος οὐ συνηγα-
 νάκει τοῖς πάσχουσιν, ἀλλ' ἐνίοτε τέκνων καὶ γυ-
 ναικῶν ἀποσφατιζομένων ἐν ὀφθαλμοῖς, ἀπαθεῖς
 ταῖς διαθήσεσιν ἔμενον, αὐδεμίαν ἔμφασιν ὀργῆς ἢ
 πάλιν ἐλέους διδόντες. Καθόλου δὲ τοῖς ἐκπλητικω-
 τάτοις δεινοῖς περιπίπτοντες, ἡρεμαῖοι διέμενον,
 βλέποντες μὲν ἀτενῶς εἰς τὰ συντελούμενα, ταῖς δὲ

κεφαλαῖς παρ' ἑκαστα διανέχοντες. Αὐτοὶ καὶ φασιν αὐτοὺς διαλέκτω μὴ χρῆσθαι, μιμητικῇ δὲ δηλώσει διὰ τῶν χειρῶν διασημαίνειν ἑκαστα τῶν πρὸς τὴν χρεῖαν ἀνηρόντων. Καὶ, τὸ πάντων θαυμασιώτατον, φῶκαι τοῖς γένεσι τούτοις συνδιατρέβουσαι θήραν ποιοῦνται τῶν ἰχθύων καθ' αὐτάς, παραπλησίως ἀνθρώποις. Ὀμοίως δὲ καὶ περὶ τὰς κοίτας καὶ τὴν τῶν γεννηθέντων ἀσφάλειαν μεγίστη πίστις τὰ γένη ταῦτα χρῆσθαι πρὸς ἄλληλα. Χωρὶς γὰρ ἀδικήματος ἄλλοφύλοις ζώοις ἢ συναναστροφή γίνεται μετ' εὐρήνης καὶ πάντης εὐλαβείας. Οὗτος μὲν οὖν ὁ βίος, καὶ περὶ ὧν παράδοξος, ἐκ παλαιῶν χρόνων τετήρηται τοῖς γένεσι τούτοις, εἴτε ἐθισμῶ διὰ τὸν χρόνον, εἴτε ἀναγκαίᾳ χρεῖᾳ διὰ τὸ κατεπείγον ἥρμοσμένοις.

(C. 19.) Habitant vel in speluncis borealibus, vel sub hostis barnarum alga oblectis, vel sub congestarum arborum umbraculis, vel sub tumulis musci marini. Mortuos piscibus proferunt.

19. Οἰκήσεται δὲ τὰ ἔθνη οὐχ ὁμοίαις τοῖς ἰχθυοφάγοις χρῆται, πρὸς δὲ τὰς τῆς περισιτάσεως ιδιότητας διηλλαγμέναις ἐμβιοῦσι. Τινὲς μὲν γὰρ ἐν σπηλαίοις κατοικοῦσι κεκλιμένοις μάλιστα πρὸς τὰς ἄρκτους, ἐν οἷς καταψύχουσιν ἑαυτοὺς διὰ τε τὸ βῆθος τῆς σκιάς καὶ διὰ τὰς περιπνεούσας αὔρας. Τὰ μὲν γὰρ πρὸς μεσημβρίαν νεύοντα, τοῖς ὕπνοις παραπληροῦν ἔχοντα τὴν θερμασίαν, ἀπρόβριτα τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶ διὰ τὴν τοῦ καύματος ὑπερβολήν. Οἱ δὲ τῶν πρὸς ἄρκτον νευόντων σπηλαίων σπανίζοντες, ἀθροίζουσι τὰς πλευράς τῶν ἐκ τοῦ πελάγους ἐκπνιπόντων κητῶν. Τῆς δὲ τούτων δαψιλείας

πολλῆς οὔσης, καταπλέξαντες ἐξ ἑκατέρου μέρους
 κυρτίας καὶ πρὸς ἀλλήλας νενευκνίας, τῷ προσφάτῳ
 φύκει ταύτας διαπλέκουσι. Σχεπαζομένης οὖν τῆς
 καμάρας, ἐν ταύτῃ τὸ βαρυτάτον τοῦ καύματος ἀνα-
 παύονται, τῆς κατὰ φύσιν χρείας αὐτοδίδακτον τέ-
 χνην ὑφηγουμένης. Τρίτος δὲ τρόπος ἐστὶ [τοῖς
 Ἰχθυοφάγοις] τῆς σκηνώσεως τοιοῦτος· ἐλαῖαι φύ-
 ονται πάνυ παλαιὰ περὶ τοὺς τόπους τούτους, καὶ
 μὲν πρὸς τὴν ῥίζαν ἔχουσαι προσκλυζόμενα τῇ θα-
 λάττῃ, πυκναὶ δὲ τοῖς φυλλώμασι· τὸν δὲ καρπὸν
 ὁμοίον ἔχουσαι τῷ κασταναῖκῳ καρπῷ. Ταύτας ἀλ-
 λήλαις συμπλέκοντες, καὶ συνεχῇ σκιὰν ποιοῦντες,
 ἰδιαζούσαις σκηναῖς ἐμβιοῦσιν. Ἀμα μὲν γὰρ καὶ ἐν
 γῇ καὶ ἐν θαλάττῃ διατρίβοντες, ἐπιτερωπῶς διεξά-
 γουσι, τὸν μὲν ἥλιον φεύγοντες τῇ διὰ τῶν ἀκρυσμῶ-
 των σκιᾷ, τὸ δὲ φυσικὸν περὶ τοὺς τόπους καύμα
 τῇ συνεχεῖ τοῦ καύματος προσκλύσει διορθούμενοι,
 ταῖς δὲ περιπνοαῖς τῶν εὐκαίρων ἀνέμων εἰς ὁρεσιώ-
 νην ἄγοντες τὰ σώματα. Ῥητέον δ' ἡμῖν καὶ περὶ
 τοῦ τετάρτου μέρους τῆς σκηνώσεως. Ἐκ γὰρ τοῦ
 παντός αἰῶνος σεσώρευται τοῦ μνίου φόβτος ἅπλε-
 τος, ὅρει παρεμφερής· οὗτος ὑπὸ τῆς συνεχούς τοῦ
 καύματος πληγῆς πεπιλημένος, τὴν φύσιν ἔχει στερέ-
 μνιον καὶ συμπεπλεγμένην ἄμμω. Ἐν τοῦτοις οὖν
 τοῖς ἀναστήμασιν ὑπονόμους ἀνδρομήκεις ἐρύττον-
 τες, τὸν μὲν κατὰ κόρυφην τόπον ἔωσι στέγην, κά-
 τωθεν δ' αὐλῶνας παραμήκεις καὶ πρὸς ἀλλήλους
 συντετραμένους κατασκευάζουσιν. Ἐν δὲ τοῦτοις
 ἀναψύχοντες ἑαυτούς, ἀκλύπους κατασκευάζουσι, καὶ

κατὰ τὰς ἐπικλύσεις τῶν κυμάτων ἐκπηδοῦντες, περὶ τὴν θῆραν τῶν ἰχθύων ἀσχολοῦνται· ὅταν δὲ ἀμπώτις γένηται, κατεσπασμένοι τὰ ληφθέντα, συμφεύγουσι πάλιν εἰς τοὺς προειρημένους αὐλῶνας. Τοὺς δὲ τελευτήσαντας θάπτουσι κατὰ μόνον τὸν τῆς ἀμπώτεως καιρὸν, ἑῶντες ἐρύμιμμένους· ὅταν δ' ἡ πλημμυρὶς ἐπέλθῃ, ῥίπτουσιν εἰς τὴν θάλατταν τὰ σώματα. Διὸ καὶ τὴν ἰδίαν ταφὴν τροφὴν τῶν ἰχθύων ποιοῦμενοι, κυκλοῦμενον ἰδιοτρόπως τὸν βίον ἔχουσι παρ' ὅλον τὸν αἰῶνα.

(C. 20.) Incolunt normulli valles praeruptis scopulis et mari inclusas; quatuordecim aborigines putantur.

20. Ἐν δὲ γένος τῶν ἰχθυοφάγων τοιαύτας ἔχει τὰς οἰκῆσεις, ὥστε πολλὴν ἀπορίαν παρέχεσθαι τοῖς τὰ τοιαῦτα φιλοτιμονιμένοις ζητεῖν. Ἐν γὰρ ἀποκρήμνοις φάραγξι καθίδρυνται τινες, εἰς ἃς ἐξ ἀρχῆς ἦν ἀδύνατον παραβállειν τοὺς ἀνθρώπους, ἀνωθεν μὲν ἐπεχούσης πέτρας ὑψηλῆς καὶ πανταχόθεν ἀποτόμου, ἐκ πλαγίων δέ, κρημνῶν ἀπροςίτων ὑφαιρουμένων τὰς παρόδους, τὴν δὲ λοιπὴν πλευρὰν ταῦ πελάγους ὀρίζοντος, ὃ περὶ μὲν διελθεῖν ἀδύνατον, σχεδίαις δὲ οὐ χρῶνται τὸ παράπαν, πλοίων τε τῶν παρ' ἡμῶν ὑπάρχουσιν ἀνεγνώστοι. Τοιαύτης δὲ ἀπορίας περὶ αὐτοὺς οὔσης, ὑπολείπεται λέγειν αὐτόχθονας αὐτοὺς ὑπάρχειν, ἀρχὴν μὲν τοῦ πρώτου γένους μηδεμίαν ἐσχηκότας, ἀεὶ δ' ἐξ αἰῶνος γεγονότας· καθάπερ ἔνιοι τῶν φυσιολόγων περὶ πάντων τῶν φυσιολογουμένων ἀπεφάναντο. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν τοιούτων ἀνεφίκτου τῆς ἐπινοίας ἡμῶν οὐ-

σης, οὐδὲν κωλύει τοὺς τὰ πλεῖστα ἀποφρηναμένους ἐλάχιστα γινώσκειν, ὥς ἂν τὴν ἐν τοῖς λόγοις πιθανότητος τὴν μὲν ἀκοὴν πειθοῦσης, τὴν δ' ἀλήθειαν οὐδαμῶς εὐρισκούσης.

(C. 21.) Pergit Diodorus ad Chelonophagos, in exiguis insulisque insulis degentes, ubi testudinum ingens copia. Earum quomodo capiant, carneque et testis utantur. — Ab his loco parum, sed vivendi ratione multum distant Cetophagi, quorum victus describitur.

21. Πρῆτον δ' ἡμῖν καὶ περὶ τῶν καλουμένων Χελωνοφάγων, ὃν τρόπον ἔχουσι τὴν ὅλην διάθεσιν τοῦ βίου. Νῆσοι γάρ εἰσι κατὰ τὸν ὠκεανόν, πλησίον τῆς γῆς κείμεναι, πολλαὶ μὲν τὸ πλῆθος, μικραὶ δὲ τοῖς μεγέθεσι καὶ ταπειναί, καρπὸν δὲ οὐθ' ἡμερον οὔτ' ἄγριον ἔχουσαι. Ἐν ταύταις διὰ τὴν πυκνότητα κῆμα μὲν οὐ γίνεται, τοῦ κλύδωνος θραυμένου περὶ τὰς ἄκρας τῶν νήσων· χελωνῶν δὲ θαλαττίων πλῆθος ἐνδιατρίβει περὶ τοὺς τύπους τούτους, πανταχόθεν καταφεῦγον πρὸς τὴν ἐκ τῆς γαλήνης σκέπην. Αὗται δὲ τὰς μὲν νύκτας ἐν βυθῷ διατρίβουσιν, ἀσχολούμεναι περὶ τὴν νομήν, τὰς δ' ἡμέρας εἰς τὴν ἀνὰ μέσον τῶν νήσων θαλάττιαν φοιτῶσαι, κοιμῶνται μετέωροι τοῖς κύτεσι πρὸς τὸν ἥλιον, παρρηφρῇ τὴν πρόσωφιν ποιοῦσαι ταῖς κατεστραμμέναις ἀκείοις· ἑξαισιοὶ γὰρ τοῖς μεγέθεσιν ὑπάρχονσι, καὶ τῶν ἐλαχίστων ἀλιάδων οὐκ ἐλάττους. Οἱ δὲ τὰς νήσους κατοικοῦντες βάρβαροι, κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἡρέμα προσνήχονται ταῖς χελόναϊς· πρὸς ἐκάτερον δὲ μέρος πλησιάσαντες, οἱ μὲν πιέζουσιν, οἱ δ' ἐξαίρουσιν, ἕως ὑπτιον γένηται τὸ ζῶον· ἐπειθ' οἱ μὲν ἐξ ἐκατέρου μέρους οἰακίζουσι τὸν ὅλον ὄγκον,

ἵνα μὴ στραφέν τὸ ζῶον καὶ νηξάμενον τῷ τῆς φύ-
σεως βοηθήματι φύγῃ κατὰ βάθους· εἰς δ' ἔχων
μέρμηθα μακρὴν καὶ δήσας τῆς οὐρᾶς, νήχεται πρὸς
τὴν γῆν, καὶ προσέλκεται μετὰ τὸν τὸ ζῶον ἐπὶ τὴν
χέρσαν, συμπαρακομιζομένων τῶν ἐξ ἀρχῆς τὴν ἐπί-
θελαι πεποιημένων. Ὅταν δ' εἰς τὴν νῆσον ἐκκομί-
σωσι, τὰ μὲν ἐντὸς πάντα βραχὺν χρόνον ἐν ἡλίῳ
παροπτήσαντες κατενωχῶνται, τοῖς δὲ κύτεσιν οὖσι
σκαφοειδέσι χρῶνται πρὸς τε τὸν εἰς τὴν ἡπειρον
διάπλουν, ὃν ποιοῦνται τῆς ὑδρείας ἕνεκεν, καὶ πρὸς
τὰς σκηνώσεις, τιθέντες προηγεῖς ἐφ' ὑψηλῶν τόπων,
ὥστε δοκεῖν τοῦτοις τὴν φύσιν δεδωρῆσθαι μιᾷ χά-
ριτι πολλὰς χρείας· τὴν γὰρ αὐτὴν αὐτοῖς εἶναι τρο-
φήν, ἀγγεῖον, οἰκίαν, γαῦν. Οὐ μακρὸν δὲ τούτων
διεσπῶντες νέμονται τὴν παράλιον βάθραροι βίον
ἀνθρώπων ἔχοντες. Διατρέφονται γὰρ ἀπὸ τῶν ἐκ-
πιπτόντων εἰς τὴν χέρσον κητῶν, ποτὲ μὲν δαφιλίαν
τροφῆς ἔχοντες διὰ τὰ μεγέθη τῶν εὐρισκομένων θη-
ρίων, ποτὲ δὲ διαλειμμάτων γινομένων κακῶς ἀπαλ-
λάττουσιν ὑπὸ τῆς ἐνδεείας· καὶ δ' ὃν δὴ χρόνον ἀναγ-
κάζονται κατεργάσασθαι, διὰ τὴν σπάνιν, τῶν ἀρ-
χαίων ὀστέων χόνδρους, καὶ τὰς ἄκρας τῶν πλευρῶν
ἐκφύσεις. Τῶν μὲν οὖν ἰχθυοφάγων τὰ γένη τοσαῦτ'
εἰσὶ, καὶ τοιούτοις χρῶνται βίοις, ὥς ἐν κεφαλαίῳ
εἰπεῖν.

(C. 22.) Obiter commemoratur piscandi modus in ora Babylo-
niæ obiecta.

22. Ἡ δὲ κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν παράλιος συν-
ἅπτει μὲν ἡμέρῳ καὶ καταφύτω χώρῳ, τοσοῦτο δὲ

πληθὺς ἐστὶ τῶν ἰχθύων τοῖς ἐγχωρίοις, ὥστε τοὺς
 ἀναλίσκοντας μὴ δύνασθαι ῥαδίως περιγεγεῖσθαι
 τῆς θαψιλείας. Παρὰ γὰρ τοὺς αἰγιαλοὺς ἰστάσι
 καλίμους πυκνοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους διαπεπλεγμέ-
 νους, ὥστε τὴν πρόσωπιν ὁμοίαν εἶναι δικτύῳ παρὰ
 θαλάττιαν ἐστηκότι. Κατὰ δὲ πᾶν ἔργον ὑπάρχουσι
 πυκναὶ θύραι, τῇ μὲν πλοκῇ ταρσῶται, στροφεῖς δ'
 ἔχουσαι πρὸς τὰς εἰς ἐκάτερα τὰ μέρη κινήσεις εὐλύ-
 τους. Ταύτας ὁ κλύδων φερόμενος μὲν εἰς τὴν γῆν
 κατὰ τὸν τῆς πλημμυρίδος καιρὸν ἀνοίγει, παλισσυ-
 τῶν δὲ κατὰ τὴν ἄμπωτιν ἀποκλείει. Διόπερ συμ-
 βαίνει καθ' ἐκάστην ἡμέραν, πλημμυρούσης μὲν τῆς
 θαλάττης, ἐκ βυθοῦ τοὺς ἰχθύς συνεκφερομένους
 διὰ τῶν θυρῶν παρῆςπίπτειν, ἀναχωρούσης δὲ, μὴ
 δύνασθαι τοῖς ὑγροῖς συνδιαρρεῖν διὰ τῆς τῶν κα-
 λίμων πλοκῆς. Διὸ καὶ παρὰ τὸν Ὠκεανὸν ἐνίοτε
 σωροὺς ἰχθύων σπαιρόντων ὄραν ἐστὶ γινόμενους·
 οὓς ἀγαλεγόμενοι συνεχῶς οἱ πρὸς τοῦτοις τεταγμέ-
 νοι θαψιλεῖς ἀπολαύσεις ἔχουσι, καὶ μεγάλας προσό-
 δους. Ἐνιοὶ δὲ τῶν περὶ τοὺς τόπους διατριβόντων,
 πεδιάδος τε καὶ ταπεινῆς τῆς χώρας ὑπαρχούσης,
 τάφρους ὀρύττουσιν ἀπὸ θαλάσσης εὐρείας ἐπὶ πολ-
 λούς σιαδίους, μέχρι τῶν ἰδίων ἐπαύλειων. Ταῦτα
 δὲ θύρας ἐπ' ἅσας αὐτὰς ἐπιστήσαντες, ἀνα-
 βαίνουσιν μὲν τῆς πλημμυρίδος ἀνοίγουσιν, εἰς δὲ
 τοῦναντίον μεταπιπτοῦσης κλείουσιν. Ὡτα τῆς μὲν
 θαλάσσης διὰ τῶν τῆς θύρας ἀραιωμάτων ἀπορρε-
 ούσης, τῶν δ' ἰχθύων ἀποληφθέντων ἐν ταῖς τα-

φροῖς, ταμιεύονται καὶ λαμβάνουσιν, ὅσους ἂν προ-
αιρῶνται, καὶ καθ' ὃν ἂν χρόνον βούλωνται.

(C. 23.) In Aethiopia supra Aegyptum ad fluvium Astabaram, (scu, ut alii volunt, Astapam) Rhizophagi: qui in magna nutri-
menti abundantia infestantur leonibus, non nisi culicem incursioni
cedentibus.

23. Διελθὺς δὲ περὶ τῶν παροικούντων
τὴν ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας παρὰ τὸν ἕως Ἀραβίου
κόλπου, περὶ τῶν ἐξῆς τούτοις ἐθνῶν διεξιμεν. Κατὰ
γὰρ τὴν Αἰθιοπίαν τὴν ὑπὲρ Αἰγύπτου παρὰ τὸν
Ἄσαν καλοῦμεθον ποταμὸν παροικεῖ τὸ τῶν Ῥιζοφά-
γων ἔθνος. Ἐκ γὰρ τῶν πλησιοχώρων τὰς ῥίζας τῶν
καλάμων ὀρύττοντες οἱ βάρβαροι, πλύνουσι φιλοτί-
μως· ποιήσαντες δὲ καθαράς, κόπτουσι λίθοις, μέ-
χρις ἂν γένηται τὸ ἔργον λεῖον καὶ κολλῶδες· ἔπειτα
ἀναπλάσαντες χειροπληθιαίους ὄγκους ἐν ἡλίῳ πα-
ροπιῶσι, καὶ ταύτῃ χρώμενοι τροφῇ πάντα τὸν βίον
διατελοῦσιν. Ἀνεκλείτους δ' ἔχοντες τὰς τῆς τρο-
φῆς ταύτης δαψιλείας, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀεὶ εἰρή-
νην ἄγοντες, ὑπὸ πλήθους λεόντων πολεμοῦνται.
Ἐμπύρου γὰρ τοῦ περὶ ἄερος ὄντος, ἐκ τῆς ἐρήμου
πρὸς αὐτοὺς φοιτῶσι λέοντες σκιᾶς ἕνεκεν, οἱ δὲ καὶ
θήρας τῶν ἐλατιόνων θηρίων. Διόπερ τοὺς ἐκ τῶν
τελμάτων ἐξίοντας τῶν Αἰθιόπων ὑπὸ τούτων τῶν
θηρίων ἀναλίσκεσθαι συμβαίνει. Ἀδυνατοῦσι γὰρ
ὑφίστασθαι τὰς ἀλκὰς τῶν λεόντων, ὥς ἂν μηδεμίαν
βοήθειαν ὀπλῶν ἔχοντες. Καὶ πέρας ἄρδην ἂν αὐ-
τῶν διεφθάρη τὸ ἔθνος, εἰ μὴ φύσις τις αὐτοῖς αὐ-
τόματον ἐποίησε βοήθημα. Τὸ γὰρ τὴν ἀνατολὴν
τοῦ κυνὸς παραδύξως, μηδεμιᾶς γενομένης μυίας

περὶ τοὺς τόπους, τοσούτο πλήθος ἀθροίζεται κο-
νώπων, ὑπερέχον δυνάμει τοὺς γνωριζομένους, ὥστε
τοὺς μὲν ἀνθρώπους καταφυρόντας εἰς τὰς ἐλώδεις
λίμνας μὴδὲν πάσχειν, τοὺς δὲ λέοντας πάντας φεύ-
γειν ἐκ τῶν τόπων, ἅμα μὲν ὑπὸ τοῦ δῆγματος κα-
κουργομένους, ἅμα δὲ τὸν ἀπὸ τῆς φωνῆς ἥχων κα-
ταπεπληγμένους.

(C. 24.) Finitimi illis Hylophagi et Spermatophagi: eorum vi-
ctus, mores, bella. Glaucomate correpti plerique fame emoriuntur.

24. Ἐχόμενοι δὲ τούτοις εἰσὶν οἱ τε Ἐλοφάγοι
καὶ οἱ Σπερματοφάγοι καλούμενοι. Τούτων δ' οἱ
μὲν ὑπὸ τὴν θείαν τὸν πίπιοντα καρπὸν ἀπὸ τῶν
δένδρων, ὄντα πολὺν, ἀθροίζοντες, ἀπόρως διατρέ-
φονται· κατὰ δὲ τὸν ἄλλον καιρὸν τῆς βοτάνης τῆς
ἐν ταῖς σκιαζομέναις συναγκίαις σχιζομένης καὶ
φθομένης, προσφέρονται τὴν προσηνεστάτην. Στερεὰ
γὰρ οὕσα τὴν φύσιν, καὶ καυλὸν ἔχουσα παραπλή-
σιον ταῖς γινομέναις βουνιάσιν, ἐκπληροῦ τὴν τῆς
ἀναγκαίας τροφῆς ἔνδειαν. Οἱ δὲ Ἐλοφάγοι μετὰ
τέκνων καὶ γυναικῶν ἐπὶ τὰς νομὰς ἐξιδόντες, ἀνα-
βαίνουσιν ἐπὶ τὰ δένδρα, καὶ τοὺς ἀπαλοὺς τῶν ἀ-
κρεμόρων προσφέρονται. Τοιαύτην δ' ἐκ τῆς συνε-
χοῦς μελέτης τὴν ἐν' ἄκρον τοὺς κλάδους ἀναδυσ-
μὴν ποιοῦνται πάντες, ὥστε ἄπιστον εἶναι τὸ γενό-
μενον. Καὶ γὰρ μεταπηδῶσιν ἀπὸ ἐτέρου ἐφ' ἑτερον
δένδρον ὁμοίως τοῖς ὀρνέοις, καὶ τὰς ἀναβάσεις ἐπὶ τῶν
λεπτοτάτων κλάδων ποιοῦνται χωρὶς κινδύνων. Τοχνό-
τητι γὰρ σώματος καὶ κουφότητι διαφέροντες ἐπειδὴν
τοῖς ποσὶ σφάλλονται, ταῖς χερσὶν ἀντιλαμβάνονται.

κἄν τύχουσιν πεσόντες ἀφ' ὕψους, οὐδὲν πάσχοι,
διὰ τὴν κουφότητα. Καὶ πάντα δὲ κλῆδον ἔγχυλον
τοῖς ὁδοῦσι κατεργαζόμενοι, πέττουσιν εὐκρίποις παῖς
κοιλίαις. Οὗτοι δ' αἰεὶ βιοῦσι γυμκοὶ μὲν ἐσθῆτος,
κοιταῖς δὲ χρώμενοι γυναιξίν· ἐκολούθως δὲ καὶ
τοὺς γυναικῶν παῖδας κοινούς ἡγοῦνται. Δια-
πολεμοῦσι δὲ πρὸς ἀλλήλους περὶ τῶν τόπων, ῥά-
βδοις ὀπλισμένοι, καὶ ταύταις ἀμυνόμενοι τοὺς
ἐναντίους, διασπῶσι τοὺς χειρωθέντας. Τελευτῶσι
δ' αὐτῶν οἱ πλεῖστοι λιμῶ καταπονηθέντες, ὅταν
τῶν ὁμμάτων ἀπογλαυκωθέντων τὸ σῶμα στερηθῇ
τῆς ἀναγκαίας ἐκ ταύτης τῆς αἰσθησεως χρείας.

(Cf 25.) Proximam regionem tēnent Aethiopes Venatores, mo-
dico numēro, sed peculiari vitae ratione, et a pueris iacula tractan-
tes. Venationem ferarum quomodo peragant.

25. Τὴν δὲ ἐξῆς χώραν τῶν Αἰθιοπῶν ἐπέχου-
σιν οἱ καλούμενοι Κυρηνοί, σύμμετροι μὲν κατὰ τὸ
πλήθος, βίον δ' οἰκεῖον ἔχοντες τῇ προσηγορίᾳ. Θη-
ριώδους γὰρ οὐσης τῆς χώρας καὶ παντελῶς λυπρᾶς,
εἰ δὲ ὑδάτων ῥύσεις ναματιαίων ἐχούσης ὀλίγας,
καθεύδουσι μὲν ἐπὶ τῶν δένδρων διὰ τὸν ἀπὸ τῶν
θηρίων φόβον, ὑπὸ δὲ τὴν ἐωθινήν πρὸς τὰς συθ-
ρύσεις τῶν ὑδάτων μεθ' ὀπλῶν φοιτῶντες, ἑαυτοὺς
ἀποκρύπτουσιν εἰς τὴν ὕλην, καὶ σκοπεύουσιν ἀπὸ
τῶν δένδρων. Κατὰ δὲ τὸν τοῦ καύματος καιρὸν,
ἐρχομένων βοῶν τε ἀγρίων καὶ παρδαλέων καὶ τῶν
ἄλλων θηρίων πλήθους πρὸς τὸ ποτόν, ταῦτα μὲν,
διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τε καύματος καὶ δίψους,
λάβρως προσφέρεται τὸ ὑγρόν, μέχρις ἂν ἐμπλησθῇ·
αἱ δ' Αἰθιοπεῖς, γενομένων αὐτῶν βάρους καὶ δυσ-

κινήτων, καταπηδῶντες ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ χρώ-
μενοι ξύλοις πεφυρακτωμένοις καὶ λίθοις, ἔτι δὲ το-
ξύμασι, ὁρᾶδῶς καταπονοῦσι. Κατὰ δὲ συστήματα
ταύταις χρώμενοι ταῖς κυνηγίαις, σαρκοφαγοῦσι τὰ
ληφθέντα, καὶ σπανίως μὲν ὑπὸ τῶν ἀλκιμωτάτων
ζῶων αὐτοὶ διαφθεύονται, τὰ δὲ πολλὰ δόλῳ τὴν
ἐκ βίας ὑπεροχὴν χερσοῦνται. Ἐὰν δὲ ποτε τῶν κυ-
νηγουμένων ζῶων σπανίζωσι, τὰς δορὰς τῶν πρότε-
ρον εἰλημμένων βρῆξαντες, ἐπιτιθέασιν ἐπὶ πῦρ ἀπα-
λόν· σποδίσαντες δὲ τὰς τρίχας, τὰ δέρματα διαι-
ροῦσι, καὶ κατεσθίοντες βεβιασμένως, πληροῦσι τὴν
ἐνδειαν. Τοὺς δὲ ἀνέβους παῖδας γυμνάζουσιν ἐπὶ
σκοπὸν βάλλειν, καὶ μόνοις διδῶσι τροφὴν τοῖς
ἐπιτυχοῦσι· διὸ καὶ θαυμαστοὶ ταῖς εὐστοχίαις ἄν-
δρες γίνονται, κάλλιστα διδασκόμενοι ταῖς τοῦ λιμοῦ
πληγαῖς.

(C. 26. 27.) Longe ab his ad occasum remoti Venatores ele-
phantum, quos alii vi, non sine vitae discrimine, (C. 27.) alii arte
ac dolo occidunt.

26. Ταύτης δὲ τῆς χώρας εἰς τὰ πρὸς δυσμὰς
μέρη πολὺ διευτηκότες Αἰθίοπες ὑπάρχουσιν Ἐλε-
φαντομάχοι κυνηγοί. Νεμόμενοι γὰρ δρυμῶδεις καὶ
πυκνοὺς τοῖς δένδροις τόπους, παρατηροῦσι τῶν ἐλε-
φάντων τὰς εἰσόδους καὶ τὰς ἐκτροπὰς, σκοπὰς ἀπὸ
τῶν ὑψηλοτάτων δένδρων ποιούμενοι· καὶ ταῖς μὲν
ἀγέλαις αὐτῶν οὐκ ἐπιτίθενται, διὰ τὸ μηδεμίαν ἐλ-
πίδα ἔχειν κατορθώσεως, τοῖς δὲ καθ' ἓνα πορευο-
μένοις ἐπιβάλλουσι τῆς χειρὸς, παραδόξοις ἐγχει-
ροῦντες τολμήμασιν. Ὅταν γὰρ τὸ ζῶον δεξιὸν γέ-
νηται κατὰ τὸ δένδρον, ἐν ᾧ συμβαίνει τὸν σκοπεύον-

τα κεκρῦφθαι, ἅμα τῷ παραλλάττειν τὸν τόπον, ταῖς μὲν χερσὶν ἐδράξατο τῆς θύρας, τοῖς δὲ ποσὶν ἀντίβη πρὸς τὸν ἀριστερὸν μηρόν· ἔχων δ' ἐκ τῶν ὤμων προεξηρητημένον πέλεκυν, κοῦφον μὲν πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς μιᾶς χειρὸς πληγὴν, ὅξυν δὲ καθ' ὑπερβολὴν, τοῦτον λαβόμενος ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, νευροκοπεῖ τὴν δεξιάν ἰγνύν, πυκνὰς καταφέρων πληγὰς, καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς οἰακίζων τὸ ἴδιον σῶμα. Παράδοξον δὲ ὅξυντα τοῖς ἔργοις προσφέρουσιν, ὥς ἂν ἀθλοῦ τῆς ἰδίας ψυχῆς ἐκάστω προκειμένου· ἡ γὰρ χειρώσασθαι τὸ ζῶον ἢ τελευτᾶν αὐτὸν λείπεται, τῆς περιστάσεως οὐκ ἐπιδεχομένης ἕτερον ἀποτέλεσμα. Τὸ δὲ νευροκοπηθὲν μὲν ζῶον, ποτὲ μὲν διὰ τὴν δυσκινησίαν ἀδυνατοῦν στρέφεσθαι, καὶ συνεχελινόμενον πρὸς τὸν πεπονθότα τόπον, πίπτει, καὶ τὸν Αἰθίοπα συναπόλλυσι· ποτὲ δὲ πρὸς πέτραν ἢ δένδρον ἀποθλίψαν τὸν ἄνθρωπον, τῷ βάρει πιέζει, μέχρις ἂν ἀποκτείνῃ· ἔτιοι δὲ τῶν ἐλεφάντων περιαιγεῖς ἐκ τῶν τραυμάτων γενόμενοι, τοῦ μὲν ἀμύνεσθαι τὸν ἐπιβουλεύσαντα μακρὰν ἀφεστήκασι, τὴν δὲ φυγὴν διὰ τοῦ πεδίου ποιοῦνται, μέχρις ἂν ὅτου συνεχῶς ὁ προσβεβηκὼς τύπτων εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τῷ πελέκει, διακόψας τὰ νεῦρα, ποιήσῃ πάρετον τὸ ζῶον. Ὅταν δὲ τὸ ζῶον πέσῃ, συντρέχουσι κατὰ συστήματα, καὶ ζῶντος ἔτι τέμνοντες τὰς σάρκας ἐκ τῶν ὀπισθεν μερῶν, εὐωχοῦνται.

27. Ἐτιοι δὲ τῶν πλησίον κατοικούντων χωρὶς κινδύνων θηρεύουσι τοὺς ἐλέφαντας, τέχρῃ τῆς βίας περιγιγόμενοι. Εἰώθε γὰρ τοῦτο τὸ ζῶον, ἐπειδὴν

ἀπὸ τῆς νομῆς πληρωθῇ, πρὸς ὕπνον καταφέρεσθαι, διαφορὰν ἔχουσης τῆς περὶ αὐτὸ διαθέσεως πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν τετραπόδων. Οὐ γὰρ δύναται τοῖς γόνασι πρὸς τὴν γῆν συγκαθιέναι τὸν ὅλον ὄγκον, ἀλλὰ πρὸς δένδρον ἀνακλιθὲν, ποιῆται τὴν διὰ τῶν ὕπνων ἀνάπαυσιν. Αὐτὸς τὸ δένδρον διὰ τὴν γινόμενην πρὸς αὐτὸ πλεονάκεις πρόσκλισιν τοῦ ζώου, τετριμμένον τὲ ἐστὶ καὶ φύτου πλήρες· πρὸς δὲ τοῦτοις ὁ περὶ αὐτὸ τύπος ἔχῃ τε ἔχει καὶ σημεῖα πολλὰ, δι' ὧν οἱ τὰ τοιαῦτα ἐρευνῶντες Αἰθίοπες γνωρίζουσι τὰς τῶν ἐλεφάντων κοίτας. Ὅταν οὖν ἐπιτύχωσι τοιοῦτῳ δένδρῳ, πρίζουσιν αὐτὸ παρὰ τὴν γῆν, μέχρις ἂν ὀλίγην εἴη τὴν ῥοπὴν ἔχῃ πρὸς τὴν πτωσιν. Εἰδ' οὗτοι μὲν τὰ σημεῖα τῆς ἰδίας παρουσίας ἀφανίσαντες, ταχέως ἀπαλλάττονται, φθάνοντες τὴν ἔφοδον τοῦ ζώου· ὁ δ' ἐλέφας πρὸς τὴν ἐσπέραν ἐμπλησθεὶς τῆς τροφῆς, ἐπὶ τὴν συνήθη καταντὰ κοίτην. Κατακλιθεὶς δὲ ἁθρόως τῷ βάρει, παραχρῆμα μετὰ τῆς τοῦ δένδρου φορᾶς ἐπὶ τὴν γῆν καταφέρεται· πεσὼν δὲ ὕπτιος μένει τὴν νύκτα κείμενος, διὰ τὸ τὴν τοῦ σώματος φύσιν ἀδημιουργητον εἶναι πρὸς ἀνάστασιν. Οἱ δὲ πρίζαντες τὸ δένδρον Αἰθίοπες ἅμ' ἡμέρα καταντῶσι, καὶ χοίρες κινδύνων ἀποκτείναντες τὸ ζῶον, σκηροποιοῦνται περὶ τὸν τόπον, καὶ παραμένουσι, μέχρις ἂν τὸ πεπτωκὸς ἀναδαίσωται.

(C. 28.) Ad occidentem Aethiopes Simi, versus meridiem Struthophagi. Struthocamelorum (v. II, 50.) descriptio: quomodo capiuntur. Struthophagi contra Simos quibus armis utantur.

28. Τούτων δὲ τῶν γενῶν τὰ μὲν πρὸς ἐσπέραν

μέρη κατοικοῦσιν Αἰθίοπες οἱ προσαγορευόμενοι Σι-
μοί· τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν κεκλιμένα νέμεται τὸ
τῶν Σιτρουθοφάγων γένος. Ἔστι γὰρ παρ' αὐτοῖς
ὄρνέου τι γένος μεμιγμένην ἔχον τὴν φύσιν τῷ χειρ-
σαίῳ ζῳῷ, δι' ἣν τῆς συνθέτου τέτευχε προσηγορίας·
τοῦτο δὲ μεγέθει μὲν οὐ λείπεται τῆς μεγίστης ἐλά-
φου, τὸν δὲ αὐχένα μακρὸν ἔχον καὶ περιφερεῖς τὰς
πλευράς καὶ πτερωτάς ὑπὸ τῆς φύσεως δεδημιουργη-
ται· καὶ κεφάλαιον μὲν ἀσθενὲς ἔχει καὶ μικρόν,
μηροῖς δὲ καὶ κώλοις ὑπάρχει καρτερώτατον, διχέ-
λου τῆς βίσεως οὔσης. Τοῦτο πέτεσθαι μὲν μετώ-
ρον οὐ δύναται διὰ τὸ βίαιον, τρέχει δὲ πάντων ὠκύ-
τατον, μικρὸν ἄκροις τοῖς ποσὶ τῆς γῆς ἐπιψαῦον·
μάλιστα δ' ὅταν κατ' ἀνέμου πνοῆς ἐξαίρῃ τὰς πτε-
ρυγας, ὑπεξάγει καθάπερ τις ναῦς ἰστιοδρομοῦσα.
Τοὺς δὲ διώκοντας ἀμύνεται, διὰ τῶν ποδῶν ἀπο-
σφενδοῶν παραδόξως λίθους χειροπληθιαίους. Ὅταν
δ' ἐν νηνεμίᾳ διώκηται, ταχὺ συνιδρυσσῶν τῶν πτε-
ρύγων, ἀδυνατεῖ χρήσασθαι τοῖς τῆς φύσεως προ-
τερήμμοις, καὶ ῥαδίως καταλαμβάνόμενον ἄλλισκεται.
Τούτων δὲ τῶν ζῳῶν ἀμυθήτων ὄντων τῷ πλήθει
κατὰ τὴν χώραν, οἱ βάρβαροι παντοδαπὰς μηχανὰς
ἐπινοοῦσι κατ' αὐτῶν τῆς θήρας. Ῥαδίως δὲ πολ-
λῶν ἄλλισκόμενον, ταῖς μὲν σαρκὶ χρώνται πρὸς δια-
τροφὴν, ταῖς δὲ δοραῖς πρὸς ἐσθῆτα καὶ σιρωμνήν.
Πρὸ δὲ τῶν Σιμῶν ὀνομαζομένων Αἰθιόπων πολε-
μοῦμενοι, διακινδυνεύουσι πρὸς τοὺς ἐπιτιθεμένους,
ὅπλοις ἀμυντηρίοις χρώμενοι τοῖς τῶν ὀρύγων κερα-
σι. Ταῦτα δὲ μεγάλα καὶ τμητικὰ καθεστῶτα με-

γάλην παρεχεται χρείαν, δαψιλείας οὔσης κατὰ τὴν χώραν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐχόντων αὐτὰ ζῶων.

(C. 29.) Juxta Acridophagi: qui locustis arte captis vescuntur, alatorumque pediculorum foedissimo morbo brevem vitam finiunt.

29. Βραχὺ δὲ τούτων ἀπέχοντες Ἀκριδοφάγοι κατοικοῦσι τὰ συνορίζοντα πρὸς τὴν ἔρημον, ἄνθρωποι μικρότεροι μὲν τῶν ἄλλων, ἰσχυροὶ δὲ τοῖς ὄγκοις, μέλανες δὲ καθ' ὑπερβολήν. Κατὰ γὰρ τὴν ἑαρινὴν ὥραν παρ' αὐτοῖς ζέφυροι καὶ λίβες παμμεγέθεις ἐκρίπτουσιν ἐκ τῆς ἐρήμου πλῆθος ἀκριδῶν ἀμύθητον, τοῖς τε μεγέθεσι διαλλάττον, καὶ τῇ χόρᾳ τοῦ πτερώματος εἰδεχθῆς καὶ ὑπαρόν. Ἐκ τούτου δαψιλῆς τροφᾶς ἔχουσιν ἅπαντα τὸν βίον, ἰδιοτρόπως αὐτῶν ποιούμενοι τὴν θήραν. Παρὰ γὰρ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους παρῇκει χαράδρα βάθος ἔχουσα καὶ πλάτος ἀξιόλογον. Ταύτην πληροῦσιν ἀγρίας ὕλης, οὔσης ἀφθόρου κατὰ τὴν χώραν· ἐπειδ' ὅταν τῶν προειρημένων ἀνέμων πνεόντων προσφέρηται τὰ νέφη τῶν ἀκριδῶν, καταδιερόμενοι πάντα τὸν τῆς χαράδρας τόπον, τύφουσι τὸν ἐν αὐτῇ χόρτον. Ἐγειρομένου δὲ καπνοῦ πολλοῦ καὶ δριμύτος, αἱ μὲν ἀκρίδες ὑπερπετόμεναι τὴν χαράδραν, καὶ διὰ τὴν τοῦ καπνοῦ δριμύτητα πνιγόμεναι, καταπίπτουσιν ἐπὶ τὴν γῆν, ὀλίγον διαπετασθεῖσαι τόπον· τῆς δὲ τούτων ἀπωλείας ἐπὶ πλείονας ἡμέρας γινομένης, μεγάλοι διανίστανται σωροὶ καὶ τῆς χώρας ἐχούσης ἁλμυρίδα πολλήν, πάντες προσφέρουσι ταύτην ἄθροοις τοῖς σωροῖς, καὶ διατήξαντες οὐκείως, ποιοῦσι τὴν τε γεῦσιν πρόσφορον, καὶ τὸν

ἀποθησαυρισμὸν ἄσηπτον καὶ πολυχρόνιον. Ἡ μὲν οὖν διατροφή τοῦτοις παραχρῆμα καὶ τὸν ὕστερον χρόνον ἀπὸ τούτων τῶν ζώων ὑπάρχει. Οὔτε γὰρ κτηνοτροφοῦσιν, οὔτε θαλάττης ἐγγὺς οἰκοῦσιν, οὔτε ἄλλης ἐπικουρίας οὐδεμιᾶς τυγχάνουσι. Τοῖς δὲ σώμασιν ὄντες κοῦφοι καὶ τοῖς ποσὶν ὀξύτατοι, βραχύβιοι παντελῶς εἰσὶν, ὥς ἂν τῶν πολυχρονιωτάτων περ' αὐτοῖς οὐχ ὑπερβαλλόντων ἔτη τεσσαράκοντα. Τὸ δὲ τοῦ βίου τέλος οὐ μόνον παράδοξον ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ πάντων ἀκληρότατον. Ὅταν γὰρ πλησιάζῃ τὸ γῆρας, ἐμφύονται τοῖς σώμασι περὶ τοὶ φθεῖρες, οὐ μόνον διάφοροι τοῖς εἶδεσιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἰδέαις ἄγριοι καὶ παντελῶς εἰδεχθεῖς. Ἀρξάμενον δὲ τὸ κακὸν ἀπὸ τῆς γαστρὸς καὶ τοῦ θώρακος, ἐπινέμεται πάντα τὸν ὄγκον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. Ὁ δὲ πιάσων, τὸ μὲν πρῶτον, ὥς ὑπὸ ψώρας τινὸς ἐρεθιζόμενος, μετρίως ὀδαξᾶσθαι φιλοτιμεῖται, μεμιγμένην ἔχοντος τοῦ πάθους ἀλγηδὸς τὴν χαρὰν· μετὰ δὲ ταῦτα, αἰεὶ μᾶλλον τῶν ἐγγενομένων θηρίων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐκπιπτόντων, συνεκχεῖται πληθος ἰχώρος λεπτοῦ, τὴν δριμύτητα παντελῶς ἔχοντος ἀνυπομόνητον. Διόπερ ὁ συνεχόμενος τῇ πύθει, βιαιότερον ἀμύττει τοῖς ὄνυξι, στεναγμοὺς μεγάλους προῖέμενος. Κατὰ δὲ τὰς τῶν χειρῶν ἐξελκώσεις τοσοῦτο πληθος ἐκπίπτει τῶν ἐρπετῶν, ὥστε μηδὲν ἀνύειν τοὺς ἀπολέγοντας, ὥς ἂν ἄλλων ἐπ' ἄλλοις ἐκφαινομένων, καθάπερ ἐκ τινος ἀγχείου, πολλαχῶς κατατετρημένον. Οὗτοι μὲν οὖν εἰς τοιαύτην διάλυσιν τοῦ σώματος καταστρέφουσι τὸν βίον δυστυ-

χῶς, εἴτε διὰ τὴν ἰδιότητα τῆς τροφῆς, εἴτε διὰ τὸν
ἀέρα τοιαύτης τυγχάνοντες περιπετείας.

(C. 30.) His propinqua regio ob magnam phalangiorum et scorpionum vim desolata. Cuius narrationis fides aliis similibus exemplis firmatur.

30. Ταῦ δὲ ἔθνη τούτῳ χώρᾳ παρήκει κατὰ τὸ
μέγεθος πολλή, καὶ κατὰ τὰς τῆς νομῆς ποικιλίας
ἀγαθή. Ἑρῆμος δ' ἔστι καὶ παντελῶς ὕβατος, οὐκ
ἀπ' ἀρχῆς σπανίζουσα τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἐκ τινος ἐπομβρίας
ἀκαίρου πληθὸς φαλαγγίων καὶ σκορπίων ἐξενέγκασα.
Τοσοῦτο γὰρ ἱστοροῦσιν ἐπιπολάσαι τῶν εἰρη-
μένων θηρίων πληθὸς, ὥστε τοὺς κατοικοῦντας ἀν-
θρώπους, τὸ μὲν πρῶτον πανδημεὶ κτείνειν [πάντα]
τὸν τῇ φύσει πολέμιον· ἀπεριγενήτου δὲ τοῦ πά-
θους ὄντος, καὶ τῶν δηγμάτων ὀξεῖς τοῖς πληγεῖσι
θανάτους ἐπιφερόντων, ἀπογονίας τὴν πάτριον
γῆν τε καὶ δίαιταν, φυγεῖν ἐκ τῶν τόπων. Οὐ γὰρ
δὲ θαυμάζειν, οὐδὲ ἀπιστεῖν τοῖς λεγομένοις, πολλὰ
τούτων παραδοξότερα κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην
γεγονότα διὰ τῆς ἀληθοῦς ἱστορίας παρελληφότας.
Περὶ γὰρ τὴν Ἰταλίαν μυῶν πληθὸς ἀρουραίων ἐγ-
γενήθην τοῖς πεδίοις, ἐξέβαλέ τινας τῆς πατρίου χώ-
ρας. Κατὰ δὲ τὴν Μηδίαν ἐπιπολάσαντες ἀμύθητοι
στρουθοί, καὶ τὰ σπέρματα τῶν ἀνθρώπων ἀφανί-
σαντες, ἠνάγκασαν εἰς ἑτερογενεῖς τόπους μετασιῆ-
ναι. Τοὺς δὲ καλουμένους Αὐταριάτας βάρβαροι,
τὴν ἀρχέγονον σύστασιν ἐν τοῖς νέφεσι λαμβάνοντες,
καὶ πίπτοντες ἀντὶ τῆς συνήθους ψεκίδος, ἐβιά-
σαντο τὰς πατρίδας καταλιπεῖν, καὶ καταφυγεῖν εἰς

τοῦτον τὸν τόπον, ἐν ᾧ νῦν καθιδρυνται. Καὶ μὴν
 τίς οὐχ ἰστόρησεν Ἡρακλεῖ τῶν ὑπὲρ τῆς ἀθανασίας
 ἄθλων συντελεσθέντων ἕνα καταριθμοῦμενον, καθ'
 ὃν ἐξήλασεν ἐκ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης τὸ πλῆθος
 τῶν ἐπιπολασάντων ὀρνίθων ἐν αὐτῇ; Ἀνάστατοι
 δὲ κατὰ τὴν Λιβύην πόλεις τινὲς ἐγένοντο, πλῆθους
 λεόντων ἐπελθόντος ἐκ τῆς ἐρήμου. Ταῦτα μὲν οὖν
 ἡμῖν εἰρησθῆαι πρὸς τοὺς ἀπίστως διὰ τὸ παράδοξον
 πρὸς τὰς ἱστορίας διακειμένους. Πάλιν δὲ ἐπὶ τὰ
 συνεχῇ τοῖς προειρημένοις μεταβησόμεθα.

(C. 31.) Cynamolgi, postrema ad meridiem reiecta natio, canum ferocium greges alunt ad venandos Indicos boves, quos et recentes, et sale conditos comedunt.

31. Τὰς δ' ἐσχατίας τῶν πρὸς μεσημβρίαν με-
 ρῶν κατοικοῦσιν ἄνδρες ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων κα-
 λούμενοι Κυναμολγοί, κατὰ δὲ τὴν τῶν πλησιοχώ-
 ρων βαρβάρων διάλεκτον Ἀγριοί. Οὗτοι δὲ πώγω-
 νας μὲν φέρουσι παμμεγέθεις, κυνῶν δὲ τρέφουσιν
 ἀγρίων ἀγέλας πρὸς τὴν τοῦ βίου χρείαν εὐθέτους.
 Ἀπὸ γὰρ τῶν πρώτων τροπῶν τῶν θερινῶν μέχρι
 μέσου χειμῶνος Ἰνδικοὶ βόες ἀμύθητοι τὸ πλῆθος
 ἐπιφοιτῶσιν αὐτῶν τὴν χώραν, ἀδήλου τῆς αἰτίας
 αὐτῆς· οὐδεὶς γὰρ οἶδεν, εἴθ' ὑπὸ ζῶων πολλῶν καὶ
 σαρκοφάγων πολεμούμενοι φεύγουσιν, εἴτε δι' ἐν-
 δειαν τροφῆς ἐκλείποντες τοὺς οἰκίους τόπους, εἴτε
 δι' ἄλλην περιπέτειαν, ἣν ἡ μὲν πάντα τὰ παράδοξα
 γεννῶσα φύσις κατασκευάζει, τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων
 γένος ἀδυνατεῖ τῷ νῶ συνιδεῖν. Οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦ
 πλῆθους οὐ κατισχύοντες δι' ἑαυτῶν περιγενέσθαι,
 τοὺς κύνας ἐπαφίᾳσι, καὶ μετὰ τούτων ποιούμενοι

τὴν θηραν, πολλὰ πάνυ τῶν ζώων χειροῦνται· τῶν δὲ ληφθέντων ἃ μὲν πρόσφατα κατεσθίουσιν, ἃ δὲ εἰς ἄλλας ἀποτιθέντες θησαυρίζουσι. Πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ζώων διὰ τῆς τῶν κυνῶν ἀλκῆς θηρεύοντες, ἀπὸ κρεοφαγίας τὸν βίον ἔχουσι. Τὰ μὲν οὖν τελευταῖα γένη τῶν πρὸς μεσημβρίαν οἰκούντων ἐν μορφαῖς ἀνθρώπων· τὸν βίον ἔχει θηριώδη. Λείπεται δὲ διελθεῖν ὑπὲρ δύο ἐθνῶν, τῶν τε Αἰθιοπῶν καὶ τῶν Τρωγλοδυτῶν. Ἀλλὰ περὶ μὲν Αἰθιοπῶν ἀναγεγράφαμεν ἐν ἄλλοις· περὶ δὲ τῶν Τρωγλοδυτῶν νῦν ἐροῦμεν.

(C. 32.) Troglodytae, Graecis Nomades dicti, tributim reguntur. His liberi et uxores communes, praeter unam tyranni, qui stupratori mulctam irrogat. Victus tum e sanguinis et lactis coagulo, tum e pecore, cui parentum nomen indunt. Potus alius privatorum, alius procerum. Vestitus. Circumcisio.

32. Οἱ τοίνυν Τρωγλοδυταὶ προσμαγορεύονται μὲν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Νομάδες, βίον δ' ἔχοντες ἀπὸ θρεμμάτων νομαδικόν, κατὰ συστήματα τυραννοῦνται· καὶ μετὰ τῶν τέκνων τὰς γυναῖκας ἔχουσι κοινάς, πλὴν μιᾶς τῆς τοῦ τυράννου· τὸν δὲ ταύτη πλησιάσαντα πρόστιμον ὁ δυνάστης πράττεται· τεταγμένον ἀριθμὸν προβάτων. Κατὰ δὲ τὸν τῶν ἐτησίων καιρὸν γινομένων παρ' αὐτοῖς ὄμβρων μεγάλων, ἀφ' αἵματος καὶ γάλακτος διατρέφονται, μίलगοντες ταῦτα, καὶ βραχὺν χρόνον ἐψήσαντες. Μετὰ δὲ ταῦτα, διὰ τὴν τῶν καυμάτων ὑπερβολὴν τῆς νομῆς ξηρανομένης, καταφεύγουσιν εἰς τοὺς ἐλώδεις τῶν τόπων, καὶ περὶ τῆς τῆς χώρας νομῆς πρὸς ἀλλήλους διαμάχονται. Τῶν δὲ βοσκημάτων τὰ πρὸς

τούτων τὸν ἅπαντα χρόνον διατρέφονται. Διόπερ
τὴν τῶν γονέων προσηγορίαν ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ
προσάπτουσι, ταύρῳ δὲ καὶ βοῖ, καὶ πάλιν κριτῷ καὶ
προβάτῳ. Τούτων δὲ τοὺς μὲν πατέρας, τὰς δὲ
μητέρας καλοῦσι, διὰ τὸ πορίζεσθαι τὰς ἐφημέρους
τροφὰς αἰὲ παρ' αὐτῶν, ἀλλὰ μὴ παρὰ τῶν γεγεν-
νηκότων. Ποιτῷ δ' οἱ μὲν ἰδιῶται συγχροῶνται πα-
λιούρων βρέγματι· τοῖς δὲ δυνασταῖς ἀπὸ τινος ἄν-
θους κατασκευάζεται πόμα, παραπλήσιον τῷ χειρί-
στῳ παρ' ἡμῖν γλεύκει. Ταῖς δὲ ἀγέλαις τῶν θρεμ-
μάτων ἐπακολουθοῦντες, ἄλλην ἐξ ἄλλης χώραν ἐπι-
πορεῖονται, φεύγοντες τὸ τοῖς αὐτοῖς τόποις ἐνδια-
τρίβειν. Καὶ γυμνοὶ μὲν εἰσι πάντες τὰ σώματα,
πλὴν τῶν ἰσχύων, ἃ δέρμασι σκεπάζουσι· τὰ δ' αἰ-
δοῖα πάντες οἱ Τρωγλοδῦται παραπλησίως τοῖς Αἰ-
γυπτίοις περιτέμνονται, πλὴν τῶν ἀπὸ τοῦ συμπτώ-
ματος ὀνομαζομένων Κολοβῶν. Οὗτοι γὰρ μόνοι τὴν
ἐντὸς τῶν στενῶν νεμόμενοι χώραν, ἐκ τῆς ἐπιου ξυ-
ροῖς ἀποτεμνονται πᾶν τὸ τοῖς ἄλλοις μέρος περιτο-
μῆς τυγχάνον.

(C. 33.) Troglodytae (quarum species Megaharchi) armis, ac-
pultura, bellorum ratione insignes. Pugnae dirimuntur a matronis,
quae ipsis sanctae sunt. Infirmi vel sibi metipsi vitam praecelu-
dunt, vel ab aliis legitime summoventur. Quae tanta ingeniorum
morumque ab aliis gentibus diffinitas e coeli diversitate expli-
canda.

33. Ὀπλισμὸν δ' ἔχουσι τῶν Τρωγλοδυτῶν οἱ
μὲν ὀνομαζόμενοι Μεγαβαρεῖς, κυκλωτερεῖς ὠμο-
βοῦνας ἀσπίδας, καὶ ῥόπαλον τύλους ἔχον περισιδή-
ρους· οἱ δὲ ἄλλοι τόξα καὶ λόγχας. Ταφαὶ δὲ παν-
τελῶς ἐξηλλαγμένοι ἐπιχωριάζουσι. Τοῖς γὰρ τῶν

παλιούρων λύγοις δήσαντες τῶν τετελευτηκότων τα
 σώματα, προσάπτουσι τὸν αὐχένα τοῖς σκέλεσι·
 θέντες δὲ τὸν νεκρὸν ἐπὶ τινος ἀναστήματος, βάλ-
 λουσι λίθοις χειροπληθέσι γελῶντες, μέχρις ἂν οἱ
 τοῖς λίθοις περιχῶσαντες ἀποκρῦψωσι τὰ σώματα·
 τὸ δὲ τελευταῖον, αἰγὸς κέρας ἐπιθέντες ἀπολύονται,
 συμπάθειαν οὐδεμίαν λαμβάνοντες. Πολεμοῦσι δὲ
 πρὸς ἀλλήλους οὐχ ὁμοίως τοῖς Ἑλλήσιν ὑπὲρ ὀργῆς,
 ἢ τινων ἄλλων ἐγκλημάτων, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἐπιγίνο-
 μένης αἰεὶ νομῆς. Ἐν δὲ ταῖς φιλονεικίαις τὸ μὲν
 πρῶτον ἀλλήλους τοῖς λίθοις βιάλλουσι, μέχρις ἂν
 τινες τραθῶσι, καὶ τὸ λοιπὸν ἐπὶ τὸν τῶν τόξων
 ἀγῶνα κατατιῶσι· πολλοὶ δὲ ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ τε-
 λευτιῶσιν, ὥς ἂν εὐστόχως μὲν βαλλόντων διὰ τὴν ἐν
 τούτοις ἀθλήσιν, τὸν δὲ σκοπὸν ἐχόντων γυμνὸν
 τῶν σκεπαστηρίων ὅπλων. Διαλύουσι δὲ τὴν μάχην
 τῶν γυναικῶν αἱ πρεσβύτεραι, προβαλλόμεναι μὲν
 εἰς τὸ μέσον, ἐντροπῆς δὲ τυγχάνουσαι· νόμιμον
 γὰρ ἐστὶν αὐτοῖς ταύτας κατὰ μηδένα τῶν τρόπων
 τύπειν· ὅθεν ὅμα τῷ φαῖναι παύονται τοῦ το-
 ξεύειν. Οἱ δὲ διὰ τὸ γῆρας οὐ δυνάμενοι ταῖς ποι-
 μναῖς ἀκολουθεῖν, βοῶς οὐρῇ τὸν αὐχένα περισφίγ-
 ξαντες ἑαυτῶν, ἀπολύονται τοῦ ζῆν προθύμως·
 τοῦ δὲ τὸν θάνατον ἀναβαλλομένου τὴν ἔξουσίαν ὁ
 βουλόμενος ἔχει τὸν δεσμὸν ὥς ἐπ' εὐνοίᾳ περιθεῖ-
 ναι, καὶ μετὰ ρουθετήσεως στερῆσαι τοῦ ζῆν.
 Ὅμοιος δὲ νόμιμόν ἐστι παρ' αὐτοῖς τοὺς πληρωθέν-
 τας ἢ νόσοις δυσιάτοις συνεχομένους ἐξάγειν ἐκ τοῦ
 ζῆν. Μέγιστον γὰρ τῶν κακῶν ἡγοῦνται τὸ φιλο-

ψυχῆν τὸν μηδὲν ἄξιον τοῦ ζῆν πράττειν δυνάμε-
νον. Διὸ καὶ πάντας μὲν ἰδεῖν ἐστὶ τοὺς Τρωγλοδυ-
τας ἀρίστους μὲν τοῖς σώμασιν, ἰσχύοντας δὲ ταῖς
ἡλικίαις, ὥς ἂν μηδεὶός ὑπερβάλλοντος τὰ ἐξήκοντα
ἔτη. Καὶ περὶ μὲν τῶν Τρωγλοδυτῶν ἱκανῶς εἰρηκα-
μεν· εἰ δὲ τις τῶν ἀναγινωσκόντων, διὰ τὸν ξενι-
σμόν καὶ τὸ παράδοξον τῶν ἀναγεγραμμένων βίων,
ἂπιστήσῃ ταῖς ἱστορίαις, θίξας πρὸ τῆς διανοίας
παράλληλα τὸν τε περὶ τὴν Σκυθίαν αἶρα καὶ τὸν
περὶ τὴν Τρωγλοδυτικὴν, καὶ τὰς ἑκατέρων διαφο-
ρὰς ἰδὼν, οὐκ ἂπιστήσῃ τοῖς εἰρημένοις.

(C. 34.) Nam in aliis terris frigoris, in aliis caloris summa vis;
quamquam frigidissimarum et calidissimarum orbis regionum non
adeo magna intercedo.

34. Τοσαύτη γὰρ παραλλαγή τῶν παρ' ἡμῖν
αἰῶν πρὸς τοὺς ἱστορουμένους, ὥστε τὴν κατὰ
μέρος διαφορὰν ἂπιστον εἶναι. Ὅπου μὲν γὰρ διὰ
τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ψύχους πήγνυνται μὲν οἱ μέγι-
στοι τῶν ποταμῶν, σιέγοντος τοῦ κρυστάλλου δια-
βάσεις στρατοπέδων καὶ ἁμαξῶν καταγομένων ἐφό-
δους, πήγνυνται δὲ ὁ οἶνος καὶ τὰ λοιπὰ τῶν χυμῶν,
ὥστε μαχαίραις ἀποτέμενεσθαι· καὶ τὰ τούτων θαυ-
μασιώτερα, τὰ μὲν ἀκρωτήρια τῶν ἀνθρώπων τῆς
ἐσθῆτος παρατριβοῦσης περιρρεῖ, τὰ δὲ ὄμματα
ἁμυροῦνται, τὸ δὲ πῦρ ἀλεωρὰν οὐ ποιεῖ· καὶ χαλ-
κοῖ μὲν ἀνδριάντες ῥήγνυνται, κατὰ δὲ τινὰς και-
ροὺς, διὰ τὴν πυκνότητα τῶν νεφῶν, οὔτε ἀστρα-
πήν, οὔτε βροντὴν γίνεσθαι περὶ τοὺς τόπους φα-
σί· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τούτων παραδοξότερα συν-
τελεῖται, τοῖς μὲν ἀγνοοῦσιν ἂπιστα, τοῖς δὲ περὶ

ραν εἰληφοσιν ἀνυπομόνητα. Περὶ δὲ τὰς ἐσχατίας
 τῆς Αἰγύπτου καὶ Τρωγλοδυτικῆς, διὰ τὴν ὑπερ-
 βολὴν τῆς ἀφ' ἡλίου θερμασίας, κατὰ τὸν τῆς με-
 σημβρίας καιρὸν, οὐδὲ συνορᾶν ἀλλήλους οἱ παρε-
 στῶτες δύνανται, διὰ τὴν παχύτητα τῆς περὶ τὸν
 αἶρα πυκνώσεως. Χωρὶς δὲ ὑποδέσεως πάντες ἀδυ-
 νατοῦσι βαδίζειν, ὥς ἂν τοῖς ἀνυποδέτοις παραχρῆ-
 μα φλυκτίδων γινομένων. Κατὰ δὲ τὸ ποτόν, ἐάν
 μὴ τὴν ἔνδειαν ἐτοιμῶς ἀφαιρῇται, ταχέως τελευ-
 τῶσιν· ὥς ἂν τῆς θερμασίας τὴν τῶν ὑγρῶν ἐν τῷ
 σώματι φύσιν ὀξέως ἀναλίσκουσης. Πρὸς δὲ τοῦ-
 τοις, ὅταν τις εἰς χαλκοῦν ἀγγεῖον ἐμβαλὼν τῶν
 ἐδωδίων οὐδὲν ποτῶν, μεθ' ὕδατος εἰς τὸν ἥλιον θῇ,
 ταχέως ἔψεται, χωρὶς πυρὸς καὶ ξύλων. Ἄλλ' ὅμως
 οἱ κατοικοῦντες ἀμφοτέρας τὰς εἰρημένας χώρας,
 οὐχ οἷον φεύγειν βούλονται τὴν ὑπερβολὴν τῶν συμ-
 βαινόντων αὐτοῖς κακῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀντικείμενον ἐκου-
 σίως προῖεναι τὸ ζῆν, ἕνεκα τοῦ μὴ βιασθῆναι διαί-
 τῃς ἐτέρας καὶ βίου πειρασθῆναι. Οὕτως αὐτοφνὲς
 ἔχει τι φίλτρον πᾶσα συνήθης χώρα, καὶ περιγίνε-
 ται τῆς ἐκ τῶν αἰθρῶν κακοπαθείας ὁ χρόνος, ὃ τὴν
 ἐκ νηπίου παραλαβὼν ἡλικίαν. Τὰς δὲ τηλικαύτας
 ἐπ' ἀμφοτέρα διαφορὰς οὐ πολὺ διορίζει τόπου διά-
 στημα. Ἀπὸ γὰρ τῆς Μαιώτιδος λίμνης, ἧς προσοί-
 κοῦσί τινες τῶν Σκυθῶν ἐν πάγοις καὶ ψύχεσιν
 ὑπερβάλλουσι καθιδρυμένοι, πολλοὶ τῶν πλοῦζομέ-
 νων οὐριόδρομοῦσαις ναυσὶ φορτίσιν, εἰς μὲν Ῥό-
 δον δεκαταῖοι καταπεπλευκάσιν· ἐξ ἧς εἰς μὲν Ἀλε-
 ξάνδρειαν τετραταῖοι καταπνύσιν, ἐκ δὲ ταύτης,

κατὰ τὸν Νεῖλον πλείοντες, πολλοὶ δεκαταῖοι κατηντήκασιν εἰς Αἰθιοπίαν· ὥστε ἀπὸ τῶν κατεφυγμένων μερῶν τῆς οἰκουμένης ἐπὶ τὰ θερμώτατα μέρος, μὴ πλεῖον εἴκοσι καὶ τεσσάρων ἡμερῶν εἶναι τὸν πλοῦν τοῖς κατὰ τὸ συνεχές κοιμιζομένοις. Διόπερ, τῆς διαφορᾶς τῆς τῶν ἁέρων ἐν ὀλίγῳ διαστήματι μεγάλης οὔσης, οὐδὲν παραδόξον καὶ τὴν δίαitan, καὶ τοὺς βίους, ἔτι δὲ τὰ σώματα πολὺ διαλλάττειν τῶν παρ' ἡμῖν.

(C. 35.) Sequitur historia bestiarum Aethiopum: rhinocerotis: sphingis: cynocephali: cepi: tauri carnivori: crocotta: (C. 36.) serpentium. Fama de horum vastitate sumatur exemplo draconis, in Aegyptum olim advecti, qui quum vi domari non potuissent, (C. 37.) dolo captus, Ptolemaeo II. oblatas paulatimque manuefactus est.

35. Ἐπεὶ δὲ τῶν ἐθνῶν καὶ βίων τὰ κεφάλαια τῶν δοκούντων εἶναι παραδόξων διεληλύθαμεν, περὶ τῶν [όντων] θηρίων τῶν κατὰ τὰς ὑποκειμένας χώρας ἐν μέρει διεξιμεν. Ἔστι γὰρ ζῶον, ὃ καλεῖται μὲν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ῥινόκερος, ἀλλῇ δὲ καὶ βίῃ παραπλήσιον ἐλέφαντι, τῷ δὲ ὕψει ταπεινότερον. Τὴν μὲν δορὰν ἰσχυροτάτην ἔχει, τὴν δὲ χροᾶν πιξοειδῆ. Ἐπὶ δ' ἄκρων τῶν μυκτήρων φέρει κέρας τῷ ἔλῳ σιμόν, τῇ δὲ στερεότητι σιδήρῳ παρεμφερες. Τοῦτο περὶ τῆς νομῆς ἀεὶ διαφερόμενον ἐλέφαντι, τὸ μὲν κέρας πρὸς τινα τῶν μειζόνων πετρῶν θήγει, συμπεσὼν δ' εἰς μάχην τῷ προειρημένῳ θηρίῳ καὶ ὑποδύνον ὑπὸ τὴν κοιλίαν, ἀναρῶν τὴν κέρατι, καθάπερ ξίφει, τὴν σάρκα. Τῷ δὲ τοιούτῳ τρόπῳ τῆς μάχης χρώμενον, ἔξαιμα ποιεῖ τὰ θηρία, καὶ πολλὰ διαφθείρει. Ὅταν δὲ ὁ ἐλέφας,

φθάσας τὴν ὑπὸ τὴν κοιλίαν ὑπόδυσιν, τῇ προβο-
σκίδι προκαταλάβηται τὸν ῥινόκερων, περιγίνεται
ῥαδίως, τύπτων τοὺς ὁδοῦσι, καὶ τῇ βίᾳ πλέον
ἰσχύων. Αἱ δὲ σφίγγες γίνονται μὲν περὶ τε τὴν
Τρωγλοδυτικὴν καὶ τὴν Αἰθιοπίαν, ταῖς δὲ μορφαῖς
ὑπάρχουσιν οὐκ ἰσόμοιοι ταῖς γραφομέναις, μόνον
δὲ ταῖς δασύτησι διαλλάττουσι. Τὰς δὲ ψυχὰς ἡμέ-
ρους ἔχουσαι καὶ πανούργους, ἐπὶ πλείον καὶ δι-
δασκαλίαν μεθοδικὴν ἐπιδέχονται. Οἱ δ' ὀνομαζό-
μενοι κυνοκέφαλοι τοῖς μὲν σώμασιν ἀνθρώποις δυ-
εἰδέσι παρεμφερεῖς εἰσὶ, ταῖς δὲ φωναῖς μυγμοὺς ἀν-
θρώπινους προΐενται. Ἀγριώτατα δὲ ταῦτα τὰ ζῶα καὶ
πάντελῶς αἰτιθάσσευτα καθεσιῶτα, τὴν ἀπὸ τῶν ὀφ-
ρύων πρόσωπον αὐστηροτέραν ἔχει. Ταῖς δὲ θηλείαις
ιδιώτατον συμβαίνει, τὸ τὴν μήτραν ἐκτὸς τοῦ σώ-
ματος φέρειν ἅπαντα τὸν χρόνον. Ὁ δὲ λεγόμενος
κῆπος ὀνόμασται μὲν ἀπὸ τῆς περὶ ὅλον τὸν ὄγ-
κον ὠραίας καὶ προσηνοῦς ἡλικίας, τὸ δὲ πρόσωπον
ἔχων ὁμοίαν λέοντι, τὸ λοιπὸν σῶμα φέρει πάνθηρι
παραπλήσιον, πλὴν τοῦ μεγέθους, ὃ παρισούται
δορκίδι. Πάντων δὲ τῶν εἰρημένων ζώων ὁ σαρχο-
φάγος ταῦρος ἀγριώτατός ἐστι, καὶ παντελῶς δυσκα-
ταμάχτητος. Τῷ μὲν γὰρ ὄγκῳ τοῦτο μεῖζόν ἐστι τῶν
ἡμετέρων ταύρων, ὁξύτετι δὲ ποδῶν οὐ λειπόμενον
ἵππου, τῷ στόματι δὲ διεστηκὸς ἄχρι τῶν ὀμμάτων.
Τὸ δὲ χροῖμα πυρρόν ἔχει καθ' ὑπερβολήν· καὶ τὰ
μὲν ὄμματα γλανυότερα λέοντος, καὶ τὰς νύκτας
ἀστράπτοντα, τὰ δὲ κέρατα φύσεως ἰδιοτρόπου
κοινωνοῦντα. Τὸν μὲν γὰρ ἄλλον χρόνον αὐτὰ κινεῖ

παραπλησίως τοῖς ὥσι, κατὰ δὲ τὰς μάχας ἴστησιν ἀραρότως. Τὴν δὲ τῆς τριχὸς ἐπαγωγὴν ἔχει τοῖς ἄλλοις ζώοις ἐναντίαν. Ἔστι δὲ τὸ θηρίον ἀλκῇ τε καὶ δυνάμει διάφορον, ὥς ἂν ἐπιτιθέμενον τοῖς ἀλκιμωτάτοις τῶν ζώων, καὶ τὴν τροφὴν ἔχον ἐκ τῆς τῶν χειρωθέντων σαρκοφαγίας. Διαφθείρει δὲ καὶ τὰς ποιμένας τῶν ἐγχωρίων, καὶ καταπληκτικῶς ἀγωνίζεται πρὸς ὅλα συστήματα τῶν ποιμένων, καὶ κυνῶν ἀγέλας. Λέγεται δὲ καὶ τὸ δέσμα ἄτρωτον ἔχειν· πολλῶν γοῦν ἐπιβεβλημένων λαβεῖν ὑποχείριον, οὐδὲνα κατισχυκέναι. Τὸ δ' εἰς ὄρυγμα πεσόν, ἢ δι' ἄλλης ἀπάτης χειρωθέν, ὑπὸ τοῦ θυμοῦ γίνεται περιπνιγὲς, καὶ τῆς ἐλευθερίας οὐδαμῶς ἀλλάττεται τὴν ἐν τῷ τιθασσεύεσθαι φιλανθρωπίαν. Διόπερ εἰκότως οἱ Τρωγλοδύται τοῦτο τὸ θηρίον κραισσιστον κρίνουσιν, ὥς ἂν τῆς φύσεως αὐτῷ δεδορμένης ἀλκὴν μὲν λέοντος, ἵππου δὲ τάχος, ῥώμην δὲ ταύρου· τῆς δὲ πάντων κρατίστης σιδήρου φύσεως οὐχ ἡττώμενον. Ὁ δὲ λεγόμενος παρ' Αἰθίοψι κροκότις μεμιγμένην ἔχει φύσιν κυνὸς καὶ λύκου, τὴν δὲ ἀγριότητα φοβερωτέραν ἀμφοτέρων· τοῖς δὲ ὁδοῦσι, πάντων ὑπεράγει. Πᾶν γὰρ ὀστέων μέγεθος συντρίβει ῥαδίως, καὶ τὸ καταποθὲν διὰ τῆς κοιλίας πέττει παραδόξως. Τοῦτο δὲ τὸ ζῶον τῶν ψευδῶς παραδοξολογούντων ἱστοροῦντες ἔνιοι, μιμεῖσθαι τὴν ἀνθρώπων διάλεκτον ἀποφηνάμενοι, ἡμᾶς μὲν οὐ πείθουσιν.

36. Ὅφρων δὲ γένη παντοδαπὰ καὶ τοῖς μεγέθειν ἀπιστα θεωρεῖσθαι φασιν οἱ τὴν πλησίον τῆς

ἐρήμου καὶ θηριώδους κατοικοῦντες. Ἐκατὸν γὰρ
 πηχῶν τὸ μῆκος ἑωρακέναι τινες ἀποφαινόμενοι, δι-
 καίως ἂν οὐχ ὑφ' ἡμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν
 ἄλλων ἀπάντων ψευδολογεῖν ὑποληφθεῖσαν. Προς-
 τιθέασαι γὰρ τῷ διαπιστοιμένῳ πολλῶ παραδοξότι-
 ρα, λέγοντες ὅτι τῆς χώρας οὗσης πεδιάδος, ὅταν
 τα μέγιστα τῶν θηρίων περισπειραθῇ, ποιεῖ ταῖς ἐν
 κύκλῳ τεθείσαις ἐπαλλήλαις σπείραις ἀναστήματα
 πόρρωθεν φαινόμενα λόφῳ παραπλήσια. Τῷ μὲν
 οὖν μεγέθει τῶν ῥηθέντων θηρίων οὐκ ἂν τις ὁ-
 δῶς συγκατάθοιτο. Περὶ δὲ τῶν μεγίστων θηρίων
 ὄψεων τῶν εἰς ὤψιν ἔληλυθότων, καὶ κοιμισθέντων
 ἐν τισιν ἀγχείοις εὐθέτοις εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν,
 ποιησόμεθα τὴν ἀναγραφὴν, προστιθέντες καὶ τῆς
 κατὰ μέρος θήρας τὴν κατὰ μέρος οἰκονομίαν. Ὁ
 γὰρ δεύτερος Πτολεμαῖος, περὶ τε τὴν τῶν ἐλεφάν-
 των κυνηγίαν φιλοτιμηθεὶς, καὶ τοῖς τὰς παραδό-
 ξους θήρας τῶν ἀλκιμωτάτων ζώων ποιούμενοις με-
 γάλας ἀπονέμων δωρεὰς, πολλὰ δὲ πᾶν χρημῆατα
 δαπανήσας εἰς ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, ἐλεφάντας τε
 συγχροὺς πολεμιστὰς περιεποίησατο, καὶ τῶν ἄλλων
 ζώων ἀθεωρήτους καὶ παραδόξους φύσεις ἐποίησεν
 εἰς γνῶσιν ἔλθειν τοῖς Ἕλλησι. Διὸ καὶ τινες τῶν κυ-
 νηγῶν, ὁρῶντες τὴν τοῦ βασιλέως μεγαλοψυχίαν ἐν
 ταῖς δωρεαῖς, συστραφέντες εἰς ἱκανὸν πλῆθος,
 ἔκριναν παραβαλέσθαι ταῖς ψυχαῖς, καὶ τῶν μεγά-
 λων ὄψεων ἕνα θηρεύσαντες, ἀνακομίσαι ζῶντα εἰς
 τὴν Ἀλεξάνδρειαν πρὸς τὸν Πτολεμαῖον. Μεγάλῃς
 δὲ οἴσης καὶ παραδόξου τῆς ἐπιβολῆς, ἡ τύχη συν-

εργήσασα ταῖς ἐπινοίαις αὐτῶν, καὶ τὸ τέλος οἰ-
κεῖον περιεποίησε τῆς πράξεως. Σκοπεύσαντες γὰρ
ἕνα τῶν ὄψεων τριάκοντα πηχῶν, διατοίβαντα περὶ
τὰς αὐστάσεις τῶν ὑδάτων, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον
ἀκίνητον τοῦ σώματος τὸ κύκλωμα τηροῦντα, κατὰ
δὲ ἐπιφάνειας τῶν διὰ τὴν δίψαν ζώων φοιτῶντων
ἐπὶ τὸν τόπον, ἄφρω διανιστάμενον, καὶ τῷ μὲν
στόματι διακοπάζοντα, τῷ δὲ σπειράματι καταπλέ-
κοντα τὸν ὄγκον τῶν φανέντων ζώων, ὥστε μηδεὶν
τρόπῳ δύνασθαι τὸ παραπεσὼν ἐκφυγεῖν· προμή-
κους οὖν ὄντος τοῦ ζώου καὶ ρωθροῦ τὴν φύσιν,
ἐλπίσαντες βρόχοις [καὶ σειραῖς] κυριεύσειν, τὸ μὲν
πρῶτον παρήσαν ἐπ' αὐτὸ τεθαρρόκηότες, ἔχοντες
ἐξηστύμενα πάντα τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν· ὥς δ' ἐπλη-
σίαζον, αἰεὶ μᾶλλον ἐξεπλήττοντο τῷ δέει, θεωροῦν-
τες ὄμμα πυρωπὸν, καὶ λιχμωμένην πάντῃ τὴν
χλωτταν, εἴτε δὲ τῇ τραχύτητι τῶν φολίδων, ἐν τῇ
διὰ τῆς ὕλης πορεία καὶ παρατοίψει, ψόφον ἐξαί-
σιον κατασκευάζοντα, τὸ μέγιστός τε τὸ τῶν ὁδόν-
των ὑπερφνές, καὶ στόματος ἄγχιαν πρόσουπιν, καὶ
κυκλώματος ἀνάστημα παράδοξον. Διόπερ τῷ φόβῳ
τὰ χρωματὰ τῶν προσώπων ἀποβεβληκότες, δειλῶς
ἐπέβαλλον τοὺς βρόχους ἐπὶ τῆς οὐροῦς. Τὸ δὲ θη-
ρίον, ἅμα τῷ προσάψασθαι τοῦ σώματος τὸν κά-
λων, ἐπεστράφη μετὰ πολλοῦ φρυγήματος καταπλη-
κτικῶς, καὶ τὸν μὲν πρῶτον ἀρπάξει τῷ στόματι,
μετὰ τοῦτον ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς, καὶ τὰς σάρκας εἴτε
ζῶντος κατεσιτεῖτο· τὸν δὲ δεύτερον φεύγοντα τῇ
ἐπιείρῃ πόρρωθεν ἐπεσπάσματο, καὶ περιελθὼν ἐσφίγ-

γε τὴν κοιλίαν τῷ δεσμῷ· αἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἐκπλαγέντες διὰ τῆς φυγῆς τὴν σωτηρίαν ἐπορεύσαντο.

37. Οὐ μὴν ἀπέγνωσαν τὴν θῆραν ὑπερβαλοῦσης τῆς ἀπὸ τοῦ βασιλέως χάριτος καὶ δωρεῆς τοὺς ἀπὸ τῆς πείρας ἐγνωσμένους κινδύνους· φιλοτεχνίη τε καὶ δόλῳ τὸ τῇ βίᾳ δυσκαταγώνιστον ἐχειρώσαντο, τοιάνδε τινὰ μηχανὴν πορισάμενοι. Κατεσκευάσαν ἀπὸ σχοίνου πυκνῆς περιφερὲς πλόκαμον, τῷ μὲν τύπῳ τοῖς κύρτοις ἐμφερὲς, τῷ δὲ μεγέθει καὶ τῇ διαλήψει τῆς χώρας δυνάμενον δεῖξασθαι τὸν ὄγκον τοῦ θηρίου. Κατοπιεύσαντες οὖν τὸν φώλεον αὐτοῦ καὶ τὴν ὥραν τῆς τε ἐπὶ τὴν νομὴν ἐξόδου καὶ πάλιν τῆς ἐπανόδου, ὡς τάχιστα ὥρμησεν ἐπὶ τὴν ἄγρην τὴν συνήθη τῶν ἑτερογενῶν ζώων, τὸ μὲν προὔπαρχον τοῦ φώλεος στόμα λίθοις εὐμεγέθεσι καὶ γῇ συνακοδόμησαν, τὸν δὲ πλησίον τῆς λόχμης τόπον ὑπόνομον ποιήσαντες, καὶ τὸ πλόκαμον εἰς αὐτὸν ἐνθέντες, ἐναντίον ἐποίησαν τὸ στόμιον, ὥστε ἐξ ἐτοιμοῦ τῷ θηρίῳ τὴν ἐξοδὸν ὑπάρχειν. Κατὰ δὲ τὴν ἐπίανδον τοῦ ζώου παρσκευασμένοι τοξόταις καὶ σφενδονήταις, ἔτι δὲ ἵππεις πολλοὺς, πρὸς δὲ τοῦτοις σαλπικτιὰς, καὶ τὴν ἄλλην ἀπασαν χορηγῆν ἅμα τῷ προσπελάζειν, τὸ μὲν θηρίον μετεωρόισρον τῶν ἵππεων ἐξῆλθε τὸν αὐχένα, οἱ δ' ἐπὶ τὴν θῆραν ἡθροισμένοι, προσεγγίαι μὲν οὐκ ἐτόλμων, γενναίως ἐστημένοι ταῖς προγεγενημέναις συμφοραῖς, πόθῳ δὲ πολλαῖς χειρὶν ἐφ' ἑνα καὶ μέγαν σκοπόν βάλλοντες ἐτύχαιον, καὶ τῇ τε τῶν ἵππεων ἐπιφωκίᾳ, καὶ πληθεὶ κυνῶν ἀλκιμῶν, ἔτι δὲ τῷ δια τῆς

σαλπίγγων ἤχῳ κατέπληκτον τὸ ζῶον. Διόπερ ὑποχωροῦντος αὐτοῦ πρὸς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ λόγμην, τοσοῦτον ἐπεδίωκον, ὥστε μὴ παροξύνειν ἐπὶ πλεῖον. Ὡς δὲ τῆς ἐνοικοδομημένης φάραγγος ἤγγισεν, ἄθρόως φόφον μὲν πολὺν διὰ τῶν ὀπλῶν ἐποιήσαντο, ταραχὴν δὲ καὶ φόβον διὰ τῆς τῶν ὄχλων ἐπιφανείας καὶ σαλπίγγων. Τὸ δὲ θηρίον τὴν μὲν εἴσοδον οὐχ εὗρισκε, τὴν δὲ τῶν κυνηγῶν ὁρμὴν καταπλητόμετον, κατέφυγεν εἰς τὸ πλησίον κατεσκευασμένον στόμιον. Πιμπλαμένον δὲ τοῦ πλοκάμου τῇ διαλύσει τῆς σπείρας, ἐφθασαν τῶν κυνηγῶν τινὲς προσεπρωσάμενοι, καὶ πρὸ τοῦ στραφῆναι τὸν ὄφιν ἐπὶ τὴν ἔξοδον, κατελάβαντο δασμοῖς τὸ στόμιον πρόμηκες ὄν, καὶ πεφιλοτεχνημένον πρὸς ταύτην τὴν δεξιότητα· ἐξελεύσαντες δὲ τὸ πλοκάμῳ καὶ φάλαγγας ὑποθέντες, μετέωρον ἐξῆραν. Τὸ δὲ θηρίον ἀπειλημένον ἐν ἀπεστενωμένῳ τόπῳ παρὰ φύσιν, συριγμὸν ἐξαίσιον ἠφίει, καὶ τοῖς ὁδοῦσι τὴν περιέχουσαν σχοῖνον κατέσπα. Πάντη δὲ διασειόμενον προσδοκίαν ἐποίησε τοῖς φέρουσιν ὥς ἐκπηδῆσον αὐτὸ ἐκ τοῦ περιέχοντος φιλοτεχνήματος. Διὸ καὶ καταπλαγέντες ἔδρασαν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ὄφιν, καὶ τοὺς περὶ τὴν οὐρὰν τόπους κατακεκοτυντες, ἀντιπεριέσπων τοῦ θηρίου τὸν ἀπὸ τῶν ὀδόντων σπαραγμὸν ἐπὶ τὴν αἰσθησιν τῶν ἀλγούντων μερῶν. Ἀπενέγκαντες δ' εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἔδωκον αὐτῷ βασιλεῖ, παράδοξον θέαμα καὶ τοῖς ἀκούσασιν ἐπιστοῦμενον. Τῇ δ' ἐνδείᾳ τῆς τροφῆς καταπονήσαντες τὴν ἀλκὴν τοῦ θηρίου, τιθασθὲν ἐκ τοῦ καί

ὀλίγον ἐποίησαν· ὥστε θανμαστὴν αὐτοῦ γενέσθαι τὴν ἑξημέρῳσιν. Ὁ δὲ Πτολεμαῖος τοῖς μὲν κυνηγοῖς τὰς ἀξίας ἀπένειμε δωρεάς, τὸν δ' ὄφιν ἔτρεφε τετιθασσευμένον, καὶ τοῖς εἰς τὴν βασιλείαν παραβάλλουσι ξένοις μέγιστον παρεχόμενον καὶ παρδοξότατον θέαμα. Διόπερ τηλικούτου μεγέθους ὄφως εἰς ὄφιν κοινὴν κατηγνηκότος, οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν τοῖς Αἰθίοσιν, οὐδὲ μῦθον ὑπολαμβάνειν τὸ θρυλλούμενον ὑπ' αὐτῶν. Ἀποφαίνονται γὰρ ὄρεσθαι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ὄφεις τηλικούτους τὸ μέγεθος, ὥστε μὴ μόνον βοῦς τε καὶ ταύρους καὶ τῶν ἄλλων ζώων τὰ τηλικαῦτα τοῖς ὄγκοις ἀναλίσκειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐλέφασιν εἰς ἄλλην συνίστασθαι· καὶ διὰ μὲν τῆς σπείρας ἐμπλεκόμενους τοῖς σκέλεσιν, ἐμποδίζειν τὴν κατὰ φύσιν κίνησιν, τὸν δ' αὖχένα μετεωρίζοντας ὑπὲρ τὴν προβοσκίδα, τὴν κεφαλὴν ἐναντίαν ποιεῖν τοῖς τῶν ἐλεφάντων ὄμμασι· διὰ δὲ τοῦ πυρωποῦ τῶν ὀφθαλμῶν ἀστραπὴ παραπλησίως τὰς λαμπηδόνας προσβάλλοντας ἀποτυφλοῦν τὴν ὄρασιν, καὶ σφίλαντας ἐπὶ τὴν γῆν, σαρκοφαγεῖν τὰ χειρωθέντα τῶν ζώων.

(C. 38.) Sequitur descriptio Sinus Arabici, petita tum ex commentariis Alexandriae regis (Agatharchidae) tum e narratione auloptarum. Primo describitur generaliter sinus longitudo latitudoque, dein particulariter ora eius dextra, quam Troglodytae (et Ichthyophagi, c. 40.) habitant.

38. Διευκρινηκότις δ' ἀρκούντως τὰ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Τρωγλοδυτικὴν, καὶ τὴν ταύταις συνάπτουσιν, μέχρι τῆς διὰ καῦμα ἀνοικήτου, πρὸς δὲ ταύταις, περὶ τῆς παραλίας τῆς παρὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν καὶ τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος τὸ

πρὸς μεσημβρίαν κεκλιμένον, περὶ τοῦ καταλειμ-
 μένου μέρους, λέγω δὴ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, ποιη-
 σάμεθα τὴν ἀναγραφὴν, τὰ μὲν ἐκ τῶν ἐν Ἀλεξαν-
 δρεῖα βασιλικῶν ὑπομνημάτων ἐξεληφότες, τὰ δὲ
 παρὰ τῶν αὐτοπτῶν πεπυσμένοι. Τοῦτο γάρ τὸ μέ-
 ρος τῆς οἰκουμένης, καὶ τὸ περὶ τὰς Βρεττανικὰς
 νήσους καὶ τὴν ἄρκτον, ἥκιστα πέπτωκεν ὑπὸ τὴν
 κοινὴν ἀνθρώπων ἐπίγνωσιν. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν
 πρὸς ἄρκτον κεκλιμένων μερῶν τῆς οἰκουμένης, τῶν
 συναπτόντων τῇ διαψύχῳ ἀνοικήτῳ, διέξιμεν, ὅταν
 τὰς Γαίῳ Καίσαρος ἀναγράφωμεν πράξεις. Οὗτος
 γὰρ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν εἰς ἐκείνα τὰ μέρη
 πορρωτάτῳ προβιβάσας, πάντα τὸν πρότερον ἄγνο-
 ούμενον τόπον ἐποίησε πισεῖν εἰς ἀνταξιν ἱστορίας.
 Ὁ δὲ προσαγορευόμενος Ἀράβιος κόλπος ἀνεστόμω-
 ται μὲν εἰς τὸν κατὰ μεσημβρίαν κείμενον ὠκεανόν,
 τῷ μήκει δ' ἐπὶ πολλοὺς πάνυ παρήκων σταδίους,
 τὸν μυχὸν ἔχει περιοριζόμενον ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς
 Ἀραβίας καὶ Τρωγλοδυτικῆς. Εὐρος δὲ κατὰ μὲν τὸ
 στόμα καὶ τὸν μυχὸν ὑπάρχει περὶ ἐκκαίδεκα στα-
 δίους, ἀπὸ δὲ Παρόρμου λιμένος πρὸς τὴν ἀντιπέ-
 ραν ἡπειρον μακρὰς νεῶς διωγμὸν ἡμερήσιον. Τὸ
 δὲ μεγιστόν ἐστι διάστημα κατὰ τὸ Τύρκαιον ὄρος
 καὶ Μακαρίαν δυσπελαγίαν, ὡς ἂν τῶν ἡπείρων οὐχ
 ὁριζόμενων ἀπ' ἀλλήλων. Ἀπὸ δὲ τούτου τὸ πλάτος
 αἰὲ μᾶλλον συγκλείεται, καὶ τὴν συναγωγὴν ἔχει
 μέχρι τοῦ στόματος. Ὁ δὲ παράπλους αὐτοῦ κατὰ
 πολλοὺς τόπους ἔχει νήσους μακράς, στενοὺς μὲν
 διαδρόμους ἐχούσας, ῥοὺν δὲ πολὺν καὶ σφοδρόν.

Ἡ μὲν οὖν κεφαλαιώδης τοῦ κόλπου τούτου θείσις
 ὑπάρχει τοιαύτη. Ἡμεῖς δ' ἀπὸ τῶν ἐσχάτων τοῦ-
 του τοῦ μυχοῦ τόπων ἀρξάμενοι, τὸν ἐφ' ἑκάτερα τὰ
 μέρη παράπλουν τῶν ἡπείρων καὶ τὰς ἀξιολογωτάτας
 καὶ αὐτὰς ιδιότηας διεξιμέν· πρῶτον δὲ ληψόμε-
 θα τὸ δεξιὸν μέρος, οὗ τὴν παραλίαν τῶν Τρωγλο-
 δυτιῶν ἔθνη νέμεται μέχρι τῆς ἐρήμου.

(C. 39.) Nēppe a dextra urbis Arsinoëa permulti lacus amari
 et mons rubricosus, cuius ad radices portus Venēris. Supra eni-
 tres insulae, oleis et meleagridibus conspicuae. Inde sinus im-
 mundus, iuxta quem peninsula profunda: ultra serpentaria insu-
 la, dives topazii, et ob id ab Alexandrinis regibus excolta. Insu-
 larium dura conditio.

39. Ἀπὸ πόλεως τοίνυν Ἀρσινόης κοιιζόμενοις
 παρὰ τὴν δεξιάν ἡπειρον ἐκπίπτει κατὰ πολλοὺς τό-
 πους ἐκ πέτρας εἰς θάλατταν ὕδατα πολλὰ, πικρὰς
 ἁλμυρίδος ἔχοντα γεῦσιν. Παραδραμόντι δὲ τὰς πη-
 γὰς ταύτας ὑπέρεκται μεγάλου πεδίου μιλιώδη
 χροάν ἔχον ὄρος, καὶ τὴν ὄρασιν τῶν ἐπὶ πλείον
 ἀτεινίζοντων εἰς αὐτὸ λυμαινόμενον. Ἐπὶ δὲ τὰς
 ἐσχατίας τῆς ὑπωρείας κεῖται λιμὴν, σκολιὸν ἔχων
 τὸν εἰσπλουν, ἐπώνυμος Ἀφροδίτης. Ὑπέρεκνται
 δὲ τούτου νῆσοι τρεῖς, ὧν δύο μὲν πλήρεις, εἰσὶν
 ἐλαιῶν καὶ σὺσκιιοι, μία δὲ λιπομένη τῷ πλήθει
 τῶν προειρημένων δένδρων, πλήθος δ' ἔχουσα τῶν
 ὀνομαζόμενων μελεαγρίδων. Μετὰ δὲ ταῦτα κόλπος
 ἐστὶν εὐμεγέθης, ὃ καλούμενος ἀκῆθαρτος· καὶ πρὸς
 αὐτῷ βαθεῖα καὶ ὑπερβολὴν χερσόνησος, ἧς κατὰ
 τὸν αὐχένα στενὸν ὄντα διακομίζουσι τὰ σκάφη
 πρὸς τὴν ἀντιπέραν θάλατταν. Παρακομισθέντι
 δὲ τοὺς τόπους τούτους κεῖται νῆσος πελαγία μὲν

τῷ διαστήματι, τὸ δὲ μῆκος εἰς ὀγδοήκοντα σταδί-
 ους περικτείνουσα, καλουμένη δὲ ὀφιώδης· ἣ τὸ
 μὲν παλαιὸν ὑπῆρχε πλήρης παντοδαπῶν καὶ φοβε-
 ρῶν ἐρπειῶν, ἀφ' ὧν καὶ ταύτης ἔτιχε τῆς προση-
 γορίας· ἐν δὲ τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις ὑπὸ τῶν
 κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν βασιλέων οὕτως ἐξημερώθη
 φιλατίμως, ὥς μηδὲν ἔτι κατ' αὐτὴν ὀρᾶσθαι τῶν
 προὔπαρξάντων ζώων. Οὐ παραλείπτεον δ' ἡμῖν
 οὐδὲ τὴν αἰτίαν τῆς περὶ τὴν ἡμέρωσιν φιλοτιμίας.
 Εὐρίσκεται γάρ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ τὸ καλούμενον
 τοπάκιον, ὅπερ ἐστὶ λίθος διαφανόμενος, ἐπιτε-
 ρπῆς, ὑάλῳ παρεμφερὲς, καὶ θαναταστὴν ἔγχρυσον
 πρόσωπον παρεχόμενος. Διόπερ ἀνεπίβρατος τοῖς ἄλ-
 λοις τηρεῖται, θανατουμένου παντός τοῦ προσπλεύ-
 σάντος ὑπὸ τῶν καθεσταμένων ὑπ' αὐτῶν φυλάκων.
 Οὗτοι δὲ τὸν ἄριθμόν ὄντες ὀλίγοι βίον ἔχουσιν
 αὐτῇ. Ἰνα μὲν γὰρ μηδεὶς λίθος διακλαπῇ, πλοῖον
 οὐκ ἀπολείπεται τὸ παράπαν ἐν τῇ νήσῳ· οἱ δὲ
 παραπλέοντες αὐτὴν, διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ βασιλέως φό-
 βον πόρρωθεν παραθέουσι· τροφαὶ δέ, αἱ μὲν
 παρακομιζόμεναι, ταχέως ἐκλείπουσιν, ἕτεραι δ'
 ἐγχώριοι τὸ σύνολον οὐχ ὑπάρχουσι. Διόπερ ὅταν
 τῶν σιτίων ὀλίγα καταλείπηται, κάθηνται πάντες
 οἱ κατὰ τὴν κώμην, προςδεχόμενοι τὸν τῶν κομι-
 ζόντων τὰς τροφὰς κατάπλουν· ὧν βραδυνόντων,
 εἰς τὰς ἐσχάτας ἐλπίδας συστέλλονται. Ὁ δὲ προει-
 ρημένος λίθος, φνόμενος ἐν ταῖς πέτραις, τὴν μὲν
 ἡμέραν διὰ τὸ πνίγος οὐχ ὀρᾷται, κρατούμενος ὑπὸ
 τοῦ περὶ τὸν ἥλιον φέγγους· τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιγι-

νομένης, ἐν σκότει διαλάμπει, καὶ πόρρωθεν δῆλός ἐστιν, ἐν ᾧ ποῖ ἂν ἦ τόπω. Οἱ δὲ νησοφύλακες κλήρω διηρημένοι τοὺς τόπους ἐφδερεύουσι, καὶ τῷ φανέντι λίθῳ περιτιθέασι σημείου χάριν ἄγγος τηλικούτον, ἡλικὸν ἂν ἦ τὸ μέγεθος τοῦ σιλλιβοντος λίθου· τῆς δ' ἡμέρας περιιόντες περιτέμνουσι τὸν σημειωθέντα τόπον τῆς πέτρας, καὶ παραδιδόασι τοῖς διὰ τῆς τέχνης δυναμένοις ἐκλαίειν τὸ παραδοθέν οἰκείως.

(Cap. 40.) Ulterius montes complures, usque ad portum salutarem. Inde brevis sinus Arabici: continens hamilis, mare parum profundum, et in superficie viride ob algam. Navibus remigio instructis expeditus ibi cursus, at difficilis et periculosus onerariis: hinc graves nautarum calamitates.

40. Παραπλεύσαντι δὲ τοὺτους τοὺς τόπους πολλὰ μὲν ἔθνη Ἰχθυοφάγων κατοικεῖ τὴν παράλιον, πολλοὶ δὲ νομῶδες Τρωγλοδύται. Πρὸς δὲ τοῖς ὄρη παντοῖα ταῖς ιδιότησιν ὑπάρχει, μέχρι λιμένος τοῦ προσμαγορευθέντος Σωτήρος· ὅς ἐτυχε τῆς ὀνομασίας ταύτης ἀπὸ τῶν πρώτων πλευσάντων Ἑλλήνων, καὶ διασωθέντων. Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν μερῶν ἄρχειται συναγωγὴν λαμβάνειν ὁ κόλπος, καὶ τὴν ἐπιστροφὴν ἐπὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀραβίαν ποιῆσθαι μέρη· καὶ τὴν φύσιν δὲ τῆς χώρας καὶ θαλάττης ἁλλοίαν εἶναι συμβέβηκε, διὰ τὴν ιδιότητα τῶν τόπων. Ἢ τε γὰρ ἡπειρος ταπεινὴ καθορᾶται, μηδαμόθεν ἀναστήματος ὑπερκειμένου, ἢ τε θάλαττα τεναγώδης οὖσα, τὸ βάθος εὐρίσκεται οὐ πλέον τριῶν ὀργυῶν, καὶ τῇ χρόα παντελῶς ὑπάρχει χλωρὰ. Τοῦτο δ' αὐτῇ φασὶ συμβαίνειν οὐ διὰ τὸ τῶν ὑγρῶν φύσιν εἶναι τοιαύτην, ἀλλὰ διὰ τὸ πλή-

θος τοῦ διαφαινομένου καθ' ὕδατος μνίου καὶ φῦ-
 κους. Ταῖς μὲν οὖν ἐπικώποις τῶν νεῶν εὐθείος
 ἐστὶν ὁ τόπος, κλύδωνα μὲν οὐκ ἐκ πολλοῦ κυλίων
 διαστήματος, θήραν δ' ἰχθύων ἄπλετον παρεχόμε-
 νος· αἱ δὲ τοὺς ἐλέφαντας διακομίζουσαι, διὰ τὰ
 βάθη βαθὺ πλευροὶ καθεστῶσαι, καὶ ταῖς κατασκευ-
 αῖς ἐμβριθεῖς, μεγάλους καὶ δεινοὺς ἐπιφέρουσι κιν-
 δύνους τοῖς ἐν αὐταῖς πλέουσιν. Διάρρει γὰρ ἰστίων
 θέουσαι, καὶ διὰ τὴν τῶν πνευμάτων βίαν πολλάκις
 νυκτὸς ὠθούμεναι, ποτὲ μὲν πέτραις προσπесоῦσαι
 ναυαγοῦσι, ποτὲ δ' εἰς τεναγώδεις ἰσθμοὺς ἐμπί-
 πτουσιν. Οἱ δὲ ναῦται παρακαταβῆναι μὲν ἀδυνα-
 τοῦσι, διὰ τὸ πλεῖον εἶναι τὸ βάθος ἀνδρομήκους,
 διὰ δὲ τῶν κονιῶν τῷ σκάφει βοηθοῦντες, ὅταν μη-
 δὲν ἀνύσωσιν, ἐκβάλλουσιν ἅπαντα πλὴν τῆς τρο-
 φῆς· οὐδ' οὕτω δὲ τῆς τροφῆς τυγχάνοντες, εἰς με-
 γάλην ἀπορίαν ἐμπίπτουσιν, διὰ τὸ μῆτε νῆσον, μῆ-
 τε ἄκραν ἡπείρου, μῆτε ναῦν ἑτέραν πλησίον ὑπάρ-
 χουσαν ὁρᾶσθαι. Ἄξενοι γὰρ παντελῶς οἱ τόποι,
 καὶ σπανίως ἔχοντες τοὺς ναυσὶ διακομιζομένους.
 Χωρὶς δὲ τούτων τῶν κακῶν, ὁ κλύδων ἐν ἀκαρεῖ τῷ
 χρόνῳ τῷ κύτει τῆς νεῆς τοσοῦτο πλήθος ἄμμου
 προσβάλλει καὶ συσσωρεύει παραδόξως, ὥστε τὸν κύ-
 κλω τόπον περιχώννυσθαι, καὶ τὸ σκάφος ὥσπερ
 ἐπίτηδες ἐνδεσμεύεσθαι τῇ χέρσῳ. Οἱ δὲ τούτῳ τῷ
 συμπτώματι ἀερίπιδόντες, τὸ μὲν πρῶτον μετρίως
 ὀδύρονται πρὸς κωφὴν ἐρημίαν, οὐ παντελῶς δὲ
 ἀπεγνωκότες εἰς τέλος τὴν σωτηρίαν· πολλάκις γὰρ
 τοῖς τοιούτοις ἐπιφανεῖς ὁ τῆς πλημμυρίδος κλύδων,

ἔῃσεν εἰς ὕψος, καὶ τοὺς ἐσχατοὺς κινδυνεύοντας,
 ὥσπερ εἰ θεὸς ἐπιφανείς, διεφύλαξεν· ὅταν δὲ ἀπὸ
 μὲν τῶν θεῶν ἡ προειρημένη μὴ παρακολουθήσῃ
 βοήθεια, τὰ δὲ τῆς τροφῆς λήπῃ, τοὺς μὲν ἀσθενέ-
 στερους οἱ κατισχύοντες ἐκβάλλουσιν εἰς θάλασσαν,
 ὅπως τοῖς ὀλίγοις τὰ λειπόμενα τῶν ἀναγκαίων πλεί-
 ους ἡμέρας ἀντέχῃ· πέρας δὲ πάσας τὰς ἐλπίδας
 ἔξαλείψαντες, ἀπόλλυνται πολὺ χεῖρον τῶν προαπο-
 θανόντων. Οἱ μὲν γὰρ ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ τὸ πνεῦμα
 τῇ δούσῃ φύσει πάλιν ἀνταπεδῶκαν, οἱ δ' εἰς πολ-
 λὰς ταλαιπωρίας καταμερίσαντες τὸν θάνατον, πο-
 λυχρόνιους τὰς συμφορὰς ἔχοντες, τῆς τοῦ βίου κα-
 ταστροφῆς τυγχάνουσι. Τὰ δὲ σκάφη ταῦτα τῶν
 ἐπιβατιῶν οἰκτρῶς στερηθέντα, καθάπερ τινὰ κερο-
 τάρφια, διαμένει πολὺν χρόνον πανταχόθεν περιχον-
 νύμενα· τοὺς δ' ἱστοὺς καὶ τὰς κεραίαις μετεώρους
 ἔχοντα, πόρρωθεν τοὺς ὀρῶντας εἰς οἶκτον καὶ συμ-
 πύθειαν ἄγει τῶν ἀπολωλότων. Πρόσταγμα γὰρ
 ἐστὶ βασιλέως, ἔαν τὰ τοιαῦτα συμπτώματα τοῖς
 πλείουσι διασημῶνται τοὺς τὸν ὄλεθρον περιποιούν-
 τας τόπους. Παρὰ δὲ τοῖς πλησίον κατοικοῦσιν
 Ἰχθυοφάγοις παραδέδοται λόγος, ἐκ προγόνων ἔχων
 φυλαττομένην τὴν γῆμην, ὅτι μεγάλης τινὸς γενομέ-
 νης ἀμπώτεως ἐγεώθη τοῦ κόλπου πᾶς ὁ τόπος, ὃ
 τὴν χλωρὴν ἔχων τοῦ τύπου πρόσοψιν, μεταπεσοῦσθαι
 τῆς θαλάττης εἰς τὰναντία μέρη· φανείσης δὲ τῆς
 ἐπὶ τῷ βυθῷ χερσον, πάλιν ἐπελθοῦσαν ἑξαίσιον
 πλήμην ἀποκαταστῆσαι τὸν πόρον εἰς τὴν προὔπαρ-
 ξασαν τάξιν.

(C. 41.) *Extrema Troglodyticae pars a Tauris ad orientem conversa, et circumscripta montibus Paschaeis, e quibus effusi fluvii terras fecundant, versus meridiem ferarum plenissimas. Mare hic altissimum et belluis refertum.*

41. Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν τόπων τὸν μὲν ἀπὸ Πτολεμαΐδος παράπλουν ἕως τῶν Ταύρων ἀκρωτηρίων προειρηκάμεν, ὅτε Πτολεμαίου τὴν τῶν ἐλεφάντων θήραν ἀπηγγείλαμεν. Ἀπὸ δὲ τῶν Ταύρων ἐπιστρέφει μὲν ἡ παράλιος πρὸς τὰς ἀνατολάς, κατὰ δὲ τὴν θερρινὴν τροπὴν αἱ σκιαὶ πίπτουσι πρὸς μεσημβρίαν, ἐναντίως ταῖς παρ' ἡμῖν, ἄχρι πρὸς ὥραν δευτέραν. Ἐχει δὲ καὶ ποταμούς ἡ χώρα ῥεόντας ἐκ τῶν ὄρων τῶν προσαγορευομένων Ψεβαίων. Διέληπται δὲ καὶ πεδίοις μεγάλοις, φέρουσι μαλάχης καὶ καρδάμου καὶ φοίνικος ἄπιστα μεγέθη. Ἐκφέρει δὲ καρπούς παντοίους, τὴν μὲν γεῦσιν ἔχοντας ρωθρίαν, ἀγροσυμένους δὲ παρ' ἡμῖν. Ἡ δὲ πρὸς τὴν μισθγειον ἀνατείνουσα, πλήρης ἐστὶν ἐλεφάντων καὶ ταύρων ἀγρίων καὶ λεόντων, καὶ πολλῶν ἄλλων ἀλκίμων ζώων. Ὁ δὲ πόρος νήσοις διέληπται, καρπὸν μὲν οὐδένα φερούσας ἡμερον, ἐκτρεφούσας δ' ὄρνέων ἴδια γένη, καὶ ταῖς προσόψει θαυμαστά. Ἡ δ' ἐξῆς θάλαττα βαθεῖα παντελῶς ἐστὶ, καὶ κήτη παντοδαπά φέρει παράδοξα τοῖς μεγέθεσιν, οὐ μέντοι λυποῦντα τοὺς ἀνθρώπους, ἐὰν μὴ τις ἀκουσίως αὐτῶν ταῖς λοφίαις περιπέσῃ. Οὐ δύνανται γὰρ διώκειν τοὺς πλέοντας, ὥς ἂν κατὰ τὴν τῆς θαλάττης ἄρσιν ἀμαυρουμένων αὐτοῖς τῶν ὀμμάτων ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν ἥλιον φέγγους. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ μέση τῆς Τρωγλοδυτικῆς ἔσχατα γνωρίζεται, περιγραφόμενα ταῖς ἄκραις, αἷς ὀνομάζουσι Ψεβαίας.

(C. 42.) Pergit auctor ad oram obiectam Arabiae. Sinus vocatur Posidium: iuxta palmelum nobile: regio fertilissima. Illuc et ara pervetusta, obsoletis inscripta literis: penes virum et mulierem perpetua sacrorum cura. In continentis promontorio, quod petram Arabiae et Palaestinam respicit, insula phocæarum.

42. Τὸ δ' ἄλλο μέρος τῆς ἀντιπέραν παραλίου, τὸ προσκεκλιμένον Ἀραβία, πάλιν ἀναλαβόντες ἀπὸ τοῦ μυχοῦ, διεξιμεν. Οὗτος γὰρ ὀνομάζεται Ποσειδειόν, ἰδρυσσάμενου Ποσειδῶνι πελαγίῳ βωμόν Ἀρίστωνος, τοῦ πεμφθέντος ὑπὸ Πτολεμαίου πρὸς κατασκοπὴν τῆς ἑως ὠκεανοῦ παρηκούσης Ἀραβίας. Ἐξῆς δὲ τοῦ μυχοῦ τόπος ἐστὶ παραθαλάττιος, ὃ τιμώμενος μὲν ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων διαφερόντως πρὸς τὴν εὐχρηστίαν τὴν ἐξ αὐτοῦ· οὗτος δ' ὀνομάζεται μὲν Φοινικῶν, ἔχει δὲ πλῆθος τοῦτου τοῦ φυτοῦ πολὺκαρπον κατ' ὑπερβολὴν, καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ διατροφὴν διάφορον. Πᾶσα δ' ἡ σύνεγγυς χώρα πανίξει ναματικῶν ὑδάτων, καὶ διὰ τὴν πρὸς μεσημβρίαν ἐγκλισιν ἔμπυρος ὑπάρχει· διὸ καὶ τὸν κατάφυτον τόπον, ἐν ἀπανθρωποιότατοις ὄντα μέρεσι καὶ χορηγοῦντα τὰς τροφάς, εἰκότως οἱ βάρβαρος καθιερώκασιν. Καὶ γὰρ ὕδατος οὐκ ὀλίγαι πηγαὶ καὶ λιβάδες ἐκπίπτουσιν ἐν αὐτῷ, ψυχρότητι χιόνοι οὐδὲν λειπόμεναι· αὗται δὲ ἐφ' ἑκάτερον μέρος τὰ κατὰ τῆς γῆς χλωρὰ ποιοῦσι καὶ παντελῶς ἐπιτελεῖ. Ἔστι δὲ καὶ βωμὸς ἐκ σιτρεοῦ λίθου παλαιὸς τοῖς χρόνοις, ἐπιγραφὴν ἔχων ἀρχαίοις γράμμασιν ἀγνώστοις. Ἐπιμελοῦνται δὲ τοῦ τεμένους ἀνὴρ καὶ γυνή, διὰ βίου τὴν ἱερωσύνην ἔχοντες. Μακρόβιοι δ' εἰσὶν οἱ τῇδε κατοικοῦντες, καὶ τὰς κοίτας ἐπὶ τῶν δένδρων ἔχουσι διὰ τὸν ἀπὸ τῶν θηρίων φόβον.

Παραπλεύσαντι δὲ τὸν Φοινικοῦντα, πρὸς ἀκρωτή-
ριώ τῆς ἡπείρου νῆσός ἐστιν, ἀπὸ τῶν ἐναντιζομέ-
νων ἐν αὐτῇ ζῶντων Φωκῶν Νῆσος ἀνομαζομένη.
Τοσούτου γὰρ πλήθος τῶν θηρίων τοῦτων ἐνδιατρί-
βει τοῖς τόποις, ὥστε θαννύζειν τοὺς ἰδόντας. Τὸ
δὲ προκείμενον ἀκρωτήριον τῆς νήσου κεῖται κατὰ
τὴν καλούμενην Πέτραν καὶ τὴν Παλαισιτύην τῆς
Ἀραβίας. Εἰς γὰρ ταύτην τὸν τε λίβανον καὶ τὰ ἄλλα
φορτία τὰ πρὸς εὐωδίαν ἀνήκοντα κατὰγουσιν, ὡς
λόγος, ἐκ τῆς ἄνω λεγομένης Ἀραβίας οἱ τε Γεφράται
καὶ Μινναῖοι.

(U. 43) Maranēi quondam huius orae accollae: post Garynda-
nei per opportunitatem sacrorum in palmeto quinqueennialium ex-
positi sunt. Vltierius Lacanitarum sinus; ubi Arabes Nabataei
qui pomales olim tranquille vixere, tum praedones facti, tandem
superati in pelago, insolentiae poenas dederunt. Post haec plani-
ties, propter pascuorum bonitatem et pecudibus florens, et feris
infestata.

43. Τὴν δ' ἐξῆς παραθαλάττιον τὸ μὲν πα-
λαιὸν ἐνέμοντο Μαρανεῖς, μετὰ δὲ ταῦτα Γαρυνδα-
νεῖς, ὄντες πλησιόχοιροι. Τὴν δὲ χώραν κατέσχον
τοιαῦτά τινι τρόπῳ. Ἐν τῷ πρόσθεν λεχθέντι Φοι-
νικῶν, συντελουμένης πανηγύρεως πενταετηρικῆς,
ἐφοίτων πανταχόθεν οἱ περίοικοι, καμήλων ἐν τε-
θραμμένων ἑκατόμβας τοῖς ἐν τῷ τεμένει θεοῖς θύ-
σοντες· ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ὑδάτων τῶν ἐξ αὐτοῦ κο-
μιοῦντες εἰς τὰς πατρίδας· διὰ τὸ παραδιδόσθαι
τοῦτο τὸ ποτὸν παρασκευάζειν τοῖς προσενεγκάμε-
νοις τὴν ὑγίειαν. Διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας τῶν
Μαρανιτῶν κατανησάντων εἰς τὴν πανήγυριν, οἱ
Γαρυνδανεῖς τοὺς μὲν ἀπολελειμμένοις ἐν τῇ χώρῃ
κατασφάζαντες, τοὺς δ' ἐκ τῆς πανηγύρεως ἐπαίον-

τας ἐνεδρεύσαντες διέφθειραν· ἐρημώσαντες δὲ τὴν
 χώραν τῶν οἰκητόρων, κατεκληρούχησαν πεδία καρ-
 ποφόρα, καὶ νομαῖς τοῖς κτήνεσι θαψιλῆς ἐκτρέφον-
 τα. Αὕτη δ' ἡ παράλιος λιμένας μὲν ὀλίγους ἔχει,
 διείληπται δὲ ὄρεσι πυκνοῖς καὶ μεγάλοις, ἐξ ὧν
 παντοίας ὠφελείας χρωμάτων ἔχουσα, θαυμαστὴν
 παρέχεται θεῶν τοῖς παραπλεύουσι. Παραπλεύσαντι
 δὲ ταύτην τὴν χώραν, ἐκδέχεται κόλπος Λαιανίτης,
 περιοικούμενος πολλαῖς κώμας Ἀράβων τῶν προσ-
 γορευομένων Ναβαταίων. Οὗτοι δὲ πολλὴν μὲν τῆς
 παραλίου νέμονται, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς εἰς τὴν
 μεσόγειον ἀνηκούσης χώρας, τὸν τε λαὸν ἀμύθητον
 ἔχοντες καὶ θρεμμάτων ἀγέλας ἀπίστους τοῖς πλή-
 θεσιν. Οἱ τὸ μὲν παλαιὸν ἐξήγον δικαιοσύνη χρώ-
 μενοι, καὶ ταῖς ἀπὸ τῶν θρεμμάτων τροφαῖς ἄρκου-
 μενοι, ὕστερον δὲ, τῶν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας βασι-
 λέων πλωτῶν τοῖς ἐμπόροις ποιησάντων τὸν πόρον,
 τοῖς τε ναυαγοῦσιν ἐπετίθεντο, καὶ ληστροικὰ σκά-
 φη κατασκευάζοντες ἐλήστευον τοὺς πλείοντας, μι-
 μοῦμενοι τὰς ἀγριότητας καὶ παρανομίας τῶν ἐν τῷ
 Πόντῳ Ταύρων· μετὰ δὲ ταῦτα ληφθέντες ὑπὸ τριη-
 ρικῶν σκαφῶν πελάγιοι, προσηκόντως ἐκολάσθησαν.
 Μετὰ δὲ τοὺτους τοὺς τόπους ὑπάρχει χώρα πεδιάς
 κατὰρρύτιος, ἐκτρέφουσα, διὰ τὰς πάντη διαρρέου-
 σας πηγὰς, ἄγρωστιν καὶ μηδίκην, ἔτι δὲ λωτὸν ἀν-
 δρομήκη. Διὰ δὲ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς νο-
 μῆς, οὐ μόνον κτηνῶν παντοδαπῶν ἀμύθητον ἐκ-
 τρέφει πλῆθος, ἀλλὰ καὶ καμήλους ἄγρίας, ἔτι δ'
 ἐλάφους καὶ δορκάδας. Πρὸς δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐν-

τρεφομένων ζώων φοιτῶσιν ἐκ τῆς ἐρήμου λεόντων καὶ λύκων καὶ παρδάλεων ἀγέλαι, πρὸς ἃς οἱ κτηνοτροφοῦντες ἀναγκάζονται καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ θηριομαχεῖν ὑπὲρ τῶν θρεμμάτων. Οὕτως τὸ τῆς χώρας εὐτύχημα τοῖς κατοικοῦσιν ἀτυχίας αἴτιον γίνεται· διὰ τὸ τὴν φύσιν ὥς ἐπίπαν τοῖς ἀνθρώποις μετὰ τῶν ἁγαθῶν διδόναι τὰ βλάπτοντα.

(C. 44.) Campis illis adiacet sinus Banizomenum, qui venatione vivunt et templum habent Arabibus omnibus sanctissimum. Proximae sunt tres insulae, quarum una Isidi sacra, omnes olivarum feraces. Ultra eas litus praeruptum immensaegue petrae. Tenent hanc oram Arabes Thamudeni. Contigua insularum congeries: in quibus peninsula amoenissima cum pulcerrimo portu Char-mutha.

44. Παραπλεύσαντι δὲ τὰ πεδία ταῦτα, κόλπος κδέχεται παράδοξον ἔχων τὴν φύσιν. Συννεύει μὲν γὰρ εἰς τὸν μυχὸν τῆς χώρας, τῷ μήκει δ' ἐπὶ σταδίου πεντακοσίους παρεκτείνεται· περικλειόμενος δὲ κορυφοῖς θαυμασίοις τὸ μέγεθος, σκολιὸν καὶ δυσδιάξιτον ἔχει τὸ στόμα. Ἀλιτενοῦς γὰρ πέτρας τὸν ἔσπλουν διαλαμβάνουσης, οὐτ' εἰσπλεῦσαι δυνατόν· οὐδ' εἰς τὸν κόλπον, οὐτ' ἐκπλεῦσαι. Κατὰ δὲ τὰς τοῦ ὄρου προσπτώσεις καὶ τὰς τῶν ἀνέμων μεταβολὰς ὁ κλύδων προσπίπτων τῇ ραχίᾳ, καχλάζει καὶ ραχύνεται πάντη περὶ τὴν παρήκουσαν πέτραν. Οἱ δὲ τὴν κατὰ τὸν κόλπον χώραν νεμόμενοι, Βανίζοι καὶ ὀνομαζόμενοι, τὰς τροφὰς ἔχουσι κυνηγετοῦντες καὶ σαρχοφαγαῶντες τὰ χερσαῖα ζῶα. Τερὸν δ' ἁγιώτατον ἴδρυται, τιμώμενον ὑπὸ πάντων Ἀράβων περιτιτότερον. Ἐξῆς δὲ τῇ προειρημένῃ παραλίᾳ νῆσοι τρεῖς ἐπικείμεναι, λιμένας ποιοῦσαι πλείους. Καὶ

τούτων τὴν μὲν πρώτην ἱστοροῦσιν ὑπάρχειν ἱερὸν
 Ἰσίδος, ἔρημον οὖσαν. Παλαιῶν δ' οἰκίων ἔχει λι-
 θίνας ὑποστάθμας, καὶ στήλας γραμμασι βαρβαρικ-
 κοῖς κεχαραγμένας. Ὅμοίως δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἐρή-
 μους ὑπάρχειν· πάσας δ' ἐλαίαις καταπεφυκνῶσθαι
 διαφόροις τῶν παρ' ἡμῖν. Μετὰ δὲ τὰς κήσους ταύ-
 τας αἰγιαλὸς παρήκει κρημνώδης καὶ δυσπαράπλους
 ἐπὶ σταδίους ὡς χιλίους· οὔτε γὰρ λιμὴν, οὔτε σά-
 λος ἐπ' ἀγκύρας ὑπόκειται τοῖς ναυίλλοις, οὐδ' ἀνυ-
 δναμένη τοῖς ἀπορουμένοις τῶν πλεόντων τὴν ἀναγκ-
 αίαν ὑπόδυσιν παρασχέσθαι. Ὅρος δὲ ταύτης
 παράκειται, κατὰ μὲν τὴν κορυφὴν πέτρας ἀποτο-
 μάδας ἔχον καὶ τοῖς ὕψει καταπληκτικὰς, ὑπὸ δὲ
 τῆς ῥίξης, σπιλάδας ὀξείας καὶ πυκνάς ἐν θαλάττοις·
 καὶ κατόπιν αὐτῶν φάραγγας, ὑποβεβρομένους καὶ
 σκολιάς. Συντετρημένων δ' αὐτῶν εἰς ἀλλήλας, καὶ
 τῆς θαλάττης βύθος ἐχούσης, ὁ κλύδων ποτὲ μὲν
 εἰσπίπτων, ποτὲ δὲ παλισσυντῶν, βρόμοι μεγάλῳ πα-
 ραπλήσιον ἤχον ἐξίησι. Τοῦ δὲ κύματος τὸ μὲν
 πρὸς μεγάλας πέτρας ἀραττόμενον εἰς ὕψος ἵσταται,
 καὶ τὸν ἀφρὸν θαυμασιὸν τὸ πλῆθος κατὰσκευάζει,
 τὸ δὲ καταπινόμενον κοίλωμα σπασμὸν ποιεῖ κατα-
 πληκτικόν· ὥστε τοὺς ἀκουσίως ἐγγίστατας τοῖς τό-
 ποις, διὰ τὸ δέος οἰονεῖ προαποθνήσκειν. Ταύτην
 μὲν οὖν τὴν παράλιον ἔχουσιν Ἀραβες οἱ καλούμενοι
 Θαμουδηνοί· τὴν δ' ἐξῆς ἐπέχει κόλπος εὐμεγέθης,
 ἐπικειμένων αὐτῷ νήσων σποράδων, τὴν πρόσωπον
 ἔχουσιν ὁμοίαν ταῖς καλουμέναις Ἐχινάσι νήσοις.
 Ἐκδέχονται δὲ ταύτην τὴν παράλιον αἰετοὶ θῖνες.

ἄμμου κατὰ τε τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος, μέλανες τὴν
 χροάν καθεστῶσαι. Μετὰ δὲ ταύτας ὁράται χειρό-
 νησος, καὶ λιμὴν εἰς αὐτὴν καλλιστος τῶν εἰς ἱστο-
 ρίαν πεπιτωκότων, ὀνομαζόμενος Χαρμοιθάς. Τπὸ
 γὰρ χηλὴν ἐξαίσιον κεκλιμένην πρὸς ξέφυρον κόλπος
 ἐστὶν οὐ μόνον κατὰ τὴν ἰδέαν θαυμαστός, ἀλλὰ
 καὶ κατὰ τὴν εὐχρηστίαν πολὺ τοὺς ἄλλους ὑπερά-
 γων. Παρῆκει γὰρ αὐτὸν ὄρος σπηλαιόφες, κυκλού-
 μενον πανταχόθεν ἐπὶ σταδίους ἑκατόν· εἰσπλου-
 ν δ' ἔχει δίπλεθρον, ναυσὶ διςχιλίας ἄκλυστον λιμένα
 παρεχόμενος. Χωρὶς δὲ τούτων εὐυδρὸς τε ἐστὶ καθ'
 ὑπερβολήν, ποταμοῦ μείζονος εἰς αὐτὸν ἐμβάλλον-
 τος, καὶ κατὰ μέσον ἔχει ἤησον εὐυδρον, καὶ δυνα-
 μένην ἔχειν κηπέματα. Καθόλου δ' ἐμφορεσιότατος
 ἐστὶ τῶ κατὰ τὴν Καρχηδόνα λιμένι, προσαγορευο-
 μένῳ δὲ Κώθωνι· περὶ οὗ τὰς κατὰ μέρος εὐχρηστίας
 ἐν τοῖς ἰδίῃς χρόνοις πειρασόμεθα διελθεῖν· ἰχθύων
 δὲ πλῆθος ἐκ τῆς μεγάλης θαλάττης εἰς αὐτὸν ἀθροί-
 ζεται διὰ τε τὴν νημερίαν καὶ τὴν γλυκύτητα τῶν εἰς
 αὐτὸν καταρρέοντων ὑδάτων.

(C. 43.) Post haec quinque prominent montes pyramidum for-
 ma. Inde sinus, promontoriiis vallatus, tribusque fanis incognito-
 rum deorum instructus. Tum litus daleibus fontibus scatens et
 mons Chabinus. Terram incolunt Arabes Debae, camelorum usu
 et amore auriferos lani, caeleram inhospitales, nisi Boeotis et Pelo-
 ponesiis. Propinqui Adilaci et Gasandae, quorum mitius coelum,
 terra benigna et auri nativi dilissima.

45. Παραπλεύσαντι δὲ τοὺς τόπους τούτους,
 ὄρη πέντε διεστηκότα ἀλλήλων εἰς ὕψος ἀνατείνει,
 συναγομένας ἔχοντα τὰς κορυφαίς εἰς πετρώδη μα-
 σιόν, παραπλήσιον φαντασίαν ἀποτελοῦντα ταῖς
 κατ' Αἴγυπτον πυραμίσιν. Ἐξῆς δ' ἐστὶ κόλπος κυ-

κλωτερός μεγάλους ἀκρωτηρίοις περιεχόμενος· οὗ
κατὰ μέσσην τὴν διάμετρον ἀνέστηκε λόφος τραπεζώ-
δης, ἐφ' οὗ τρεῖς ναοὶ θαυμαστοὶ τοῖς ὕψεσιν ὀκο-
δόμηνται θεῶν, ἀγνοουμένων μὲν ὑφ' Ἑλλήνων, τι-
μωμένων δ' ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων διαφερόντως. Μετὰ
δὲ ταῦτα, αἰγιαλὸς παρήκει κάθυγρος, ραματιαῖοις
καὶ γλυκέσι ρεῖθροις κατεληγμένος· καθ' ὃν ἐστὶν
ὄρος ὀνομαζόμενον μὲν Χαβῖνον, δορυοῖς δὲ παντο-
δαποῖς πετυκνωμένον. Τὴν δὲ χέρσον τὴν ἐχομένην
τῆς ὀρεινῆς νέμονται τῶν Ἀράβων οἱ καλούμενοι Λέ-
βαι· οὗτοι δὲ καμηλοτροφοῦντες, πρὸς ἅπαντα χρῶν-
ται τὰ μέγιστα τῶν κατὰ τὸν βίον τῇ τοῦ ζώου τοῦ-
του χρείᾳ· πρὸς μὲν γὰρ τοὺς πολεμίους ἀπὸ τοῦ-
των μάχονται, τὰς δὲ κομιδὰς τῶν φορτίων ἐπὶ τοῦ-
των νωτοφοροῦντες, ῥαδίως ἅπαντα συντελοῦσι· τὸ
δὲ γάλα πίνοντες, ἀπὸ τούτων διατρέφονται, καὶ τὴν
ὅλην χώραν περιπολοῦσιν ἐπὶ τῶν δομαδῶν καμῆ-
λων. Κατὰ δὲ τὴν μέσσην χώραν αὐτῶν φέρεται πο-
ταμός, τοσοῦτον χρυσοῦ καταφέρων ψῆγμα φαινό-
μενον, ὥστε περὶ τὰς ἐκβολὰς τὴν ἰλὺν ἀποφέρεισθαι
περιστρίβουσαν. Οἱ δ' ἐγχώριοι τῆς μὲν ἐργασίας
τῆς τοῦ χρυσοῦ παντελῶς εἰσὶν ἄπειροι· φιλόξενοι
δ' ὑπάρχουσιν οὐ πρὸς πάντας τοὺς ἀφικνουμένους,
ἀλλὰ πρὸς μόνους τοὺς ἀπὸ Βοιωτίας καὶ Πελοπον-
νήσου, διὰ τινὰ παλαιὰν ἀφ' Ἡρακλέους οἰκειότητα
πρὸς τὸ ἔθνος, ἣν μυθικῶς ἑαυτοὺς παρτεληφέναι
παρὰ τῶν προγόνων ἱστοροῦσιν. Ἡ δ' ἐξῆς χώρα
κατοικεῖται μὲν ὑπὸ Ἀράβων Ἀλιλαίων καὶ Γασαν-
δῶν, οὐκ ἔμπυρος οὐσα καθάπερ αἱ πλησίον, ἀλλὰ

μαλακαῖς καὶ δασείαις νεφέλαις πολλάκις κατεχομένη· ἐκ δὲ τούτων νιφετοὶ γίνονται καὶ χειμῶνες εὐκαιροὶ, καὶ ποιοῦντες τὴν θειρινὴν ὥραν εὐχράτον. Ἡ τὴν χώραν πάμπορος ἐστὶ καὶ διάφορος κατὰ τὴν ἀρετὴν, οὐ μόντοι τυγχάνει τῆς ἐνδεχομένης ἐπιμελείας, διὰ τὴν τῶν λιπῶν ἀπειρίαν. Τὸν δὲ χρυσὸν εὐρίσκοντες ἐν τοῖς φυσικοῖς ὑπονόμοις τῆς γῆς, συνάγουσι πολὺν, οὐ τὸν ἐκ ψήγματος συντηκόμενον, ἀλλὰ τὸν αὐτοφυῆ, καὶ καλούμενον ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ἄπυρον. Κατὰ δὲ τὸ μέγεθος ἐλάχιστος μὲν εὐρίσκεται παραπλήσιος πυρῇ, μέγιστος δὲ οὐ πολὺ λειπόμενος βασιλικοῦ καρῦον. Φοροῦσι δ' αὐτὸν περὶ τε τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν καὶ περὶ τοὺς τραχήλους, τετριμμένον ἐναλλάξ λίθοις διαφανέσι. Καὶ τούτου μὲν τοῦ γένους ἐπιπολάζοντος παρ' αὐτοῖς, χαλκοῦ δὲ καὶ σιδήρου σπανίζοντος, ἐπίσης ἀλλάττονται ταῦτα τὰ φορτία πρὸς τοὺς ἐμπόρους.

(C. 46. 47.) Hos sequuntur Carbae et Sabaei, Arabiam felicem colentes. Huius regionis suavissimi odores, qui afflantur e plantis et arboribus, (C. 47.) sed serpentum pestiferorum abundantia. Incolae soluti membris et enerves bitumine et barba hirci sanantur. Sabae, urbs regia, e qua illicitum exire regibus. Circumfuit genus auri argentique immensa copia, item suppellectile magnifica, per diuque floruit. Mare candidum, Prope insulae fortunatae, mercaturis frequentes.

46. Μετὰ δὲ τοὺτους ὑπάρχουσιν οἱ ὀνόμαζομενοι Κάριαι, καὶ μετὰ τοὺτους Σαβαῖοι, πολυανθρωπότατοι τῶν Ἀραβικῶν ἐθνῶν ὄντες. Νέμονται γὰρ τὴν εὐδαίμονα λεγομένην Ἀραβίαν, φέρουσαν τὰ πλεῖστα τῶν παρ' ἡμῶν ἀγαθῶν, καὶ θρεμμάτων παντοδαπῶν ἐκτρέφουσιν πλῆθος ἀμύθητον. Εὐνὰ δὲ τε γὰρ πᾶσαν αὐτὴν ἐπέχει φυσικὴ, διὰ τὸ πᾶν

τα σχεδὸν τὰ ταῖς ὁδομαῖς πρωτεύοντα φύεσθαι κατὰ
 τὴν χώραν ἀνέκλειπτα. Κατὰ μὲν γὰρ τὴν παράλιον
 φύεται τὸ καλούμενον βάλαμον, καὶ κασία, καὶ
 πόα τις ἄλλη, ἰδιάζουσιν φύσιν ἔχουσα. Αὕτη δέ,
 πρόσφατος μὲν οὖσα, τοῖς ὄμμασι προσηνεστάτην
 παρῆχεται τέρψιν, ἐγχρονισθεῖσα δέ, συντόμως γίνε-
 ται ἐξίτηλος. Κατὰ δὲ τὴν μεσόγειον ὑπάρχουσι
 δρυμοὶ συνηρεφεῖς, καθ' οὓς ἐστί δένδρα μεγάλα λι-
 βανωτοῦ καὶ σμύρνης· πρὸς δὲ τοῦτοις φοίνικος καὶ
 καλάμου καὶ κινάμωμου, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοῦτοις
 ὁμοίαν ἔχόντων τὴν εὐωδίαν· οὐδὲ γὰρ ἐξαριθμήσα-
 σθαι δυνατόν τὰς ἐκάστων ἰδιότητάς τε καὶ φύσεις,
 διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐκ πάντων
 ἀθροισμένης ὁσμῆς. Θεία γὰρ τις φαίνεται καὶ λό-
 γου κρείττων ἢ προσπίπτουσα καὶ κινῶσα τὰς ἐκά-
 στων αἰσθήσεις εὐωδία. Καὶ γὰρ τοὺς παραπλέον-
 τας, καίπερ πολὺ τῆς χέρσου κειχωρισμένους, οὐκ
 ἀμοίρους ποιεῖ τῆς τοιαύτης ἀπολαύσεως. Κατὰ γὰρ
 τὴν ἑαρινὴν ὥραν, ὅταν ἄνεμος ἀπόγειος γένηται,
 συμβαίνει τὰς ἀπὸ τῶν σμυρνοφόρων δένδρων καὶ
 τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ἀποπνεομένης εὐωδίας διῆ-
 κνεῖσθαι πρὸς τὰ πλησίον μέρη τῆς θαλάττης. Οὐ
 γὰρ ὥσπερ παρ' ἡμῖν ἀποκειμένη καὶ παλαιὰν ἔχει
 τὴν τῶν ἀρωμάτων φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀκμάζουσιν ἐν
 ἄνθει νεαράν δύναμιν, καὶ διῆκνουμένην πρὸς τὰ
 λεπτομερεστάτα τῆς αἰσθήσεως. Κομιζούσης γὰρ
 τῆς αὔρας τὴν ἀπόρροϊαν τῶν εὐωδιστάτων, προσ-
 πίπτει τοῖς προσπλέονσι τὴν παράλιον προσηνὲς καὶ
 πολὺ, πρὸς δὲ τοῦτοις ὑγιεινὸν καὶ παρηλλαγμῆον

ἐκ τῶν ἀρίστων μίγμα· οὔτε γὰρ τετμημένου τοῦ καρποῦ, καὶ τὴν ἰδίαν ἀκμὴν ἐκπνευσκότος, οὔτε τὴν ἀπόθεσιν ἔχοντος ἐν ἑτερογενέσιν ἀγγείοις, ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς τῆς νεαρωτάτης ὥρας, καὶ τὸν βλαστὸν ἀκέραιον παρεχομένης τῆς θείας φύσεως· ὥστε τοὺς μεταλαμβάνοντας τῆς ἰδιότητος, δοκεῖν ἀπολαύειν τῆς μυθολογουμένης ἀμβροσίας, διὰ τὸ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐωδίας μηδεμίαν ἑτέραν εὐρίσκειν προσηγορίαν οἰκίαν.

47. Οὐ μὴν δόλοκληρον καὶ χωρὶς φθόρου τὴν εὐδαιμονίαν ἢ τύχην τοῖς ἀνθρώποις περιέθηκεν, ἀλλὰ τοῖς τηλικούτοις δωρημασι παρέξενε τὸ βλάπτον καὶ νοθεύειν τοὺς διὰ τὴν συνέχειαν τῶν ἀγαθῶν εὐωδίας καταφρονεῖν τῶν θεῶν. Κατὰ γὰρ τοὺς εὐωδιστάτους δρυμοὺς ὄφειον ὑπάρχει πληθος, οἱ τὸ μὲν χρῶμα φοινικοῦν ἔχουσι, μῆκος δὲ σπιθαμῆς, δῆγματα δὲ ποιοῦνται παντελῶς ἀνίατα· δύνανται δὲ προσπηδῶντες, καὶ ἀλλόμενοι πρὸς ὕψος αἰμάττουσι τὸν χρῶτα. Ἴδιον δὲ τι παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις συμβαίνει περὶ τοὺς ἡσθενηκότας ὑπὸ μακρᾶς νόσου τὰ σώματα. Διαπνεομένου γὰρ τοῦ σώματος ὑπ' ἀκράτου καὶ τμητικῆς φύσεως, καὶ τῆς συγκρίσεως τῶν ὄγκων εἰς ἀραιῶμα συναγομένης, ἔκλυσις ἐπακολουθεῖ δυσβοήθητος. Διόπερ τοῖς τοιούτοις ἀσφαλτον παραθυμιῶσι καὶ τράγου πῶγωνα, ταῖς ἐναντίαις φύσεσι καταμαχόμενοι τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐωδίας. Τὸ γὰρ καλὸν ποσότητι μὲν καὶ τάξει μετρούμενον ὠφελεῖ καὶ τέρει τοὺς ἀνθρώπους, ἀναλογίας δὲ καὶ καθήκοντος καιροῦ διαμαρτόν, ἀνό-

νητον ἔχει τὴν δωρεάν. Τοῦ δ' ἔθνους τούτου μη-
 τρώπολις ἐστίν, ἣν καλοῦσι Σάβας, ἐπ' ὄρους ὠκι-
 σμένη. Βασιλέας δ' ἐκ γένους ἔχει τοὺς διαδεχομέ-
 νους, οἷς τὰ πλήθη τιμὰς ἀπονέμει μεμιγμένας ἀγα-
 θοῖς καὶ κακοῖς. Μακάριον μὲν γὰρ βίον ἔχειν δο-
 κοῦσιν, ὅτι πᾶσιν ἐπιτάττοντες, οὐδένα λόγον ὑπέ-
 χουσι τῶν πραττομένων· ἀτυχεῖς δὲ νομίζονται,
 καθόσον οὐκ ἔξεστιν αὐτοῖς οὐδέποτε ἐξελθεῖν ἐκ
 τῶν βασιλείων· εἰ δὲ μὴ, γίνονται λιθόλευστοι ὑπὸ
 τῶν ὄχλων, κατὰ τινα χρησμόν ἀρχαῖον. Τοῦτο δὲ
 τὸ ἔθνος οὐ μόνον τῶν πλησιοχώρων Ἀράβων, ἀλλὰ
 καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρει πλούτῳ καὶ ταῖς
 ἄλλαις κατὰ μέρος πολυτελείαις. Ἐν γὰρ ταῖς τῶν
 φορτίων ἀλλαγαῖς καὶ πράξεσιν, ὅγκοις ἐλαχίστοις
 πλείστην ἀποφέρονται τιμὴν ἀπάντων ἀνθρώπων,
 τῶν ἀργυρικῆς ἀμείψεως ἕνεκα τὰς ἐμπορίας ποίου-
 μένων. Διόπερ ἐξ αἰῶνος ἀπορρηγνόντων αὐτῶν γεγε-
 νημένων διὰ τὸν ἐκτοπισμόν, καὶ χρυσοῦ τε καὶ ἀρ-
 γύρου πλήθους ἐπικικλυκότος παρ' αὐτοῖς, καὶ μά-
 λιστα ἐν Σάβαις, ἐν ἣ τὰ βασίλεια κείται, τορεύμα-
 τα μὲν ἀργυρᾷ τε καὶ χρυσᾷ παντοδαπῶν ἐκπωμά-
 των ἔχουσι, κλίνας δὲ καὶ τρίποδας ἀργυρῶποδας,
 καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἀπίστον τῇ πολυτελείᾳ,
 κιόνων τε ἀδρῶν περίστυλα, τὰ μὲν ἐπύχουσα, τὰ δ'
 ἀργυροειδεῖς ἐπὶ τῶν κιοροκρανῶν τύπους ἔχοντα.
 Ταῖς δ' ὀροφὰς καὶ θύρας χρυσαῖς φιάλαις λιθοκολ-
 λήτοις καὶ πυκναῖς διειληφότες, ἅπασαν τὴν τῶν οἰ-
 κίων κατὰ μέρος οἰκοδομίαν πεποίηται θανμαστὴν
 ταῖς πολυτελείαις· τὰ μὲν γὰρ ἐξ ἀργύρου καὶ χρυ-

σοῦ, τὰ δ' ἐξ ἐλέφαντος καὶ τῶν διαπρεπεστάτων
λίθων, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων τῶν τιμιωτάτων παρ' ἄν-
θρωποῖς, κατεσκευάσασιν. Ἀλλὰ γὰρ οὗτοι μὲν ἐκ
πολλῶν χρόνων τὴν εὐδαιμονίαν ἀσάλευτον ἔσχον,
διὰ τὸ παντελῶς ἀπεξενῶσθαι τῶν διὰ τὴν ἰδίαν
πλεονεξίαν ἔρμαιον ἡγουμένων τὸν ἀλλότριον πλοῦ-
τον. Ἡ δὲ κατὰ τοῦτους θάλαττα λευκὴ φαίνεται
τὴν χροάν, ὥς θ' ἄρα θαυμάζειν τὸ παράδοξον, καὶ
τὴν αἰτίαν τοῦ συμβαίνοντος ἐπιζητεῖν. Νῆσοι δ'
εὐδαιμόνες πλησίον ὑπάρχουσιν, ἔχουσαι πόλεις
ἀειχίστους, ἐν αἷς τὰ βροσκήματα πάντα λευκὰ ἔχει
τὴν χροάν, καὶ τοῖς θήλεσιν αὐτῶν οὐκ ἐπιφύεται
τὸ καθόλου κέρως. Εἰς ταύτας δ' ἔμποροι πανταχόθεν
καταπλέουσι, μάλιστα δ' ἐκ Ποιάνης, ἣν Ἀλέξαν-
δρος ὤκισε παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ταύσισταθμον
ἔχιν βουλόμενος τῆς παρὰ τὸν ὠκεανὸν παραλλίου.
Περὶ μὲν οὖν τῆς χώρας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἐνοικούν-
των ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς εἰρημένοις.

(C. 48.) Mira de coelo, de ortu occasuque siderum, ac solis
praesertim observata: quae sit in his regionibus ventorum ratio.

48. Περὶ δὲ τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ὁρωμένων
παραδόξων ἐν τοῖς τόποις οὗ παραλείπετον. Θαυ-
μασιώτατον μὲν οὖν ἐστὶ τὸ περὶ τὴν ἄρκιον ἰσιο-
ρούμενον, καὶ πλείστην ἀπορίαν παρεχόμενον τοῖς
πλωϊζομένοις. Ἀπὸ γὰρ μηνός, ὃν καλοῦσιν Ἀθη-
ναῖοι Μαιμακτηριῶνα, τῶν ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἄρ-
κτον ἀστέρων οὐδὲνα φασὶν ὁρᾶσθαι μέχρι τῆς πρώ-
της φυλακῆς· τῷ δὲ Ποσειδεῶνι μέχρι δευτέρας, καὶ
κατὰ τοὺς ἐξῆς ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον πλωϊζομένοις.

Τῶν δ' ἄλλων τοὺς ὀνομαζομένους πλανήτας ἀθεω-
 ρήτους ὑπάρχειν, τοὺς μὲν μείζοντας τῶν παρ' ἡμῖν,
 ἑτέρους δὲ μηδὲ τὰς ὁμοίας ἀνατολὰς καὶ δύσεις
 ποιεῖσθαι. Τὸν δ' ἥλιον οὐχ ὥσπερ παρ' ἡμῖν βρα-
 χὺ πρὸ τῆς ἰδίας ἀνατολῆς προαποστέλλειν τὸ φῶς,
 ἀλλ' ἔτι νυκτὸς οὐσῆς σκοταίου παραδόξως ἄφνω
 φανέντα ἐκλάμπειν. Διὸ καὶ μηδέποθ' ἡμέραν ἐν
 ἐκείνοις τοῖς τόποις γίνεσθαι, πρὶν ὁραθῆναι τὸν
 ἥλιον. Ἐκ μέσου δὲ τοῦ πελάγους φασὶν ἀναφαινό-
 μενον αὐτὸν ὁρᾶσθαι μὲν ἄνθρωποι παραπλήσιον τῷ
 πυρῶδεστιάτῳ, σπινθῆρας δ' ἀφ' ἐαυτοῦ μεγάλους
 ἀπορρίπτειν· καὶ τῷ τύπῳ μὴ κωνοειδῇ φαίνεσθαι,
 καθάπερ ἡμεῖς δοξάζομεν, ἀλλὰ κίονι τὸν τύπον
 ἔχειν ἐμφερῆ, μικρὸν ἐμβριθεστέραν ἔχοντι τὴν ἀπὸ
 τῆς κεφαλῆς ἐπιφάνειαν. Πρὸς δὲ τούτοις μὴτ' αὐ-
 γὴν ποιεῖν, μὴτ' ἀκτῖνας βάλλειν ὅχρῃ πρώτης ὥρας,
 φαινομένου πυρὸς ἀλαμποῦς ἐν σκοτει· δευτέρας δ'
 ἀρχομένης, ἀσπιδοειδῇ γίνεσθαι, καὶ τὸ φῶς βάλλειν
 ἀπότομον καὶ πυρῶδες κατ' ὑπερβολήν. Κατὰ δὲ
 τὴν δύσιν ἐναντία γίνεσθαι συμπτώματα περὶ αὐ-
 τόν· δοκεῖν γὰρ τοῖς ὁρῶσι καιναῖς ἀκτῖσι φωτίζειν
 τὸν κόσμον, οὐκ ἔλαττον ὥσῳν δυεῖν· ὥς δ' Ἀγα-
 θαρχίδης ὁ Κνίδιος ἀνέγραψεν, ὥσῳν τριῶν. Τοῦ-
 τον δὲ τὸν καιρὸν ἡδιστον τοῖς ἐγγωρίοις φαίνεσθαι,
 ταπεινουμένου τοῦ καύματος διὰ τὴν δύσιν τοῦ
 ἡλίου. Τῶν δ' ἀνέμων ξέφυγοι μὲν καὶ λίβες, ἔτι
 δ' ἀρχέονται καὶ εὗροι, πνέουσι καθάπερ καὶ παρὰ
 τοῖς ἄλλοις· νότοι δὲ κατὰ μὲν Αἰθιοπίαν οὐτε
 πνέουσιν, οὔτε γνωρίζονται τὸ οὐνολον, κατὰ δὲ τὴν

Τρωγλοδυτικὴν καὶ τὴν Ἀραβίαν θερμοὶ γίνονται καθ' ὑπερβολὴν, ὥστε καὶ τὰς ὕλας ἐκπυροῦν, καὶ τῶν καταφευγόντων εἰς τὰς ἐν ταῖς καλύβαις σκιὰς ἐκλύειν τὰ σώματα· ὁ δὲ βορέας δικαίως ἂν ἄριστος νομίζοιτο, δι' ἐκνούμενος εἰς ἅπαντα τόπον τῆς οἰκουμένης, καὶ διαμένων ψυχρός.

(G. 49.) Sequuntur Afri, Aegyptio contermini, quorum quatuor gentes: Nasamonēs, Auchisae, Marmaridae, Macae. Horum alii agricolae; alii nomades; alii latrones, nec regi, neque humanitati parentes. Sed et ceteri vita, armis, moribus feritatem aperte ferunt.

49. Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων, οἰκεῖον ἂν εἴη διελθεῖν περὶ τῶν Αἰβύων τῶν πλησίον Αἰγύπτου κατοικούντων καὶ τῆς ὁμοῦρου χώρας. Τὰ γὰρ περὶ Κυρήνην καὶ τὰς Σύρτις, ἔτι δὲ τὴν μεσόγειον τῆς κατὰ τοὺς τόπους τούτους χέρσου, κατοικεῖ τέτταρα γένη Αἰβύων· ὧν οἱ μὲν ὀνομαζόμενοι Νασαμῶνες νέμονται τὰ νεύοντα μέρη πρὸς νότον, οἱ δ' Ἀνχῖσαι τὰ πρὸς τὴν δύσιν· οἱ δὲ Μαρμαρίδαι κατοικοῦσι τὴν μεταξὺ ταινίαν Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης, μετέχοντες καὶ τῆς παραλίας· οἱ δὲ Μάκαι πολυανθρωπία τῶν ὁμοεθνῶν προέχοντες, νέμονται τοὺς τόπους τοὺς περὶ τὴν Σύρτιν. Τῶν δὲ προειρημένων Αἰβύων γεωργοὶ μὲν εἰσιν, οἷς ὑπάρχει χώρα δυναμένη καρπὸν φέρειν θαυμάσιον, ὅσοι τῶν κτηνῶν τὴν ἐπιμέλειαν ποιούμενοι, τὰς τροφὰς ἔχουσιν ἀπὸ τούτων. Ἀμφότερα δὲ τὰ γένη ταῦτα βασιλείας ἔχει, καὶ βίον οὐ παντελῶς ἄγχιον, οὐδ' ἀνθρωπίνης ἡμερότητας ἐξηλλαγμένον. Τὸ δὲ τρίτον γένος οὔτε βασιλείας ὑπακοῦον, οὔτε τοῦ δικαίου λόγον οὐδ' ἔννοιαν ἔχον, αἰὲ ληστεύει.

ἀπροςδοκίῃς δὲ τὰς ἐμβολὰς ἐκ τῆς ἐρήμου ποιού-
 μενον, ἀρπάζει τὰ παρατυχόντα, καὶ ταχέως ἀνα-
 κάμπτει πρὸς τὸν αὐτὸν τόπον. Πάντες δ' οἱ Αλ-
 βινες οὗτοι θηριώδη βίον ἔχουσιν, ὑπαίθριοι δια-
 μένοντες, καὶ τὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἄγχιον ἐξηλω-
 κότες· οὔτε γὰρ ἡμέρου διαίτης οὔτ' ἐσθῆτος με-
 τέχουσιν, ἀλλὰ δοραῖς αἰγῶν σκεπάζουσι τὰ σώματα.
 Τοῖς δὲ δυνάσταις αὐτῶν πόλεις μὲν τὸ σύνολον οὐχ
 ὑπάρχουσι, πύργοι δὲ πλησίον τῶν ὑδάτων, εἰς οὓς
 ἀποτίθενται τὰ πλεονάζοντα τῆς ὠφελείας. Τοὺς
 δ' ὑποτεταγμένους λαοὺς καὶ ἐνιαυτὸν ἐξορκίζουσι
 πειθαρχήσειν· καὶ τῶν μὲν ὑπακουσάντων ὡς συμ-
 μάχων φροντίζουσι, τῶν δὲ μὴ προσεχόντων θάνατον
 καταγνόντες, ὡς λησταῖς πολεμοῦσιν. Ὁ δ' ὄπλισμός
 αὐτῶν ἐστὶν οἰκίος τῆς τε χώρας καὶ τῶν ἐπιτηδευ-
 μάτων. Κοῦφοι γὰρ ὄντες τοῖς σώμασι, καὶ χώραν
 οἰκοῦντες κατὰ τὸ πλεῖστον πεδιάδα, πρὸς τοὺς κιν-
 δύνους ὁρμῶσι, λόγχας ἔχοντες τρεῖς καὶ λίθους ἐν
 ἄγχεσι σκυτίνοις· εἶφος δ' οὐ φοροῦσιν, οὐδὲ κρά-
 νος, οὐδ' ὄπλον οὐδὲν ἕτερον, στοχαζόμενοι τοῦ
 προτερῆν ταῖς εὐκνησίαις ἐν τοῖς διαγωμοῖς, καὶ
 πάλιν ἐν ταῖς ἀποχωρήσεσι. Διόπερ εὐθιγέτατοι
 πρὸς δρόμον εἰσὶ καὶ λιθοβολίαν, διαπεπονηκότες
 τῇ μελέτῃ καὶ τῇ συνηθείᾳ τὰ τῆς φύσεως προτερή-
 ματα. Καθόλου δὲ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους οὔτε τὸ
 δίκαιον οὔτε τὴν πίστιν καὶ οὐδένα τρόπον διατη-
 ροῦσι.

(C. 50.) Regio Cyrenaica lacto gaudet agrorum proventu; at quae ad notum vergit, inculta et deserta incet, plena serpentibus, praesertim cerastis. Illie et spectra aëria, quae comprehensos frigidō tactu terrent.

50. Τῆς δὲ χώρας ἡ μὲν ὕμωρος τῇ Κυρήνῃ γεώδης ἐστὶ καὶ πολλοὺς φέρουσα καρποὺς· οὐ μόνον γὰρ ὑπάρχει σιτοφόρος, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἄμπελον, ἔτι δ' ἐλαίαν ἔχει, καὶ τὴν ἀγρίαν ὕλην, καὶ ποταμοὺς εὐχρηστίαν παρεχομένους· ἡ δ' ὑπὲρ τὸ νότιον μέρος ὑπερτείνουσα, καθ' ἣν τὸ νίτρον φύεσθαι συμβέβηκεν, ἄσπορος οὔσα καὶ σπανίζουσα ναματιαίων ὑδάτων, τὴν πρόσωψιν ἔχει πελάγει παρεμφερῇ, οὐδεμίαν δὲ παρεχομένη ποικιλίαν, ἐρήμω γῇ περιέχεται, τῆς ὑπερκειμένης ἐρήμου δυσεξίτητον ἐχούσης τὸ πέρας. Διόπερ οὐδ' ὄρνεον ἰδεῖν ἐστίν, οὐ τετραίπουν ἐν αὐτῇ ζῶον, πλην δορκάδος καὶ βοός· οὐ μὲν οὔτε φυτόν, οὔτ' ἄλλο τῶν δυναμένων ψυχαγωγῆσαι τὴν ὄρασιν· ὥς ἂν τῆς εἰς μεσόγειον ἀνηκούσης γῆς ἐχούσης ἐπὶ τὸ μῆκος ἀθρόους θῖνας. Ἐφ' ὅσων δὲ σπανίζει τῶν πρὸς ἡμέρον βίον ἀνηκόντων, ἐπὶ τοσούτον πληθύνει παντοίων ταῖς ἰδέαις καὶ τοῖς μεγέθεσιν ὕφρων, μάλιστα δὲ τῶν τοιοούτων, οὓς προσαγορεύουσι κεράστας· οἱ τὰ μὲν δῆγματα θανατηφόρα ποιοῦνται, τὴν δὲ χρόαν ἄμμω παραπλησίαν ἔχουσι. Διόπερ ἑξομοιωμένων αὐτῶν κατὰ τὴν πρόσωψιν τοῖς ὑποκειμένοις ἐδάφεσιν, ὀλίγοι μὲν ἐπιγινώσκουσιν, οἱ πολλοὶ δ' ἀγροοῦντες πατοῦσι, καὶ κινδύνοις περιπίπτουσιν ἀπροςδοκῆτοις. Λέγεται δὲ τούτους τὸ παλαιὸν ἐπελθόντας ποτὶ πολλὴν ποιῆσαι τῆς Αἰγύπτου τὴν ὑποκειμένην χώραν ἀοίκητον. Γίνεται δὲ τι θαυμάσιον περὶ τῆς

ταύτην τὴν χώραν καὶ τὴν χέρσον, καὶ τὴν ἐπέκεινα
 τῆς Σύρτεως Λιβύην. Περί γάρ τινας καιροὺς, καὶ
 μάλιστα κατὰ τὰς ημερίας, συστάσεις ὁρῶνται κατὰ
 τὸν αἶρα παντοίων ζώων ἰδέας ἐμφαίνουσαι. Τού-
 των δ' αἱ μὲν ἡρεμοῦσιν, αἱ δὲ κίνησιν λαμβάνουσι·
 καὶ ποτὲ μὲν ὑποφεύγουσι, ποτὲ δὲ διώκουσι· πῶ-
 σαι δὲ τὸ μέγεθος ἅπλετον ἔχουσαι, θαυμαστὴν κα-
 τάπληξιν καὶ ταραχὴν παρασκευάζουσι τοῖς ἀπείροις.
 Αἱ γὰρ ἐπιδιώκουσαι τοὺς ἀνθρώπους, ἐπειδὴν κα-
 ταλάβονται, περιχέρονται τοῖς σώμασι, ψυχραὶ καὶ
 παλμώδεις· ὥστε τοὺς μὲν ξένους, ἀσυνήθεις ὄντας,
 διὰ τὸ δέος ἐκπεπληχθαι· τοὺς δ' ἐγχωρίους, πολ-
 λάκις συγκεχυρηκότας τοῖς τοιούτοις, καταφρονεῖν
 τοῦ συμβαίνοντος.

(C. 51.) Eorum causae physicae ex immoto aëre derivantur.

51. Παραδόξου δ' εἶναι δοκοῦντος τοῦ πράγμα-
 τος καὶ μύθῳ πεπλασμένῳ παραπλησίῳ, πειρῶνται
 τινες τῶν φυσικῶν αἰτίας ἀποδιδόναι τοῦ γινομένου
 τοιαύτως. Ἀνέμους φασὶ κατὰ τὴν χώραν τοὺς μὲν
 τὸ σύνολον μὴ πνεῖν, τοὺς δὲ παντελῶς εἶναι ἀβλή-
 χρους καὶ κωφούς· ὑπάρχειν δὲ καὶ περὶ τῶν αἶρα
 πολλάκις ἡρεμίαν καὶ θαυμαστὴν ἀκίνησίαν, διὰ τὸ
 μῆτε θάλασσαν, μῆτε συσκίους αὐλῶνας παρακίεσθαι
 πλησίον, μῆτε λόφων ὑπάρχειν ἀναστήματα· ποτα-
 μῶν τε μεγάλων σπανίζειν τοὺς τόπους, καὶ καθό-
 λου τὴν συνέγγυσ χώραν ἅπασαν ἄκαρπον οὔσαν,
 μηδεμίαν ἔχειν ἀναθυμίασιν. Ἐξ ὧν ἅπαντων εἰωθε-
 ναι γενεῖσθαι τινὰς ἀρχὰς καὶ συστάσεις πνευ-
 μάτων. Διόπερ συμπνιγούς περιστάσεως τὴν χέρσον

ἐπεχούσης, ὅπερ ὁρῶμεν ἐπὶ τῶν νεφῶν ἐνίοτε συμβαῖνον ἐν ταῖς νοτίαις ἡμέραις, τυπομένων ἰδεῶν παντοδαπῶν, τοῦτο γίνεσθαι καὶ περὶ τὴν Λιβύην, πολλαχῶς μορφουμένου τοῦ συμπίπτοντος αἵρος· ὃν ταῖς μὲν ἀσθενέσι καὶ ἀβληχραῖς αὔραις ὀχεῖσθαι μετεωριζόμενον, καὶ παλμοὺς ποιοῦντα καὶ συγκρούοντα συστήμασιν ἑτέροις ὁμοίοις· τῆνεμίᾳς δ' ἐπιλαμβάνουσης καθίστασθαι πρὸς τὴν γῆν, βαρὺν ὄντα καὶ τετυπωμένον ὥς ἔτυχεν· ἔπειτα, μηδεὶος ὄντος τοῦ διαχέοντος, προσπελάζειν τοῖς αὐτομίτως περιτυγχάνουσι τῶν ζώων. Τὰς δ' ἐφ' ἑκάτερα κινήσεις αὐτῶν φασὶ προαίρεσιν μὲν οὐδεμίαν ἐμφαίνειν· ἐν ἀψύχῳ γὰρ ἀδύνατον ὑπάρχειν φυγὴν ἰκούσιον ἢ διώξιν. Τὰ μέντοι ζῶα λεληθότως αἰτία τῆς μεταρσίως καὶ κινήσεως γίνεσθαι· προσιόντων μὲν γὰρ αὐτῶν, τὸν ὑποκείμενον αἶρα μετὰ βίας ἀναστέλλειν, καὶ διὰ τοῦτο ὑποχωρεῖν τὸ συνεστηκὸς εἶδωλον, καὶ ποιεῖν τὴν ἐμφασιν ὑποφεύγοντος· τοῖς δ' ἀναχωροῦσι κατὰ τοῦναντίον ἐλακολουθεῖν, ἀντεστραμμένης τῆς αἰτίας, ὥς ἂν τοῦ κενοῦ καὶ τῆς ἀραιώσεως ἐπισπωμένης. Διόπερ εἰκέναι διώκοντι τοὺς ὑποχωροῦντας· ἔλκεσθαι γὰρ αὐτὸ καὶ προπίπτειν εἰς τὸ πρόσθεν ἄθρουν ὑπὸ τῆς πάλιν ὀύμης· τοὺς δ' ὑποφεύγοντας, ὅταν ἐπιστρέψωσιν, ἢ μένουσιν, εὐλόγως ὑπὸ τοῦ συνακολουθοῦντος εἰδώλου ψάδεσθαι τοῖς ὄγκοις· τοῦτο δὲ κατὰ τὴν πρὸς τὸ στερέμιον πρόσπτωσιν περιθρύβεσθαι, καὶ πανταχόθεν προσχεόμενον, καταψυχεῖν τὰ σώματα τῶν περιτυγχανόντων.

(C. 52.) Amazones Afrae: quarum famam, Thermodontearum (v. C. 45.) splendore obscuratam, et propter vetustatem paene interitum Diodorus instaurare conatur Dionysii (Milesii sat. levi) auctoritate. Excelluisse et Africam fortitudine mulierum, inter eosque Gorgones Persei virtute inclaruisse.

52. Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων, οἰκῆσον ἂν εἴη τοῖς προειρημένοις τόποις, διελθεῖν τὰ περὶ τὰς Ἀμαζόνας ἱστορούμενα, τὰς γενομένας τὸ παλαιὸν κατὰ τὴν Λιβύην. Οἱ πολλοὶ γὰρ ὑπελήφασιν τὰς περὶ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν ἐν τῷ Πόντῳ λεγόμενας κατοικήσασθαι, μόνας ὑπάρξαι· τὸ δ' ἄληθές οὐχ οὕτως ἔχει, διὰ τὸ πολὺ προτερεῖν τοῖς χρόνοις τὰς κατὰ τὴν Λιβύην, καὶ πράξεις ἀξιολόγους ἐπιτελέσασθαι. Οὐκ ἀγνοοῦμεν δέ, διότι πολλοῖς τῶν ἀναγινωσκόντων ἀνήκοος φανῆται καὶ ξένη παντελῶς ἢ περὶ τούτων ἱστορία. Ἡφανισμένου γὰρ ὁλοσχερῶς τοῦ γένους τῶν Ἀμαζονίδων τούτων πολλαῖς γενεαῖς πρότερον τῶν Τρωϊκῶν, τῶν δὲ περὶ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν ἡκμακνῶν μικρὸν πρὸ τούτων τῶν χρόνων, οὐκ ἀλόγως αἱ μεταγενέστεραι καὶ μᾶλλον γνωριζόμεναι τὴν δόξαν κεκληρονομήκασιν τὴν τῶν παλαιῶν καὶ παντελῶς ἀγνοουμένων διὰ τὸν χρόνον ὑπὸ τῶν πλείστων. Οὐ μὴν ἀλλ' ἡμεῖς εὐρίσκοντες πολλοὺς μὲν τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τε καὶ συγγραφέων, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν μεταγενεστέρων, μνήμην πεποιημένους αὐτῶν, ἀναγράφειν τὰς πράξεις πειρασόμεθα ἐν κεφαλαίοις, ἀκολουθῶς Διονυσίῳ τῷ συντεταγμένῳ τὰ περὶ τοὺς Ἀργοναυτὰς καὶ τὸν Διόνυσον, καὶ ἕτερα πολλὰ τῶν ἐν τοῖς παλαιοτάτοις χρόνοις πραχθέντων. Τέγονε μὲν οὖν πλείω γένη γυναικῶν ἢ τὴν Λιβύην μάχισα καὶ

τεθαυμάσμενα μέγας ἐπ' ἀνδρείᾳ. Τό, τε γάρ
τῶν Γοργόνων ἔθνος, ἐφ' ὃ λέγεται τὸν Περσέα
στρατεῦσαι, παρειλήφαμεν ἄλλῃ διαφέρον· τὸ γάρ
ἐδὼν Ἀἰὼς μὲν νόον, τῶν δὲ καθ' ἑαυτὸν Ἑλλήνων
ἄριστον, τελέσαι μέγιστον ἄθλον τὴν ἐπὶ ταύτας
στρατείαν, τεκμήριον ἂν τις λάβοι τῆς περὶ τὰς προ-
εξημένας γυναῖκας ὑπεροχῆς τε καὶ δυνάμεως· ἢ τε
τῶν νῦν ἱστορεῖσθαι μέλλουσιν ἀνδρεία παρὰδοξον
ἔχει τὴν ὑπεροχὴν, πρὸς τὰς καθ' ἡμᾶς φύσεις τῶν
γυναικῶν συγκρινομένη.

(C. 53.) Gynaecocratia Amazonum; quae ab adestis mammis
nomen adeptae, habitarunt insulam in palude Tritonide occidenta-
lem sub Atlante, arboribus et pocore beatam. Captis insulae urbi-
bus praeter Menam, ignivomam illam et lapidibus prelio sisela-
ram), debellatisque vicinis, in Tritonidis lacu urbem Chersonesum
caudilera.

53. Φασὶ γὰρ ὑπάρχει τῆς Λιβύης ἐν τοῖς πρὸς
ἐσπέρῃν μέρεσιν, ἐπὶ τοῦ πέρατος τῆς οἰκουμένης,
ἔθνος γυναικοκρατούμενον, καὶ βίον οὐκ ἶσον τῷ
παρ' ἡμῖν ἐξηλωκός. Ταῖς μὲν γὰρ γυναῖξιν ἔθος εἶ-
ναι διαπονεῖν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον, καὶ χρόνους
ἄρισμένους ὀφείλειν στρατεῦσθαι, διατηρουμένης
τῆς παρθενίας· διελθόντων δὲ τῶν ἐτῶν τῆς στρα-
τείας, προσιέναι μὲν τοῖς ἀνδράσι παιδοποιίας ἕνεκα,
ταῖς δὲ ἀρχαῖς καὶ τὰ κοινὰ διοικεῖν ἅπαντα ταῦτα.
Τοὺς δὲ ἀνδρας ὁμοίως ταῖς παρ' ἡμῖν γαμεταῖς τὸν
κατοικίδιον ἔχειν βίον, ὑπηρετοῦντας ταῖς ὑπὸ τῶν
συνοικουσῶν προστατιομένοις· μὴ μετέχειν δ' αὐ-
τοῖς μήτε στρατείας, μήτε ἀρχῆς, μήτ' ἄλλης τινὸς
ἐν τοῖς κοινοῖς παρόφθειας, ἐξ ἧς ἡμελλον φρονημα-
τισθῆντες ἐπιθῆσθαι ταῖς γυναῖξιν. Κατὰ δὲ τὰς

γενέσεις τῶν τέκνων, τὰ μὲν βρέφη παραδίδοσθαι τοῖς ἀνδράσι, καὶ τούτους διατρέφειν αὐτὰ γάλακτι, καὶ ἄλλοις τισὶν ἐψήμασιν, οἰκείως ταῖς τῶν νηπίων ἡλικίαις· εἰ δὲ τύχοι θῆλυ γεννηθῆν, ἐπακαίεσθαι αὐτοῦ τοὺς μαστοὺς, ἵνα μὴ μετεωρίζονται κατὰ τοὺς τῆς ἀκμῆς χρόνους. Ἐμπόδιον γὰρ οὐ τὸ τυχόν εἶναι δοκεῖ πρὸς τὰς στρατείας τοὺς ἐξέχοντας τοῦ σώματος μαστοὺς· διὸ καὶ τούτων αὐτὰς ἀπεστερημένας, ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀμαζόνας προσαγορεύεσθαι. Μυθολογοῦσι δ' αὐτὰς ὥκηκεναι νῆσον, τὴν, ἀπὸ τοῦ μὲν πρὸς δυσμᾶς ὑπάρχειν αὐτὴν, Ἑσπέραν προσαγορευθεῖσαν, κειμένην δὲ ἐν τῇ Τριτωνίδι λίμνῃ. Ταύτην δὲ πλησίον ὑπάρχειν τοῦ περιέχοντος τὴν γῆν ὠκεανοῦ, προσηγορεῖσθαι δ' ἀπὸ τινος ἐμβάλλοντος εἰς αὐτὴν ποταμοῦ Τριτωνος. Κεῖσθαι δὲ τὴν λίμνην ταύτην πλησίον Αἰθιοπίας, καὶ τοῦ παρὰ τὸν ὠκεανὸν ὅρους, ὃ μέγιστον μὲν ὑπάρχειν τῶν ἐν τοῖς τόποις, καὶ προκεκνυφὸς εἰς τὸν ὠκεανόν, ὀνομάζεσθαι δ' ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀτλαντα. Τὴν δὲ προσηρημένην νῆσον ὑπάρχειν μὲν εὐμεγέθη, καὶ πλήρη καρπίμων δένδρων παντοδαπῶν, ἀφ' ὧν πορίζεσθαι τὰς τροφὰς τοὺς ἐγχωρίους· ἔχειν δ' αὐτὴν [καὶ κτηνῶν] πληθὺς αἰγῶν καὶ προβάτων, ἐξ ὧν γάλα καὶ κρέα πρὸς διατροφήν ὑπάρχειν τοῖς κεκτημένοις. Σίτω δὲ τὸ σύνολον μὴ χρῆσθαι τὸ ἔθνος, διὰ τὸ μήπω τοῦ καρποῦ τούτου τὴν χρεῖαν εὐρεθῆναι παρ' αὐτοῖς. Τὰς δ' οἷν Ἀμαζόνας, ἀλλήν διαφερούσας καὶ πρὸς πόλεμον ὥρμημέας, τὸ μὲν πρῶτον τὰς

ἐν τῇ νήσῳ πόλεις καταστρέφονται· (πλὴν τῆς ὀνομαζομένης Μήρης, ἱερᾶς δ' εἶναι νομιζομένης, ἣν κατοικεῖσθαι μὲν ὑπ' Αἰθιοπῶν ἰχθυοφάγων, ἔχειν δὲ πυρὸς ἐκφυσήματα μεγάλα, καὶ λίθων πολυτελῶν πλῆθος τῶν ὀνομαζομένων παρ' Ἑλλήσιν ἀνδράκων, καὶ σαυρίων, καὶ σμαράγδων·) μετὰ δὲ ταῦτα, πολλοὺς τῶν πλησιοχώρων Λιβύων καὶ νομάδων καταπολεμῆσαι, καὶ κτίσαι πόλιν μεγάλην ἐντὸς τῆς Τριτωνίδος λίμνης, ἣν ἀπὸ τοῦ σχήματος ὀνομάσαι Χερσόδωκον.

(C. 54.) Hinc profectae suoque more armatae bellum intulere Atlanteis, imperatrice Myrina. Quae incolae Cernae atrocissime tractavit, sed obsequio et muneribus placata, et illos et ceteros Atlanteos in amicitiam recepit. Horum tuasu postea vicinas Gorgones aggressa, quum extirpare universas nequiret, plurimas in servitutem abduxit.

54. Ἐξ δὲ ταύτης ὀρωμένηας ἐγχειρῆσαι μεγάλης ἐπιβολαῖς, δομῆς αὐταῖς ἐμπεσοῦσης ἐπελθεῖν πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης. Ἐπὶ πρῶτους δ' αὐτὰς στρατεῦσαι λέγεται τοὺς Ἀτλαντεῖους, ἄνδρας ἡμερωτάτους τῶν ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, καὶ χώραν γεμομένους εὐδαίμονα καὶ πόλεις μεγάλας· παρ' οἷς δὴ μυθολογεῖσθαι φασὶ τὴν τῶν θεῶν γένεσιν ὑπάρχειν, πρὸς τοῖς κατὰ τὸν ὠκεανὸν τόποις, συμφῶνως τοῖς παρ' Ἑλλήσι μυθολόγοις, περὶ ὧν κατὰ μέρος μικρὸν ὕστερον διεξιμεν. Τῶν οὖν Ἀμαζόνων λέγεται βασιλεύουσιν Μυρίναν συστήσασθαι στρατόπεδον πεζῶν μὲν τριεχλίων, ἱππέων δὲ διεμυρίων, ζηλουμένης παρ' αὐταῖς περιττότερον ἐν τοῖς πολέμοις τῆς ἀπὸ τῶν ἱππέων χρείας. Ὅπλοις δὲ χορηγεῖσθαι σκεπαστηρίοις, ὄφρων μεγάλων δοραταῖς,

ἐχούσης τῆς Λιβύης ταῦτα τὰ ζῶα τοῖς μεγέθειν
 ἄκιστα· ἀμυντηρίοις δέ, ξίφεσι καὶ λόγχαις, ἔτε
 δὲ τόξοις, οἷς μὴ μόνον ἐξ ἐναντίας βιάλλειν, ἀλλὰ
 καὶ κατὰ τὰς φρυγὰς τοὺς ἐπιδιώκοντας εἰς τοὺς πύσσω
 τοξεύειν εὐστόχως. Ἐμβαλοῦσας δ' αὐτάς εἰς τὴν
 τῶν Ἀτλαντίδων χώραν, τοὺς μὲν τὴν Κέρκην κα-
 λουμένην κατοικοῦντας, παρατάξει νικῆσαι, καὶ
 συνεισπεσοῦσας τοῖς φεύγουσιν ἐντὸς τῶν τειχῶν,
 κυριεῦσαι τῆς πόλεως. Βουλομένης δὲ τῷ φόβῳ κα-
 ταπλήξασθαι τοὺς περιόικους, ὁμοῖς προσενεχθῆναι
 τοῖς ἁλοῦσι, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας ἤβηδὸν ἀποσφά-
 ξαι, τέκνα δὲ καὶ γυναῖκας ἑξανδραποδισάμενας,
 κατασκάψαι τὴν πόλιν. Τῆς δὲ περὶ τοὺς Κερραι-
 οὺς συμφροῦς διαδοθείσης εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς, λε-
 γεται τοὺς μὲν Ἀτλαντίους καταπληγέντας δι' ὁμο-
 λογίᾳ παραδοῦναι τὰς πόλεις, καὶ πᾶν τὸ προς-
 ταχθὲν ποιῆσιν ἐπαγγεῖλασθαι· τὴν δὲ βασίλισ-
 σαν Μυρίναν, ἐπεικὺς αὐτοῖς προσενεχθεῖσαν, φι-
 λίαν τε συνθέσθαι, καὶ πόλιν ἀντὶ τῆς κατασκα-
 φείσης ὁμώνυμον ἑαυτῆς κτίσαι· κατοικίῃσαι δ' εἰς
 αὐτὴν τοὺς τε αἰχμαλώτους καὶ τῶν ἐγχωρίων τὸν
 βουλόμενον. Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἀτλαντίων δῶρρά
 τε μεγαλοπρεπῆ δόντων αὐτῇ, καὶ τιμὰς ἀξιολόγους
 κοινῇ ψηφισαμένων, ἀποδέξασθαι τε τὴν φιλαν-
 θρωπίαν αὐτῶν, καὶ προσεπαγγεῖλασθαι τὸ ἔθνος
 εὐεργετήσιν. Τῶν δ' ἐγχωρίων πεπολεμημένων πολ-
 λάκις ὑπὸ τῶν ὀνομαζομένων Γοργόνων, οὐσῶν πλη-
 σιοχώραν, καὶ τὸ σύνολον ἑφεδρον ἐχόντων τοῦτο
 τὸ ἔθνος, φασὶν ἀξιοθεῖσαν τὴν Μυρίναν ὑπὸ τῶν

Ἀτλαντείων, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν χώραν τῶν προειρη-
μένων. Ἀντιταξαμένων δὲ τῶν Γοργόνων, γενέσθαι
καρτεράν μάχην, καὶ τὰς Ἀμαζόννας ἐπὶ τοῦ προ-
τερήματος γενομένας, ἀνελεῖν μὲν τῶν ἀντιταχθει-
σῶν παμπλήθεις, ζωγρῆσαι δ' οὐκ ἐλάττους τῶν
τριαχιλίων· τῶν δ' ἄλλων εἰς τινα δρυμώδη τόπον
συμφυγουσῶν, ἐπιβαλέσθαι μὲν τὴν Μυρίναν ἐμ-
πρῆσαι τὴν ὕλην, σπεύδουσαν ἄρδην ἀνελεῖν τὸ ἔ-
θνος· οὗ δυνηθεῖσαν δὲ κρατῆσαι τῆς ἐπιβολῆς,
ἐπανελθεῖν ἐπὶ τοὺς ὄρους τῆς χώρας.

(C. 55.) Captivarum in victrices subita pugna. Occisarum
Amazonum tumuli. (Sed Gorgones, quarum et post magna vis,
Medusa regnante, Perseus domuit, denique Hercules, idem
Amazonum eversor, penitus delevit. Tritonis palas terrae molu
abolita.) Tum Myrina vicit Africae populos, inita cum Horo,
Aegypti rege, amicitia: item Arabes, Syros, et Cilicem obsequi-
um liberis, renumerata, gentes Thuricas subegit. Complures
etiam urbes, unam suam, ceteras ducum nominibus appellatas,
condidit. Et insulas occupavit, in his Lesbum, ubi extructa
Mitylene. Posthac tempestati erepta, Deum matri Samothraciam
dixit, Corybantum sacris celebrare. Postremo Mopsus et Sipy-
lus, exules, Myrinam necarunt cum multis Amazonibus: quarum
superstitibus, crebris Thraecum proeliis vexatae, Africam repe-
tuerunt.

55. Τῶν δὲ Ἀμαζόνων νικτὸς τὰ περὶ τὰς φυ-
λακὰς ῥαθυμουσῶν διὰ τὴν εὐημερίαν, ἐπιθεμένας
τὰς αἰχμηλότιδας, σπασαμένας τὰ ξίφη τῶν δοκου-
σῶν κεκρατηκέναι, πολλὰς ἀνελεῖν· τέλος δὲ τοῦ
πλήθους αὐταῖς πανταχόθεν περιχυθέντος, εὐγενῶς
μαχομένας ἀπάσας κατακοπήναι. Τὴν δὲ Μυρίναν
θάψασαν τὰς ἀναιρεθείσας τῶν συστρατευουσῶν
ἐν τρισὶ πυράσι, χομμάτων μεγάλων ἐπιστῆσαι τά-
φους τρεῖς, οὓς μέχρι τοῦ νῦν Ἀμαζόνων σωροὺς
ὀνομάζεσθαι. Ταῖς δὲ Γοργόνας ἐν τοῖς ὕστερον χρό-

ροις αὖξηθείσας, πάλιν ὑπὸ Περσείως τοῦ Διὸς κα-
 ταπολεμηθῆναι, καθ' ὃν χρόνον ἐβασίλευεν αὐτῶν
 Μέδοισα. Τὸ δὲ τελευταῖον ὑφ' Ἰρακλέους ἄρδην
 ἀναιρεθῆναι ταύτας τε καὶ τὸ τῶν Ἀμαζόνων ἔθνος,
 καθ' ὃν καιρὸν τοὺς πρὸς ἐσπέραν τόπους ἐπελθὼν,
 ἔθετο τὴν ἐπὶ τῆς Λιβύης στήλην· δεινὸν ἡγούμε-
 νος, εἰ προελόμενος τὸ γένος κοινῇ τῶν ἀνθρώπων
 εὐεργετεῖν, περιόψεταιί τινα τῶν ἐθνῶν γυναικοκρα-
 τοῦμενα. Λεγεται δὲ καὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην δει-
 σμῶν γενομένων ἀφανισθῆναι, θάρεττων αὐτῆς τῶν
 πρὸς τὸν ὠκεανὸν μερῶν κεκλιμέων. Τὴν δὲ Μυ-
 ρίαν φασὶ τῆς τε Λιβύης τὴν πλείστην ἐπελθεῖν,
 καὶ παραβαλοῦσαν εἰς Αἴγυπτον, πρὸς μὲν Ἰθρον
 τὸν Ἰοίδος, βασιλεύοντα τότε τῆς Αἰγύπτου, φε-
 λλίαν συνθέσθαι· πρὸς δὲ Ἀραβας διαπολεμήσασιν,
 καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀνελοῦσαν, τὴν μὲν Συρίαν κα-
 ταστρέψασθαι, τῶν δὲ Κιλικῶν ἀπαντησάντων αὐτῇ
 μετὰ δώρων, καὶ τὸ κελεύόμενον ποιῆσειν ὁμολο-
 γούντων, ἐλευθέρους ἀφείναι τοὺς ἰκονσίως προσ-
 χορήσαντας· οὐς ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας μέλαι τοῦ
 ἵν' Ἐλευθεροκίλικας καλεῖσθαι. Καταπολεμησάσθαι δ'
 αὐτὴν καὶ τὰ περὶ τὸν Ταῦρον ἔθνη, διάφορα ταῖς
 ἀλκαῖς ὄντα, καὶ διὰ Φρυγίας τῆς μεγάλης ἐπὶ Θύ-
 λατιαν καταβῆναι, ἑξῆς δὲ τὴν παραθαλάττιον χώ-
 ραν προσαγαγομένην, ὅρους θεῖσθαι τῆς στρατείας
 τὸν Κάϊκον ποταμόν. Τῆς δὲ δορυκίτην χώρας
 ἐκλεξαμένην τοὺς εὐθέτους τόπους εἰς πόλεων κτίσεις,
 οἰκοδομῆσαι πλείους πόλεις, καὶ τούτων ὁμῶν ὕμν
 ἑαυτῇ κτίσαι μίαν· τὰς δ' ἄλλας ἀπὸ τῶν τὰς ἡγε-

μονίας τὰς μεγίστας ἔχουσῶν, Κύμην, Πιτάνην, Προίηνην. Ταύτας μὲν οὖν οἰκίσαι παρὰ θάλατταν, ἄλλας δὲ πλείους ἐν τοῖς πρὸς μεσόγειον ἀνήκουσι τόποις. Κατασχεῖν δ' αὐτὴν καὶ τῶν νήσων τινὰς, καὶ μάλιστα τὴν Λέσβον, ἐν ᾗ κτίσαι πόλιν Μιτυλήνην, δμώνυμον τῇ μετεχούσῃ τῆς στρατείας ἀδελφῇ. Ἐπειτα καὶ τῶν ἄλλων νήσων τινὰς καταστρεφόμενῃν χειμασθῆναι, καὶ ποιησαμένην τῇ μητρὶ τῶν θεῶν εὐχὰς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας, προσενεχθῆναι νήσῳ τινὶ τῶν ἐρήμων· ταύτην δὲ κατὰ τινα ἐν τοῖς ὀνείροις φαντασίαν καθιερωσά τῇ προειρημένην θεῶν, καὶ βωμοὺς ἰδρύσασθαι, καὶ θυσίας μεγαλοπρεπεῖς ἐπιτελέσαι· ὀνομάσαι δ' αὐτὴν Σαμοθράκην, ὕπερ εἶναι, μεθερμηνεύμενον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον, ἱερὰν νῆσον. Ἐνιοὶ δὲ τῶν ἱστορικῶν λέγουσι, τὸ προτοῦ Σάμον καλουμένην αὐτὴν, ὑπὸ τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ ποτὲ Θρακῶν Σαμοθράκην ὀνομασθῆναι. Οὐ μὲν ἀλλὰ τῶν Ἀμαζόνων ἐπανεληθούσων εἰς τὴν ἡπειρον, μυθολογοῦσι τὴν μητέρα τῶν θεῶν εὐαρεστοθεῖσαν τῇ νήσῳ, ἄλλους τε τινὰς ἐν αὐτῇ κατοικίσαι, καὶ τοὺς ἑαυτῆς υἱοὺς τοὺς ὀνομαζομένους Κορύβαντας, ἐξ οὗ δ' εἰσὶ πατρός, ἐν ἀποδόρῃ κατὰ τὴν τελετὴν παραδιδόμενον· καταδεῖξαι δὲ καὶ τὰ νῦν ἐν αὐτῇ συντελούμενα μυστήρια, καὶ τὸ τέμενος ἄσυχον νομοθετῆσαι. Περὶ δὲ τούτους τοὺς χρόνους, Μόψον τὸν Θράκα, φυγάδα γεινόμενον ὑπὸ Λυκούργου τοῦ βασιλέως τῶν Θρακῶν, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀμαζόνων, μετὰ στρατιᾷ τῆς συνεισπεσούσης αὐτῷ· σύστρατιεῦσαι

δὲ καὶ Σίπυλον τῷ Μόψῳ τὸν Σκύθην, πεφυγαδευ-
 μένον ὁμοίως ἐκ τῆς ὁμόρου τῇ Θρακῇ Σκυθίας.
 Γενομένης δὲ παρατάξεως, καὶ τῶν περὶ τὸν Σίπυ-
 λον καὶ Μόψον προτερησάντων, τὴν τε βασιλίσσαν
 τῶν Ἀμαζόνων Μυρίαν ἀναιρεθῆναι, καὶ τῶν ἄλ-
 λων τὰς πλείους. Τοῦ δὲ χρόνου προβαίνοντος, καὶ
 κατὰ τὰς μάχας αἰὲ τῶν Θρακῶν ἐπικρατούντων, τὸ
 τελευταῖον τὰς περιλειφθείσας τῶν Ἀμαζόνων ἀνα-
 κάμψαι πάλιν εἰς Λιβύην. Καὶ τὴν μὲν στρατείαν
 τῶν ἀπὸ Λιβύης Ἀμαζόνων μυθολογοῦσι τοιοῦτο
 λαβεῖν τὸ πέρας.

(C. 56.) Atlanteorum, tanquam populi in extrema Africa olim
 et pietate et fortunis florentis, fabulosa historia adiicitur, Grae-
 corum theologiae haud absimilis. Nempe in deorum ordinem trans-
 iisse apud se narrant homines, rebus gestis et meritis claros. Vranus
 primus rex, humanioris vitae auctor, astrologiae peritissimus.

56. Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ περὶ τῶν Ἀτλαντείων ἐμνή-
 σθημεν, οὐκ ἀνοίκειον ἡγοῦμεθα διελθεῖν τὰ μυ-
 θολογούμενα παρ' αὐτοῖς περὶ τῆς τῶν Θεῶν γενέ-
 σεως, διὰ τὸ μὴ πολὺ διαλλάττειν αὐτὰ τῶν μυθο-
 λογομένων παρ' Ἑλλήσιν. Οἱ τοίνυν Ἀτλάντριοι
 τοὺς παρὰ τὸν ὠκεανὸν τόπους κατοικοῦντες, καὶ
 χώραν εὐδαίμονα νεμόμενοι, πολλῇ μὲν εὐσεβείᾳ
 καὶ φιλανθρωπίᾳ τῇ πρὸς τοὺς ξένους δοκοῦσι δια-
 φέρειν τῶν πηλοσυχώρων, τὴν δὲ γένεσιν τῶν Θεῶν
 παρ' αὐτοῖς γενέσθαι φασί. Συμφωνεῖν δὲ τοῖς
 λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν καὶ τὸν ἐπιφανέστατον τῶν
 παρ' Ἑλλήσι ποιητῶν, ἐν οἷς παρειαγεί τὴν Ἥραν
 λέγουσαν·

Εἴμι γὰρ ὁψομένη πολυφύρβου πειρατα γαίης,
 Ὤκεανόν τε Θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,

Μυθολογοῦσι δὲ πρῶτον παρ' αὐτοῖς Οὐρανὸν βασιλεῦσαι, καὶ τοὺς ἀνθρώπους σποράδην οἰκοῦντας συναγαγεῖν εἰς πόλεως περίβολον, καὶ τῆς μὲν ἀνομίας καὶ τοῦ θηριώδους βίου παῦσαι τοὺς ὑπακούσαντας, εὐρόντα τὰς τῶν ἡμέρων καρπῶν χρείας καὶ παραθέσεις, καὶ τῶν ἄλλων χρησίμων οὐκ ὀλίγα· κατακτιῆσθαι δ' αὐτὸν καὶ τῆς οἰκουμένης τὴν πλείστην, καὶ μάλιστα τοὺς πρὸς τὴν ἐσπέραν καὶ τὴν ἄρκτον τόπους. Τῶν δὲ ἄστρον γενόμενον ἐπιμελῆ παρατηρητὴν, πολλὰ προλέγειν τῶν κατὰ τὸν κόσμον μελλόντων γίνεσθαι. Εἰσηγήσασθαι δὲ τοῖς ὄχλοις τὸν μὲν ἐνιαυτὸν ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου κινήσεως, τοὺς δὲ μῆνας ἀπὸ τῆς σελήνης, καὶ τὰς κατ' ἔτος ἑκάστον ὥρας διδάξαι. Διὸ καὶ τοὺς μὲν πολλοὺς, ἀγνοοῦντας τὴν τῶν ἄστρον αἰώνιον τάξιν, θαυμάζοντας δὲ τὰ γινόμενα κατὰ τὰς προρρήσεις, ὑπολαβεῖν τὸν τοῦτων εἰσηγητὴν θείας μετέχειν φύσεως. Μετὰ δὲ τὴν ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῦ μεταστάσιν, διὰ τε τὰς εὐεργεσίας καὶ τῆς τῶν ἄστρον ἐπίγνωσιν, ἀθανάτους τιμὰς ἀπονεῖμαι μεταγαγεῖν δ' αὐτοῦ τὴν προσηγορίαν ἐπὶ τὸν κόσμον ἅμα μὲν τῷ δοκεῖν οἰκείως ἐσχηκεῖναι πρὸς τὰς τῶν ἄστρον ἐπιτολάς τε καὶ δύσεις, καὶ τᾶλλα τὰ γινόμενα περὶ τὸν κόσμον· ἅμα δὲ τῷ μεγέθει τῶν τιμῶν ὑπερβάλλειν τὰς εὐεργεσίας, καὶ πρὸς τὸν αἰῶνα βασιλεῖα τῶν ὅλων αὐτὸν ἀγαγορεύσαντας.

(C. 57.) Vxorēs plures habuit, et Titanēs suscepit e Titaea, post ὀπιδίωσιν Telluris nomen nacta. Ex eadem Basilea et Rheā: quarum haec etiam Pandora, illa, quod fratres enutrivit, Magna Mater audire patrisque in regno successit. Et Basilea et fratre Hyperionis nati Helius et Selene: hi post funestam mortem, quae matrem in furorē egit, inter coeli sidera relati.

57. Οὐρανοῦ δὲ μυθολογοῦσι γενέσθαι παῖδας:

ἐκ πλειόνων γυναικῶν πέντε πρὸς τοῖς τισσαράκον-
 τα· καὶ τούτων ὀκτώ καὶ δέκα λέγουσιν ὑπάρχειν
 ἐκ Τιταίας, ὄνομα μὲν ἴδιον ἔχοντας ἐκάστους, κοι-
 νῇ δὲ πάντας ἀπὸ τῆς μητρὸς ὀνομαζομένους Τιτᾶ-
 τας. Τὴν δὲ Τιταίαν, σώφρονα οὔσαν καὶ πολλῶν
 ἀγαθῶν αἰτίαν γενομένην τοῖς ἄλλοις, ἀποθεωθῆ-
 ναι μετὰ τὴν τελευτὴν ὑπὸ τῶν εὖ παθόντων, τὴν
 μετονομασθεῖσαν. Γενέσθαι δ' αὐτῶν καὶ θυγατέ-
 ρας, ὧν εἶναι δύο τὰς πρεσβυτάτας πολὺ τῶν ἄλλων
 ἐπιφανεστάτας, τὴν τε καλουμένην Βασίλειαν, καὶ Ρέ-
 αν, τὴν ὑπ' ἐνίων Πανδώραν μετονομασθεῖσαν. Τοῦ-
 των δὲ τὴν μὲν Βασίλειαν, πρεσβυτάτην οὔσαν, καὶ σω-
 φροσύνην τε καὶ συνέσει πολὺ τῶν ἄλλων διαφέρουσαν,
 ἐκθρέψαι πάντας τοὺς ἀδελφοὺς, κοινῇ μητρὸς εὖ-
 νοιαν παρεχομένην· διὸ καὶ Μεγάλην Μητέρα προς-
 αγορευθῆναι. Μετὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς ἐξ ἀνθρώ-
 πων εἰς θεοὺς μετάστασιν, συγχωροῦντων τῶν ὀ-
 χλων καὶ τῶν ἀδελφῶν, διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν,
 παρθένον οὔσαν, ἔτι δὲ καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 σωφροσύνης οὐθενὶ συτοικῆσαι βουληθεῖσαν. Τοις-
 ρον δὲ βουλομένην διαδόχους τῆς βασιλείας ἀπολι-
 πεῖν υἱούς, Ὑπερίονι συτοικῆσαι τῶν ἀδελφῶν ἐνί,
 πρὸς ὃν οἰκειότατα διέκειτο. Γενομένων δ' αὐτῇ
 δύο τέκνων Ἰλίου καὶ Σελήνης, καὶ θαυμαζομένων
 ἐπὶ τῷ κάλλει καὶ τῇ σωφροσύνῃ, φασὶ τοὺς ἀδελ-
 φοὺς ταύτῃ μὲν ἐπ' εὐτεχνίᾳ φθοροῦντας, τὸν δ'
 Ὑπερίονα φοβηθέντας, μὴ ποτε τὴν βασιλείαν εἰς
 αὐτὸν περισπάσῃ, πρᾶξιν ἐπιτελέσασθαι παντελῶς
 ἀνόσιον. Συνωμοσίαν γάρ ποιησαμένους, τὸν μὲν

Ὑπερίονα κατασφάζει, τὸν δ' Ἥλιον, ὄντα παῖδα
 τὴν ἡλικίαν, εἰς τὸν Ἰριδανὸν ποταμὸν ἐμβαλόντας
 ἀποπνίξει. Καταφανοὺς δὲ γενομένης τῆς ἀτυχίας,
 τὴν μὲν Σελήνην, φιλάδελφον οὖσαν καθ' ὑπερβο-
 λήν, ἀπὸ τοῦ τέγους ἑαυτὴν ὀΐσθαι· τὴν δὲ μητέρα,
 ζητοῦσαν τὸ σῶμα παρὰ τὸν ποταμὸν, σὺγκοπον
 γενέσθαι, καὶ κατενεχθεῖσαν εἰς ὕπνον, ἰδεῖν ὄψιν,
 καθ' ἣν ἔδοξεν ἐπιστάντα τὸν Ἥλιον παρακαλεῖν
 αὐτὴν μὴ θορνεῖν τὸν τῶν τέκνων θάνατον· τοὺς
 μὲν γὰρ Τιτῆνας τεύξεσθαι τῆς προσηκούσης τιμω-
 ρίας, ἑαυτὸν δὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν εἰς ἀθανάτους φύ-
 σεις μετασχηματισθῆσεσθαι θείᾳ τινὶ προνοίᾳ·
 ὀνομασθῆσεσθαι γὰρ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἥλιον μὲν
 τὸ πρότερον ἐν οὐρανῷ πῦρ ἱερὸν καλούμενον, σε-
 λήνην δὲ τὴν μὲνην προσαγορευομένην. Λιγερο-
 θεῖσαν δέ, τοῖς ὄχλοις τὸν τε ὄνειρον καὶ τὰ περὶ
 αὐτὴν ἀτυχήματα διελθοῦσαν, ἀξιῶσαι τοῖς μὲν
 τετελευτηκόσιν ἀπονεῖμαι τιμὰς ἰσοθέους, τοῦ δὲ
 αὐτῆς σώματος μηκέτι μηδένα διίγειν. Μετὰ δὲ
 ταῦτα ἐμμανῆ γενομένην, καὶ τῶν τῆς θυγατρὸς
 παιγνίων τὰ δυνάμενα φόρον ἐπιτελεῖν ἄρπάσασαν,
 πλανᾶσθαι κατὰ τὴν χώραν, καταλελυμένην μὲν
 τὰς τρίχας, τῷ δὲ διὰ τῶν τυμπάνων καὶ κυμβάλων
 φόφῳ ἐνθιάζουσαν, ὥστε καταπλήττεσθαι τοὺς
 ὀρῶντας. Πάντων δὲ τὸ περὶ αὐτὴν πάθος ἐλεούν-
 των, καὶ τινων ἀντεχομένων τοῦ σώματος, ἐπιγε-
 νέσθαι πλήθος ὄμβρον καὶ συνεχεῖς κεραυνῶν πτώ-
 σεις· ἐνταῦθα δὲ τὴν μὲν Βασιλείαν ἀφανῆ γενέ-
 σθαι, τοὺς δ' ὄχλους θαναμάσαντας τὴν περιπέτειαν,

τὸν μὲν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην τῇ προσηγορίᾳ καὶ ταῖς τιμαῖς μεταγαγεῖν ἐπὶ τὰ κατ' οὐρανὸν ἄστροι, τὴν δὲ μητέρα τούτων θεὸν τε νομίσαι καὶ βωμοὺς ἰδρῦσασθαι, καὶ ταῖς διὰ τῶν τυμπάνων καὶ κυμβάλων ἐνεργείαις, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀπομιμουμένους τὰ περὶ αὐτὴν συμβάντα, θυσίας καὶ τὰς ἄλλας τιμὰς ἀποτεῖμαι.

(C. 58.) Alii Phrygum de Basilea mythi: natam esse e Maeone et Dindyma, expositam in monte Cybelo, altam a bestiis, sublatamque a pascentibus feminis; inde Cybelen appellatam et Matrem montanam; fistulam, cymbala, tympana et incantationes invenisse, saepius versatam cum Marsya, solertissimo tiliarum repertore: post ab Attide vitiatam (C. 59.) receptamque a parentibus, desiderio interempti amatoris furibundam aufugisse, obtrasse ululantem, tandemque cum Marsya, fido sectatore, ad Bacchum et Apollinem venisse. Marsyae et Apollinis, Nysaeis iudiciis, musica certamina, letifera victo, victori acerba: qui abolita, quam invenerat, harmonia citharae, cum Cybele usque ad Hyperboreos vagatus est. Ex oraculi responso Attis et Cybelo coelitis adscripti, et huius sacra imprimis a Mida inatitula.

58. Παραδέδοται δὲ καὶ ἡ τῆς θεοῦ ταύτης κατὰ τὴν Φρυγίαν γένεσις. Οἱ γὰρ ἐγχώριοι μυθολογοῦσι, τὸ παλαιὸν γενέσθαι βασιλέα Φρυγίας καὶ Λυδίας Μήονα: γήμαντα δὲ Δινδύμην, γεννησάμην μὲν παιδίον θῆλυ, τρέφειν δ' αὐτὸ μὴ βούλομενον, εἰς ὄρος ἐκθεῖναι τὸ προσαγορευόμενον Κυβελον. Ἐνταῦθα τῷ παιδίῳ κατὰ τινα θείαν πρόνοιαν τὰς τε παρδάλεις καὶ τινα τῶν ἄλλων τῶν ἀλκῇ διαφερόντων θηρίων παρέχεσθαι τὴν θηλήν, καὶ διατρέφειν. Γύναια δὲ τινα περὶ τὸν τόπον ποιμαίνοντα κατιδεῖν τὸ γινόμενον, καὶ θαυμάσαντα τὴν περιπέτειαν, ἀνελέσθαι τὸ βρέφος, καὶ προσαγορεῦσαι Κυβέλην ἀπὸ τοῦ τόπου. Αὖξομένην δὲ τὴν παῖδα, τῷ τε κάλλει καὶ σωφροσύνῃ διενεγκεῖν.

ἔτι δὲ συνέσει γενέσθαι θαυμαστήν. Τὴν τε γὰρ πολυκάλαμον σύριγγα πρῶτην ἐπινοῆσαι, καὶ πρὸς τὰς παίδας καὶ χορείας εὐρεῖν κύμβαλα καὶ τύμπανα· πρὸς δὲ τούτοις καθαρμούς τῶν νοσοῦντων κτηνῶν τε καὶ νηπίων παίδων εἰσηγήσασθαι. Διὸ καὶ τῶν βρεφῶν ταῖς ἐποδαῖς σωζομένων, καὶ τῶν πλείστων ὑπ' αὐτῆς ἐναγκαλιζομένων, διὰ τὴν εἰς ταῦτα ἀπουδίην καὶ φιλοστοργίαν ὑπὸ πάντων αὐτὴν ὀρεῖαν μητέρα προσαγορευθῆναι. Συναναστρέφεσθαι δ' αὐτῇ καὶ φιλίαν ἔχειν ἐπὶ πλείον φασι Μαρσύαν τὸν Φρύγα, θαυμαζόμενον ἐπὶ συνέσει καὶ σωφροσύνῃ. Καὶ τῆς μὲν συνέσεως τεκμήριον λαμβάνουσι τὸ μιμήσασθαι τοὺς φθόγγους τῆς πολυκάλαμου σύριγγος, καὶ μετενεγκεῖν ἐπὶ τοῖς αὐλοῦς τὴν ὅλην ἁρμονίαν· τῆς δὲ σωφροσύνης σημεῖον εἶναι φασὶ τὸ μέχρι τῆς τελευτῆς ἀπείρατον γενέσθαι τῶν ἀφροδισίων. Τὴν οὖν Κυβέλην εἰς ἀκμὴν ἡλικίας ἐλθοῦσαν, ἀγαπήσαι τῶν ἐγχωρίων τινὰ νεανίσκον τὸν προσαγορευόμενον μὲν Ἄτιν, ὅστερον δὲ ἐπικληθέντα Πάπαν· συνελθοῦσαν δ' εἰς ὁμιλίαν αὐτῷ κέθρα, καὶ γενομένην ἔγκυνον, ἐπιγνωθῆναι κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑπὸ τῶν γονέων.

59. Διόπερ ἀναχθείσης αὐτῆς εἰς τὰ βασίλεια, καὶ τοῦ πατρὸς τὸ μὲν πρῶτον ὡς παρθένον προσδεξαμένου, μετὰ δὲ ταῦτα γνόντος τὴν φθοράν, καὶ τὰς τε τροφούς καὶ τὸν Ἄτιν ἀνελόντος, καὶ τὰ σώματα ἐκρίψαντος ἄταφα, φασὶ τὴν Κυβέλην, διὰ τὴν πρὸς τὸ μέγιστον φιλοστοργίαν καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς τροφοῖς λύπην, ἐμμανῆ γενομένην, εἰς τὴν χώ-

ραν ἐκπηδῆσαι· καὶ ταύτην μὲν ὁλολύζουσαν καὶ
 τυμπανίζουσαν μόρην ἐπιέναι πᾶσαν χώραν, κατα-
 λεινυμένην τὰς τριχάς· τὸν δὲ Μαρσύαν ἐλεοῦντα τὸ
 πάθος ἐκουσίως αὐτῇ παρακολουθεῖν καὶ συμπλῆ-
 νῆσθαι, διὰ τὴν προὔπάρχουσαν φιλίαν. Παραγε-
 νομένους δ' αὐτοὺς πρὸς Διόνυσον εἰς τὴν Νῆσαν,
 καταλαβεῖν τὸν Ἀπόλλω τυγχάνοντα μεγάλης ἀπο-
 δοχῆς διὰ τὴν κιθάραν, ἣν Ἑρμῆν εὐρεῖν φασίν,
 Ἀπόλλω δὲ πρῶτον αὐτῇ κατὰ τρόπον χρήσασθαι·
 ἐρίζοντος δὲ τοῦ Μαρσύου πρὸς τὸν Ἀπόλλω περὶ
 τῆς τέχνης, καὶ τῶν Νησαίων ἀποδειχθέντων δικα-
 σιῶν, τὸν μὲν Ἀπόλλω πρῶτον κιθαρίσαι φιλήν, τὸν
 δὲ Μαρσύαν ἐπιβαλόντα ταῖς αὐλοῖς, καταπλήξαι
 τὰς ἀκοὰς τῷ ξενίζοντι, καὶ διὰ τὴν εὐμέλειαν δόξα.
 πολὺ προέχειν τοῦ προηγωνισμένου. Συντεθειμένων
 δ' αὐτῶν παρὰλληλα τοῖς δικασταῖς ἐπιδείκνυσθαι
 τὴν τέχνην, τὸν μὲν Ἀπόλλω φασίν ἐπιβαλεῖν τὸ δεύ-
 τερον ἀρμότιτον τῷ μέλει τῆς κιθάρας ᾠδὴν, καθ'
 ἣν ὑπερβαλέσθαι τὴν προὔπάρχουσαν τῶν αὐλῶν
 ἀποδοχὴν· τὸν δὲ πρότερον ἀγανακτήσαντα, δι-
 δάσκειν τοὺς ἀκροατάς, οἳ παρὰ πᾶν τὸ δίκαιον
 αὐτὸς ἐλαττοῦται· δεῖν γὰρ γίνεσθαι τέχνης σύγ-
 κρισιν, οὐ φωνῆς, καθ' ἣν προσήκει τὴν ἁρμονίαν
 καὶ τὸ μέλος ἐξετάζεσθαι τῆς κιθάρας, καὶ τῶν αὐ-
 λῶν· καὶ πρὸς τούτοις ἄδικον εἶναι δύο τέχνας ἅμα
 πρὸς μίαν συγκρίνεσθαι. Τὸν δὲ Ἀπόλλω μυθολο-
 γοῦσιν εἰπεῖν, ὥς οὐδὲν αὐτὸς πλεονεκτοίη· καὶ
 γὰρ τὸν Μαρσύαν τὸ παραπλήσιον αὐτῷ ποιεῖν,
 εἰς τοὺς αὐλοὺς ἐμφυσῶντα· δεῖν οὖν ἢ τὴν ἕξου

σίαν ταύτην ἀμφοτέροις δίδοσθαι τῆς κράσεως, ἢ
 μηδέτερον τῷ στόματι διαγωνιζόμενον, διὰ μόνων
 τῶν χειρῶν ἐνδείκνυσθαι τὴν ἰδίαν τέχνην. Ἐπικρι-
 νάντων δὲ τῶν ἀκροατῶν τὸν Ἀπόλλω δικαιότερα λέ-
 γειν, συγκριθῆναι πάλιν τὰς τέχνας· καὶ τὸν μὲν
 Μαρσύαν λειψθῆναι, τὸν δ' Ἀπόλλω, διὰ τὴν ἔριν
 πικρότερον χρησιμοποιεῖν, ἐκδεῖραι ζῶντα τὸν ἡττη-
 θέντα. Ταχὺ δὲ μεταμεληθέντα, καὶ βαρέως ἐπὶ
 τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πραχθεῖσιν ἐνέγκαντα, τῆς κιθά-
 ρας ἐκρῆξαι τὰς χορδὰς, καὶ τὴν εὐρημέτην ἁρμο-
 νίαν ἀφανίσαι. Ταύτης δ' ἵστερον Μούσας μὲν
 ἀνευρεῖν τὴν μέσην, Αἶνον δὲ τὴν λίχανον, Ὁρφέα
 δὲ καὶ Θάμυριν τὴν ὑπάτην καὶ παρυπάτην. Τὸν δ'
 Ἀπόλλω φασὶν εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Διονύσου τὴν τε
 κιθάραν καὶ τοὺς αὐλοὺς ἀναθέντα, καὶ τῆς Κυ-
 βέλης ἐρασθέντα, συμπλανηθῆναι ταύτῃ μέχρι τῶν
 Ἐπεβορέων. Κατὰ δὲ τὴν Φρυγίαν ἐμπεσοῦσης
 νόσου τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τῆς γῆς ἀκάρπου γενο-
 μένης, ἐπερωτησάντων τὸν θεὸν περὶ τῆς τῶν κα-
 κῶν ἀπαλλαγῆς, προστάξαι φασὶν αὐτοῖς, θάψαι
 τὸ Ἀττιδος σῶμα, καὶ τιμᾶν τὴν Κυβέλην ὡς θεόν.
 Διόπερ τοὺς Φρύγας, διὰ τὸν χρόνον ἡφανισμένου
 τοῦ σώματος, εἰδωλον κατασκευάσαι τοῦ μεираκίου,
 πρὸς τῷ θρηνοῦντας ταῖς οἰκείαις τιμαῖς τοῦ πάθους
 ἐξιλίσκεσθαι τὴν τοῦ παρανομηθέντος μῆνιν· ὅπερ
 μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου ποιοῦντας αὐτοὺς διατε-
 λεῖν. Τῆς δὲ Κυβέλης τὸ παλαιὸν βωμοὺς ἰδρυσά-
 μένους θυσίας ἐπιτελεῖν κατ' ἔτος· ὕστερον δὲ ἐν
 Πεισινοῦντι τῆς Φρυγίας κατασκευάσαι νεῶν πολυ-

τελῇ, καὶ τιμὰς καὶ θυσίας καταδειῖξαι μεγαλοπρε-
πεστάτας, Μίδου τοῦ βασιλέως εἰς ταῦτα συμφί-
λοκαλήσαντος· τῷ δ' ἀγάλματι τῆς θεοῦ παρασιτῆ-
σαι παρθάλεις καὶ λέοντας, διὰ τὸ δοκεῖν ὑπὸ τοῦ-
των πρώτως τραφῆναι. Περὶ μὲν οὖν μητρὸς θεῶν
τοιαῦτα μυθολογεῖται παρὰ τε τοῖς Φρυγῶσι καὶ τοῖς
Ἀτλαντείοις, τοῖς παρὰ τὸν ὠκεανὸν οἰκοῦσι.

(C. 60.) Post interitum Hyperionis Vrani filii regnum divise-
runt: in his clarissimi Atlas, qui sphaerae inventor noto mytho
celebratur, et Saturnus. Atlantis filius Hesperus, a ventis raptus;
filiae septem Atlantides, quae singulae illustribus natis clarae,
cunctae Pleiadum sidus obtinuerunt.

60. Μετὰ δὲ τὴν Τπερίονος τελευτὴν μυθο-
λογοῦσι τοὺς υἱοὺς τοῦ Οὐρανοῦ διελῆσθαι τὴν βασι-
λειαν, ὣν ὑπάρχειν ἐπιφανεστάτους Ἀτλанта καὶ
Κρόνον. Τούτων δὲ τὸν μὲν Ἀτλанта λαχεῖν
τοὺς παρὰ τὸν ὠκεανὸν τόπους, καὶ τοὺς τε λαοὺς
Ἀτλαντεῖους ὀνομάσαι, καὶ τὸ μέγιστον τῶν κατὰ
τὴν χώραν ὄρων ὁμοίως Ἀτλанта προσαγορεύσαι.
Φασὶ δ' αὐτὸν τὰ περὶ τὴν ἀστρολογίαν ἐξακρι-
βῶσαι, καὶ τὸν σφαιρικὸν λόγον εἰς ἀνθρώπους
πρῶτον ἐξενεγκεῖν· ἀφ' ἧς αἰτίας δόξαι τὸν σύμ-
παντα κόσμον ἐπὶ τῶν Ἀτλαντος ὤμων ὀχεῖσθαι,
τοῦ μύθου τὴν τῆς σφαίρας εὐρεσιν καὶ διαγρα-
φὴν αἰνιττομένου. Γενέσθαι δ' αὐτῷ πλείους υἱ-
οὺς, ὧν ἓνα διενεγκεῖν εὐσεβεῖα καὶ τῇ πρὸς τοὺς
ἀρχομένους δικαιοσύνη καὶ φιλανθρωπία, τὸν
προσαγορευόμενον Ἑσπερον. Τοῦτον δ' ἐπὶ τὴν
κορυφὴν τοῦ Ἀτλαντος ὄρους ἀναβαίνοντα, καὶ
τὰς τῶν ἀστρων παρατηρήσεις ποιούμενον, ἐξαί-

φνης ὑπὸ πνευμάτων συναρπαγέντα μεγάλων ἄφαντον γενέσθαι. Διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ τὸ πάθος τὰ πλήθη ἐλεήσαντα, τιμὰς ἀθανάτους ἀπονεῖμαι, καὶ τὸν ἐπιφανέστατον τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ἀστέρων ὁμωνύμως ἐκείνῳ προσαγορεύσαι. Τπάρξαι δ' Ἀτλαντι καὶ θυγατέρας ἑπτὰ, τὰς κοινῶς μὲν ἀπὸ τοῦ πατρὸς καλουμένας Ἀτλαντίδας, ἰδίᾳ δ' ἐκάστην ὀνομαζομένην, Μαΐαν, Ἠλέκτραν, Ταῦγέτην, Ἀστεροπὴν, Μερόπην, Ἀλκυόνην, καὶ τετευταίαν Κελαινῶ. Ταύτας δὲ μιγεῖσας τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἥρωσι καὶ θεοῖς, ἀρχηγούς κατασιτῆναι τοῦ πλείστου γένους τῶν ἀνθρώπων, τεκούσας τοὺς δι' ἀρετὴν θεοὺς καὶ ἥρωας ὀνομασθέντας· οἷον, τὴν πρεσβυτάτην Μαΐαν Διὶ μιγεῖσαν Ἐρμῇ τεκνῶσαι, πολλῶν εὐρετὴν γενόμενον τοῖς ἀνθρώποις· παραπλησίως δὲ καὶ τὰς ἄλλας Ἀτλαντίδας γεννῆσαι παῖδας ἐπιφανεῖς, ὧν τοὺς μὲν ἔθνων, τοὺς δὲ πόλεων γενέσθαι κτίστας. Διόπερ οὐ μόνον παρ' ἐνίοις τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι τοὺς πλείστους τῶν ἀρχαιοτάτων ἡρώων εἰς ταύτας ἀναφέρειν τὸ γένος. Τπάρξαι δ' αὐτάς καὶ σόφρονας διαφερόντως, καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν τυχεῖν ἀθανάτου τιμῆς παρ' ἀνθρώποις, καὶ καθιδρυθείσας ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ τῇ τῶν Πλειάδων προσηγορίᾳ περιληφθείσας. Ἐκλήθησαν δὲ αἱ Ἀτλαντίδες καὶ Νύμφαι, διὰ τὸ τοὺς ἐγγχωρίους κοινῇ τὰς γυναῖκας νύμφας προσαγορεύειν.

(C. 61.) Saturni ac Iovis, ab eo ex Rheā oriundi, mythologia. (Alius Jupiter, rex Cretae, quam ab Idaea coniuge vocavit, aciate superior, imperio et gloria inferior; a quo Curetes geniti.) Saturni regnum et magna impietas: Iovis aequitas et beneficentia (unde et nomen eius temere ducitur), devictisque Titanibus rerum omnium dominatio, et aeternus callus.

61. Κρόνον δὲ μυθολογοῦσιν, ἀδελφὸν μὲν Ἀτλαντος ὄντα, διαφέροντα δ' ἄσβεστία καὶ πλεονεξία, γῆμαι τὴν ἀδελφὴν Ρέα, ἐξ ἧς γεννησάιν Δία, τὸν Ὀλύμπιον ὑστερον ἐπικληθέντα. Γεγονέναι δὲ καὶ ἕτερον Δία, τὸν ἀδελφὸν μὲν Οὐρανοῦ, τῆς δὲ Κρήτης βασιλεύσαντα, τῇ δόξῃ πολὺ λειπόμενον τοῦ μεταγενεστέρου. Τοῦτον μὲν οὖν βασιλεῦσαι τοῦ αὐμπαντος κόσμου· τὸν δὲ προγενέστερον, δυναστεύοντα τῆς προειρημένης νήσου, δέκα παῖδας γεννῆσαι, τοὺς ὀνομασθέντας Κούρητας· προσαγορεύονται δὲ καὶ τὴν νῆσον ἀπὸ τῆς γυναικὸς Ἰδαίαν, ἐν ἣ καὶ τελευτήσαντα ταφῆναι, δεικνυμένου τοῦ τὴν ταφὴν δεξαμένου τόπου μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. Οὐ μὲν οἷ γε Κρήτες ὁμολογούμενα τοῖσις ἱστοροῦσι, περὶ ὧν ἡμεῖς ἐν τοῖς περὶ Κρήτης τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφομεν. Δυναστεῦσαι δὲ φασὶ τὸν Κρόνον κατὰ Σικελίαν, καὶ Αἰβύην, ἔτι δὲ τὴν Ἰταλίαν, καὶ τὸ σύνολον ἐν τοῖς πρὸς ἑσπέραν τοποῖς συστήσασθαι τὴν βασιλίαν· παρὰ πᾶσι δὲ φρουραῖς διακατέχειν τὰς ἀκροπόλεις, καὶ τοὺς ὄχλους τῶν τόπων τούτων· ἀφ' οὗ δὴ μέχρι τοῦ νῦν [χρόνου] κατὰ τε τὴν Σικελίαν καὶ τὰ πρὸς ἑσπέραν κείμενα μέρη, πολλοὺς τῶν ὑψηλῶν τόπων ἀπ' ἐκείνου Κρόνια προσαγορεύεσθαι. Κρόνου δὲ γενόμενον υἱὸν Δία τὸν ἐναντίον τῷ πατρὶ βίον ζηλῶσαι, καὶ

ΔΙΟΔ. Τ.Ι.

παρεχόμενον ἑαυτὸν πᾶσιν ἐπιεικῇ καὶ φιλόανθρωπον, ὑπὸ τοῦ πλήθους πατέρα προσαγορευθῆναι. Διαδέξασθαι δ' αὐτὸν φασὶ τὴν βασιλείαν, οἱ μὲν ἐκόντος τοῦ πατρὸς παραχωρήσαντος, οἱ δ' ὑπὸ τῶν ὄχλων αἰρεθέντα, διὰ τὸ μῖσος τὸ πρὸς τὸν πατέρα· ἐπιστρατεύσαντος δ' ἐπ' αὐτὸν τοῦ Κρόνου μετὰ τῶν Τιτάνων, κρατῆσαι τῇ μάχῃ τὴν Δία, καὶ κύριον γενόμενον τῶν ὄλων, ἐπελθεῖν ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, εὐεργετοῦντα τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Λιβεργεῖν δ' αὐτὸν καὶ σώματος ὥσπερ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀπάσαις ἄρεταῖς, καὶ διὰ τοῦτο ταχὺ κύριον γενέσθαι τοῦ σύμπαντος κόσμου. Καθόλου δ' αὐτὸν τὴν ἅπασαν σπουδὴν ἔχειν εἰς κόλυσιν μὲν τῶν ἀσεβῶν καὶ κορηῶν, εὐεργεσίαν δὲ τῶν ὀχλῶν. Ἄνθ' ὧν μετὰ τὴν ἐξ ἀνθρώπων μετέστασιν ὀνομασθῆναι μὲν Ζῆνα, διὰ τὸ δοκεῖν τοῦ καλῶς ζῆν αἰτίον γενέσθαι τοῖς ἀνθρώποις, καθιδρυνθῆναι δ' ἐν τῷ κόσμῳ τῇ τῶν εὐπαθόντων τιμῇ, πάντων προθύμως ἀναγορευόντων θεὸν καὶ κύριον εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ σύμπαντος κόσμου. Τῶν μὲν οὖν παρὰ τοῖς Ἀγλαυτείοις θεολογουμένων τὰ κεφάλαια ταῦτ' ἐστίν.

(C. 62.) Dionysi mythica historia, supra (L. I. c. 23.) memorata, narrationumque diversitate distincta, copiosius exponitur, praemissa interpretatione physica. Nam quod himatei dicatur, quod filius Iovis et Cereris, quod Semeles partus eius, vel causas physicas esse. Eundem his e Iove natum lingi, ob vitem Deucalionis diluvio extinctionem ac velut reflatam.

62. Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ προειρήκαμεν ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς περὶ τῆς τοῦ Διονύσου γενέσεως καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ πραχθέντων, ἀκολουθῶς ταῖς ἐγκωσίοις ἱστορίαις, οἵκεῖον εἶναι διαλαμβάνομεν προσθεῖναι

τὰ μυθολογούμενα περὶ τοῦ Θεοῦ τούτου παρὰ τοῖς Ἕλλησι. Τῶν δὲ παλαιῶν μυθογράφων καὶ ποιητῶν περὶ Διόνυσου γεγραφότων ἀλλήλοις ἀσύμφωνα, καὶ πολλοὺς καὶ τερατώδεις λόγους κατιβεβλημένων, δυσχερές ἐστι περὶ τῆς γένεως τοῦ Θεοῦ τούτου καὶ τῶν πράξεων εἰπεῖν. Οἱ μὲν γὰρ ἔνα Διόνυσον, οἱ δὲ τρεῖς γεγονέναι παραδεδώκασιν· εἰσὶ δ' οἱ γένεσιν μὲν τούτου ἀνθρωπόμορον μὴ γεγονέναι τὸ παρὰ παν ἀποφαινόμενοι, τὴν δὲ τοῦ οἴνου δόσιν Διόνυσον εἶναι νομίζοντες. Διόπερ ἡμεῖς τῶν παρ' ἐκάστοις λεγομένων τὰ κεφάλαια πειρασόμεθα συντόμως ἐπιδραμεῖν. Οἱ τοίνυν φυσιολογοῦντες περὶ τοῦ Θεοῦ τούτου, καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἀμπέλου καρπὸν Διόνυσον ὀνομάζοντες, φασὶ τὴν γῆν αὐτομάτως μετὰ τῶν ἄλλων φυτῶν ἐνεγκεῖν καὶ τὴν ἀμπelon, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τιος εὗρετοῦ φυτευθῆναι. Τεκμήριον δ' εἶναι τούτου τὸ μέχρι τοῦ νῦν ἐν πολλοῖς τόποις ἀγρίαις ἀμπέλους φέεσθαι, καὶ καρποφορεῖν αὐτὰς ὁμοίως ταῖς ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης ἐμπειρίας χειρονογουμέναις. Διμήτορα δὲ Διόνυσον ὑπὸ τῶν παλαιῶν ὀνομάσθαι, μίᾳς μὲν καὶ πρώτης γενέσεως ἀριθμουμένης, ὅταν τὸ φυτὸν εἰς τὴν γῆν τεθὲν λαμβάνῃ τὴν αὔξησιν, δευτέρας δ' ὅταν καρποφορῇ, καὶ τοὺς βότρυνας πεποιῇ· ὥστε τὴν μὲν ἐκ γῆς, τὴν δ' ἐκ τῆς ἀμπέλου γένεσιν τοῦ Θεοῦ νομίζεσθαι. Παραδεδοκότων δὲ τῶν μυθογράφων καὶ τρίτην γένεσιν, καθ' ἣν φασὶ τὸν Θεὸν ἐκ Διὸς καὶ Δήμητρος τεκνοθέντα, διασπασθῆναι μὲν ὑπὸ τῶν γηγενῶν καὶ καθεψηθῆναι, πάλιν δ' ὑπὸ τῆς Δήμητρος τῶν με-

λῶν συναρμοσθέντων, ἐξ ἀρχῆς νέον γεννηθῆναι· εἰς
 φυσικὰς τινὰς αἰτίας ἀνάγουσι τοὺς τοιοῦτους λό-
 γους. Διὸς μὲν γὰρ καὶ Δήμητρος αὐτὸν λέγεσθαι,
 διὰ τὸ τὴν ἄμπελον ἐκ τε γῆς καὶ ὕδατος λαμβά-
 νουσιν τὴν αὔξησιν, καρποφορεῖν τὸν ἐκ τοῦ βό-
 τρου ἀποθλιβόμενον οἶνον· τὸ δ' ὑπὸ τῶν γηγενῶν
 νέον ὄντα διασπασθῆναι, δηλοῦν τὴν ὑπὸ τῶν γε-
 ωργῶν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν, διὰ τὸ τοὺς ἀνθρώ-
 πους τὴν γῆν Δήμητρον νομίζειν· τὴν δὲ καθέψησιν
 τῶν μελῶν μεμυθοποιηθῆναι, διὰ τὸ τοὺς πλείους
 εἰπεῖν τὸν οἶνον, εὐωδιστέραν αὐτοῦ καὶ βελτίονα
 τὴν φύσιν κατασκευάζοντας· τὰ δ' ὑπὸ τῶν γηγενῶν
 λυμανθέντα τῶν μελῶν, ἁρμοσθέντα πάλιν ἐπὶ τὴν
 προγεγεννημένην φύσιν ἀποκαθίστασθαι, παρεμφεί-
 νειν πάλιν, ὅτι ἡ γῆ τὴν τρυγηθεῖσαν ἄμπελον καὶ
 τμηθεῖσαν ταῖς κατ' ἔτος ὥραις, εἰς τὴν προϋπάρξα-
 σαν ἐν τῷ καρποφορεῖν ἀκμὴν ἀποκαθίστησι. Κα-
 θόλου γὰρ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν καὶ μυθογρά-
 φων τὴν Δήμητρον γῆν μητέρα προσαγορεύεσθαι.
 Σύμφωναν δὲ τούτοις εἶναι τὰ τε δηλούμενα διὰ τῶν
 Ὀρφικῶν ποιημάτων, καὶ τὰ παρεισαγόμενα κατὰ
 τὰς τελετὰς, περὶ ὧν οὐ θέμις τοῖς ἀμνητοῖς ἱστορεῖν
 τὰ κατὰ μέρος. Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ἐκ Σεμέλης γέ-
 νεσιν εἰς φυσικὰς ἀρχὰς ἀνάγουσιν, ἀποφανόμενοι
 Θυῶνην ὑπὸ τῶν ἀρχαίων τὴν γῆν ὀνομάσθαι· καὶ
 τεθεῖσθαι τὴν προσηγορίαν, Σεμέλην μὲν, ἀπὸ τοῦ
 σεμνὴν εἶναι τῆς θεοῦ ταύτης τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τι-
 μὴν, Θυῶνην δὲ, ἀπὸ τῶν θυομένων αὐτῇ θυσιῶν
 καὶ θυηλῶν. Δις δ' αὐτοῦ τὴν γένεσιν ἐκ Διὸς πα-

ραδεδύσθαι, διὰ τὸ δοκεῖν μετὰ τῶν ἄλλων ἐν τοῖς
κατὰ τὸν Δευκαλίωνα κατακλυσμῷ φθαρῆναι καὶ τοῖς
τοῖς καρποῖς, καὶ μετὰ τὴν ἐπομβρίαν πάλιν
ἀναφύεντων, ὥς περὶ δευτέραν ἐπιφάνειαν ταύτην
ὑπάρξει τοῦ θεοῦ παρ' ἀνθρώποις, καθ' ἣν ἐκ τοῦ
Διὸς μηροῦ γενέσθαι πάλιν τὸν θεὸν τοῦτον μεμ-
φοποιησθαι. Οἱ μὲν οὖν τὴν χρεῖαν καὶ δύναμιν
τοῦ κατὰ τὸν οἶνον εὐρήματος ἀποφαινόμενοι Διό-
νυσον ὑπάρχειν, τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ μυθολογοῦσι.

(C. 63.) Sequitur historica narratio, qua tres fuisse Dionysi se-
runtur. Antiquissimus Indus, qui orbem terrarum peragrans, vitis
aliarumque arborum culturam et usum monstravit, hinc Linaeus
dictus et Barbatus, suisque illis meritis divinos honores adeptus.

63. Τῶν δὲ μυθογράφων οἱ σωματοειδῆ τὸν
θεὸν παρεισάγοντες, τὴν μὲν εἴρῃσιν τῆς ἀμπέλου
καὶ φυτείας, καὶ πᾶσαν τὴν περὶ τὸν οἶνον πραγμα-
τείαν συμφώνως αὐτῷ προσάπτουσι· περὶ δὲ τοῦ
πλείους γεγόνεναι Διονύσους ἀμφισβητοῦσιν. Ἐνιοὶ
μὲν γὰρ ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ἀποφαίνονται γενέσθαι,
τὸν τε καταδείξαντα τὰ κατὰ τὰς οἰνοποιίας καὶ
συγκομιδὰς τῶν ξυλίων καλουμένων καρπῶν, καὶ
τὸν στρατευσάμενον ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ἔτι
δὲ τὸν τὰ μυστήρια καὶ τελετὰς καὶ βακχείας εἰση-
γησάμενον· ἔνιοι δέ, καθάπερ προεῖπον, τρεῖς ὑπο-
στησάμενοι γεγόνεναι κατὰ διεστηκότας χρόνους,
ἐκάστῳ προσάπτουσιν ἰδίας πράξεις. Καὶ φασί, τὸν
μὲν ἀρχαιότατον Ἰνδὸν γεγόνεναι, καὶ τῆς χώρας
αὐτομάτως διὰ τὴν εὐκρασίαν φερούσης πολλὴν ἀμ-
πελον, πρῶτον τοῦτον ἀποθλίψαι βότρυας, καὶ τὴν
χρεῖαν τῆς περὶ τὸν οἶνον φύσεως ἐπινοῆσαι· ὁμοίως

δὲ καὶ τὴν τῶν σύκων καὶ τῶν ἄλλων ἀκροθρύων τὴν
καθήκουσαν ἐπιμέλειαν καὶ παράδοσιν ποιήσασθαι,
καὶ καθόλου τὰ πρὸς τὴν συγκομιδὴν τούτων τῶν
καρπῶν ἐπινοῆσαι· διὸ καὶ Ἀθηναῖον ὀνομασθῆναι.
Τὸν αὐτὸν δὲ καὶ Καταπώγωνά λέγουσι, διὰ τὸ τοῖς
Ἰνδοῖς νόμιμον εἶναι, μέχοι τῆς τελευτιῆς ἐπιμελῶς
ἀνατρέφειν τοὺς πώγωνας. Τὸν δ' οὖν Διόνυσον
ἐπελθόντα μετὰ στρατοπέδου πᾶσαν τὴν οἰκουμένην,
διδάξαι τὴν τε φυτείαν τῆς ἀμπέλου, καὶ τὴν ἐν ταῖς
ληνοῖς ἀπόθλιψιν τῶν βοτρυῶν· ἅφ' οὗ Ἀθηναῖον
αὐτὸν ὀνομασθῆναι. Ὀμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων εὐ-
ρημάτων μεταδόντα πᾶσι, τυχεῖν αὐτὸν μετὰ τὴν ἐξ
ἀνθρώπων μετὰστασιν ἀθανάτου τιμῆς παρὰ τοῖς
εὖ παθούσιν. Δείκνυσθαι δὲ παρ' Ἰνδοῖς μέχοι τοῦ
νῦν τὸν τε τόπον, ἐν ᾧ συνέβη γενέσθαι τὸν θεόν,
καὶ προσηγορίας πόλεων ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν τῶν
ἐγχωρίων διάλεκτον· καὶ πολλὰ ἕτερα διαμένειν ἀξιό-
λογα τεκμήρια τῆς παρ' Ἰνδοῖς γενέσεως, περὶ ὧν
μακρὸν ἂν εἴη γράφειν.

(C. 64.) Alter Iovis et Proserpinae vel Cereris f., agriculturæ
doctor, fingitur cornutus. Tertius Thebanus, Iovis et Semeles f.,
ob Iunonis invidiam per abortum natus, in Iovis femore ad maturi-
tatem perductus et a Nymphis Nysæis educatus, Eacænarum agni-
na per orbem universum fuxit, telctas docuit, panegyres et ludos
musicos instituit, pacemque firmavit.

64. Δεύτερον δὲ μυθολογοῦσι γενέσθαι Διόνυ-
σον ἐκ Διὸς καὶ Περσεφόνης, ὡς δὲ τιτες, ἐκ Δήμη-
τρος. Τοῦτον δὲ παρειαγούσι πρῶτον βοῦς ὑπ' ἁ-
ροτρον ζεύξαι, τὸ προτοῦ ταῖς χειρὶ τῶν ἀνθρώπων
τὴν γῆν κατεργαζομένων. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα φιλο-
τέχνως ἐπικολῆσαι τῶν πρὸς τὴν γεωργίαν χρησίμων,

δι' ὧν ἀπολυθῆναι τοὺς ὄχλους τῆς πολλῆς κακοπα-
 θείας. Ἀνθ' ὧν τοὺς εὖ παθόντας ἀποτεῖναι τιμῆς
 ἰσοθέους αὐτῷ καὶ θυσίας, προθύμως ἀπάντων ἀν-
 θρώπων διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας ἀπονεμάν-
 των τὴν ἀθανασίαν. Παράσημον δ' αὐτῷ ποιῆσαι
 κέρата τοὺς κατασκευάζοντας τὰς γραφὰς ἢ τοὺς
 ἀνδριάντας, ἅμα μὲν δηλοῦντας ἑτέραν Διοτῦσου
 φύσιν, ἅμα δὲ ἀπὸ τῆς περὶ τὸ ἄσπερον εὐρέσεως
 ἐμφαίνοντας τὸ μέγεθος τῆς ἐπισηθείσης τοῖς γεω-
 γοῖς εὐχρηστίας. Τρίτον δὲ γενέσθαι Διόνυσόν φα-
 σιν ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτίαις ἐκ Διὸς καὶ Σεμέλης
 τῆς Κάδμου. Μυθολογοῦσι γὰρ ἐρασθέντα Δία
 μιγῆναι πλεονάκεις αὐτῇ διὰ τὸ κάλλος, τὴν δ' Ἥραν
 ζηλοτυποῦσαν καὶ βούλομένην τιμωρίᾳ περιβαλεῖν
 τὴν ἀνθρωπον, ὁμοιωθῆναι μὲν τινι τῶν ἀποδοχῆς
 τυγχάνουσιν παρ' αὐτῇ γυναικῶν, παρακρούσασθαι
 δὲ τὴν Σεμέλην. Εἰπεῖν γὰρ πρὸς αὐτήν, ὅτι καθῆ-
 κον ἦν τὸν Δία μετὰ τῆς ἐπιφανείας τε καὶ τιμῆς
 ποιεῖσθαι τὴν ὁμίλιαν, ἥπερ χρᾶται κατὰ τὴν πρὸς
 τὴν Ἥραν συμπεριφορὰν. Διὸ καὶ τὸν μὲν Δία, τῆς
 Σεμέλης ἀξιούσης τυγχάνειν τῶν ἴσων Ἥρα τιμῶν,
 παραγενέσθαι μετὰ βροντῶν καὶ κεραυνῶν· τὴν δὲ
 Σεμέλην, οὐχ ὑπομείναςαν τὸ μέγεθος τῆς περιστά-
 σεως, τελευτῆσαι, καὶ τὸ βρέφος ἐκτρέψαι πρὸ τοῦ
 καθήκοντος χρόνου. Καὶ τοῦτο μὲν τὸν Δία ταχέως
 εἰς τὸν ἑαυτοῦ μηρὸν ἐγκρύψαι· μετὰ δὲ ταῦτα,
 τοῦ κατὰ φύσιν τῆς γενέσεως χρόνου τελείαν αὔξησιν
 ποιήσαντος, ἀπενεγκεῖν τὸ βρέφος εἰς Νύσαν τῆς
 Ἀραβίας. Ἐνταῦθα δ' ὑπὸ τυμφῶν τραφέντα τὸν

παῖδα προσαγορευθῆναι μὲν ἀπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ τόπου Διόνυσον, γενόμενον δὲ τῷ κάλλει διάφορον, τὸ μὲν πρῶτον ἐν χορείαις καὶ γυναικῶν θιάσοις καὶ παντοδαπῇ τρυφῇ καὶ παιδιᾷ διατελεῖν· μετὰ δὲ ταῦτα, στρατόπεδον ἐκ τῶν γυναικῶν συναγαγόντα καὶ θύρσοις καθοπλίσαντα, στρατείαν ἐπὶ πᾶσαν ποιήσασθαι τὴν οἰκουμένην. Καταδειξαι δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς τελετῆς, καὶ μεταδοῦναι τῶν μυστηρίων τοῖς εὐσεβέσι τῶν ἀνθρώπων καὶ δίκαιον βίον ἄσχοῦσι. Πρὸς δὲ τοῦτοις πανταχοῦ πανηγύρεις ἄγειν, καὶ μουσικοὺς ἀγῶνας συντελεῖν, καὶ τὸ σύνολον συλλύοντα τὰ τε νείκη τῶν ἐθνῶν καὶ πόλεον, ἀντὶ τῶν στάσεων καὶ τῶν πολέμων ὁμόνοιαν καὶ πολλὴν εἰρήνην παρασκευάζειν.

(C. 65.) Impii eius contemptores variis modis puniti; inter quos nobilissimi Pentheus, Myrchanus, Lycurgus. Theropi, qui de insidiis perfidi Lycurgi Dionysum admonuerat, praemii loco Thraciae regnum et mysteria tradita, quae hinc ad Oeagrū devenerunt, eiusque filium Orpheum, orgiorum celeberrimum instauratorem. Triumphans Dionysus spoliisque onus us post Indicam trium annorum expeditionem Thebas rediit: unde trieterides.

65. Διαβηθείσης δὲ κατὰ πάντα τόπον τῆς τοῦ θεοῦ παρουσίας, καὶ διότι πᾶσιν ἐπιεικῶς προσφερόμενος πολλὰ συμβάλλεται πρὸς τὴν ἐξημέρωσιν τοῦ κοινοῦ βίου, πανδημεὶ συναγίαν αὐτῷ, καὶ προσδέχεσθαι μετὰ πολλῆς τιμῆς καὶ χαρᾶς. Ὀλίγων δ' ὄντων τῶν δι' ὑπερηφανίαν καὶ ἀσέβειαν καταφρονοῦντων, καὶ φασκόντων τὰς μὲν Βάκχας δι' ἀκρασίαν αὐτὸν περιάγεσθαι, τὰς δὲ τελετὰς καὶ τὰ μυστήρια φθορᾶς ἕνεκα τῶν ἄλλοτριῶν γυναικῶν καταδεικνύειν, κολάζεσθαι τοὺς τοιούτους ὑπ' αὐ-

τοῦ παροχοῦμα. Ἐνίοτε γάρ τῇ τῆς φύσεως ὑπερο-
 χῇ χρῶμενον τιμωρεῖσθαι τοὺς ἄσεβεις, ποτὲ μὲν
 αὐτοῖς ἐμβέλλοντα μανίαν, ποτὲ δὲ ταῖς τῶν γυναι-
 κῶν χειρὶ ζῶντας διαμελίζοντα· ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ
 τῆς στρατηγικῆς ἐπινοίας παραδόξως ἀναιρεῖν τοὺς
 ἐναντιοπραγούντας. Ἀναδιδόναι γάρ ταῖς Βάκχαις
 ἀντὶ τῶν θύρων λόγχας τῷ κιτῷ κεκαλυμμένας τὴν
 ἀκμὴν τοῦ σιδήρου· καὶ τῶν βασιλέων διὰ τὴν ἄγροι-
 αν καταφρονοῦντων, ὡς ἂν γυναικῶν, καὶ διὰ τοῦτο
 ἀπαρασκεύων ὄντων, ἀνελπίστως ἐπιτιθέμενον κα-
 τικοντίζειν. Τῶν δὲ κολασθέντων ὑπ' αὐτοῦ φασὶν
 ἐπιφανεστάτους εἶναι Πενθέα μὲν παρὰ τοῖς Ἑλλη-
 αι, Μυρσάνον δὲ τὸν βασιλεῖα παρ' Ἰνδοῖς, Λυκοῦρ-
 γον δὲ παρὰ τοῖς Θραξί. Μυθολογοῦσι γάρ τὸν
 Διόνυσον ἐκ τῆς Ἀσίας μέλλοντα τὴν δύναμιν δια-
 βιβάζειν εἰς τὴν Εὐρώπην, συνθέσθαι φίλιαν πρὸς
 Λυκοῦργον τὸν Θράκης βασιλεῖα τῆς ἐφ' Ἑλλήσπον-
 τῷ. Διαβιβάσαντος δὲ αὐτοῦ πρώτας τὰς Βάκχας
 ὡς εἰς φίλιαν χώραν, τὸν μὲν Λυκοῦργον παραγγέ-
 λαι τοῖς στρατιώταις νυκτὸς ἐπιθέσθαι, καὶ τὸν τε
 Διόνυσον καὶ τὰς μαινάδας πάσας ἀνελεῖν· τὸν δὲ
 Διόνυσον παρὰ τινος τῶν ἐγχωρίων, ὃς ἐκαλεῖτο Θά-
 ρωφ, μαθόντα τὴν ἐπιβουλήν, καταπλαγῆναι, διὰ
 τὸ τὴν δύναμιν ἐν τῷ πέραν εἶναι, παντελῶς δὲ ὀλί-
 χους αὐτῷ τῶν φίλων συνδιαβεβηκέναι. Διόπερ λά-
 θρα τούτου διαπλεύσαντος πρὸς τὸ σφέτερον στρα-
 τόπεδον, τὸν μὲν Λυκοῦργὸν φασὶν ἐπιτιθέμενον ταῖς
 μαινάσιν ἐν τῷ καλουμένῳ Νυσίῳ, πάσας ἀποκτεῖ-
 ναι· τὸν δὲ Διόνυσον περραιώσαντα τὰς δυνάμεις,

μάχη κρατῆσαι τῶν Θοράκων, καὶ τὸν Λυκοῦργον
 ζωογρήσαντα τυφλῶσαι τε καὶ πᾶσαν αἰκίαν εἰσενε-
 κάμενον ἀναστιαυρῶσαι. Μετὰ δὲ ταῦτα, τῷ μὲν
 Θάροπι χάριν ἀποδιδόντα τῆς εὐεργεσίας, παραδού-
 ναι τὴν τῶν Θοράκων βασιλείαν, καὶ διδάξαι τὰ κατὰ
 τὰς τελετὰς ὄρχια· Θάροπος δ' υἱὸν γενόμενον Οἰά-
 γρον παραλαβεῖν τὴν τε βασιλείαν καὶ τὰς ἐν τοῖς
 μυστηρίοις τελετὰς παραδεδομένους· ὡς ὕστερον Ὀρ-
 φέα τὸν Οἰάγρον μαθόντα παρὰ τοῦ πατρός, καὶ
 φύσει καὶ παιδείᾳ τῶν ἀπάντων διενεγκόντα, πολλὰ
 μεταθεῖναι τῶν ἐν τοῖς ὀρχίοις· διὸ καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ
 Διονύσου γενομένας τελετὰς, Ὀρφικὰς προσαγορευ-
 θῆναι. Τῶν δὲ ποιητῶν τινές, ὧν ἐστὶ καὶ Ἀντίμα-
 χος, ἀποφαίρονται τὸν Λυκοῦργον οὐ Θοράκης, ἀλ-
 λὰ τῆς Ἀραβίας γεγονέναι βασιλέα, καὶ τῷ τε Διο-
 νύσῳ καὶ ταῖς Βάκχαις τὴν ἐπίθεσιν ἐν τῇ κατὰ τὴν
 Ἀραβίαν Νύσῃ πεποιῆσθαι. Τὸν δ' οὖν Διόνυσον
 φασὶ κολάσαντα μὲν τοὺς ἄσβεῖς, ἐπεικῶς δὲ προς-
 ενεχθέντα τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, ἐκ τῆς Ἰνδικῆς
 ἐπ' ἐλέφαντος τὴν εἰς Θήβας ἐπάνοδον ποιήσασθαι.
 Τριετοὺς δὲ διαγεγενημένου τοῦ σύμπαντος χρόνου,
 φασὶ τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας ἄγειν
 τὰς τριετηρίδας. Μυθολογοῦσι δ' αὐτὸν καὶ λαφύ-
 ρων ἡθροικία πλῆθος, ὡς ἂν ἀπὸ τηλικαύτης στρα-
 τείας, πρῶτον τὸν ἀπάντων καταγαγεῖν Θριάμβον
 εἰς τὴν πατρίδα.

(C. 66.) Enumeratis regionibus, quae de Dionysi patria contene-
 rant, referre Diodorus instituit Libycas de eo narrationes, a Dio-
 nysio (c. 52.) servatas, quibus et alii scriptores graeci consona tra-
 diderunt.

66. Αὗται μὲν οὖν αἱ γενέσεις συμφωνοῦνται

μάλιστα παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ πόλεις οὐκ ὀλίγαι Ἑλληνίδες τῆς τούτου τεκνώσεως. Καὶ γὰρ Ἰλλεῖοι καὶ Νάξιοι, πρὸς δὲ τούτοις οἱ τὰς Ἑλευθερίας οἰκοῦντες, καὶ Τηῖοι καὶ πλείους ἕτεροι παρ' ἑαυτοῖς ἀποφαίνονται τεκνωθῆναι. Καὶ Τηῖοι μὲν τεκμήριον φέρουσι τῆς παρ' αὐτοῖς γενέσεως τοῦ Θεοῦ, τὸ μέχρι τοῦ νῦν τεταγμένοις χρόνοις ἐν τῇ πόλει πηγὴν αὐτομάτην ἐκ τῆς γῆς οἴνου ῥεῖν εὖω-
 διά διαφέροντος· τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν ἱερὰν Διονύσου δεικνύουσι τὴν χώραν, οἱ δὲ γαοὺς καὶ τεμένη διαφερόντως ἐκ παλαιῶν χρόνων αὐτῷ καθιδρυμένα. Καθόλου δ' ἐν πολλοῖς τόποις τῆς οἰκουμένης ἀπο-
 λειοπότος τοῦ Θεοῦ σημεῖα τῆς ἰδίας εὐεργεσίας ἅμα καὶ παρουσίας, οὐδὲν παράδοξον ἐκάστους νο-
 μίζειν, οἰκειότητά τινα γεγοῆναι τῷ Διονύσῳ πρὸς τὴν ἑαυτῶν πόλιν τε καὶ χώραν. Μαρτυρεῖ δὲ τοῖς ὑφ' ἡμῶν λεγομένοις καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ὕμνοις, λέγων περὶ τῶν ἀμφισβητούντων τῆς τούτου γενέ-
 σεως, καὶ ἅμα τεκνωθῆναι παρειαίων αὐτὸν ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀραβίαν Νύσῃ,

Οἱ μὲν γὰρ Ἀρακίῳ σ', οἱ δ' Ἰκάῳ ἡγεμόεσση
 Φάσ', οἱ δ' ἐν Νάξῳ, δίον γένος, Εἰρασιῶτα,
 Οἱ δὲ σ' ἐπ' Ἀλφειῷ, παταμῷ βαθυδινήντη,
 Ἄλλοι δ' ἐν Θήβῃσιν, ἄναξ, σὲ λέγουσι γενέσθαι,
 Ψευδόμενοι· σὲ δ' ἔτι κτε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 Πολλὸν ἀπ' ἀνθρώπων, κρύπτων λευκώλενον Ἥρην.
 Ἔστι δὲ τις Νύση, ὕπατον ὄρος, ἀνθέον ὕλη,
 Τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτιοιο ῥοάων.
 Οὐκ ἄγνοῦ δ' οὔ τι καὶ τῶν τὴν Λιβύην γεμομένων οἱ

παρὰ τὸν ὠκεανὸν οἰκοῦντες ἀμφισβητοῦσι τῆς τοῦ
 θεοῦ γενέσεως, καὶ τὴν Νύσαν καὶ τὰ ἄλλα τὰ περὶ
 αὐτοῦ μυθολογούμενα παρ' ἑαυτοῖς δεικνύουσι γε-
 γενημένα, καὶ πολλὰ τεκμήρια τούτων μέχρι τοῦ
 καθ' ἡμᾶς βίου διαμέγειν κατὰ τὴν χώραν φασί·
 πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι πολλοὶ τῶν παλαιῶν παρ' Ἑλ-
 λησι μυθογράφων καὶ ποιητῶν συμφωνούμενα τού-
 τοις ἱστοροῦσι, καὶ τῶν μεταγενεστέρων συγγραφέων
 οὐκ ὀλίγοι. Διόπερ, ἵνα μὴδὲν παραλείπομεν τῶν
 ἱστορημένων περὶ Διονύσου, διέξιμεν ἐν κεφαλαίοις
 τὰ παρὰ τοῖς Λίβυσι λεγόμενα, καὶ τῶν Ἑλληνικῶν
 συγγραφέων ὅσοι τούτοις σύμφωνα γεγράφασι, καὶ
 Διονυσίῳ τῷ συνταξαμένῳ τὰς παλαιὰς μυθοποιίας.
 Οὗτος γάρ τ' αὖτε περὶ τὸν Διόνυσον καὶ τὰς Ἀμαζό-
 νας, ἔτι δὲ τοὺς Ἀργοναύτας, καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἰλια-
 κὸν πόλεμον πραχθέντα, καὶ πόλλ' ἕτερα συντίετα-
 κται, παρατιθεῖς τὰ ποιήματα τῶν ἀρχαίων, τῶν τε
 μυθολόγων καὶ τῶν ποιητῶν.

(C. 67.) Dionysio igitur auctore, Linus musicus idemque Her-
 culis, Thamyras et Orphei in hac arte doctor, allatis a Cadmo lit-
 teris primus usus, res Dionysi perscripsit; iisdem usi sunt Orpheus
 et Pronapies, Homeri magister, nec non Thymoetas, qui Libyam et
 Nysam montem ipse adiit, et redux inde carmen fecit, Perygiac
 poëtes nomine dictum.

67. Φησὶ τοίνυν παρ' Ἑλλησι πρῶτον εὐρετὴν
 γενέσθαι Λῖνον ὕμνων καὶ μέλους· ἔτι δέ, Κά-
 δμου κομίσαντος ἐκ Φοινίκης τὰ καλούμενα γράμμα-
 τα, πρῶτον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μεταθεῖναι διάλεκτον,
 καὶ τὰς προσηγορίας ἐκάστω τάξαι, καὶ τοὺς χαρα-
 κτήρας διατυπῶσαι. Κοινῇ μὲν οὖν τὰ γράμματα
 Φοινίκια κληθῆναι, διὰ τὸ παρὰ τοὺς Ἑλληνας ἐκ

Φοινίκων μετενεχθῆναι· ἰδίᾳ δέ, τῶν Πελασγῶν
 πρώτων χρησαμένων τοῖς μετατεθείσι χαρακτῆρσι,
 Πελασγικά προσαγορευθῆναι. Τὸν δὲ Αἶνον ἐπὶ
 ποιητικῇ καὶ μελωδίᾳ θαυμασθέντα, μαθητὰς σχεῖν
 πολλοὺς, ἐπιφανεστάτους δὲ τρεῖς, Ἡρακλέα, Θάμυ-
 ριν, καὶ Ὀρφέα. Τούτων δὲ τὸν μὲν Ἡρακλέα κι-
 θαρῖζειν μανθάνοντα, διὰ τὴν τῆς ψυχῆς βραδύτη-
 τα, μὴ δύνασθαι δέξασθαι τὴν μάθησιν· ἔπειθ'
 ὑπὸ τοῦ Αἶνον πληγαῖς ἐπιτιμηθέντα, διοργισθῆ-
 ναι, καὶ τῇ κιθάρᾳ τὸν διδάσκαλον, πατάξαντα,
 ἀποκτεῖναι. Θάμυριν δὲ φύσει διαφόρῳ κεχορηγη-
 μένον, ἐκπονῆσαι τὰ περὶ τὴν μουσικὴν, καὶ κατὰ
 τὴν ἐν τῷ μελωδεῖν ὑπεροχὴν φάσκειν ἑαυτὸν τῶν
 Μουσῶν ἐμμελέστερον ἔδειν. Διὸ καὶ τὸς θεοὺς αὐ-
 τῷ χολωθείσας τὴν τε μουσικὴν ἀφελῆσθαι, καὶ πη-
 ρῶσαι· καθάπερ καὶ τὸν Ὅμηρον τούτοις προσμαρ-
 τυρεῖν, λέγοντα,

— ἔνθα τε Μοῦσαι

Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Ὀρήϊα παῦσαν αἰοιδῆς.
 καὶ ἔτι,

Αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν· αὐτὰρ αἰοιδὴν
 Θεοσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαρῳδὴν.
 Περὶ δὲ Ὀρφέως τοῦ τρίτου μαθητοῦ κατὰ μέρος
 ἀναγράφομεν, ὅταν τὰς πράξεις αὐτοῦ διεξίωμεν.
 Τὸν δ' οὖν Αἶνόν φασι τοῖς Πελασγικοῖς γράμμασι
 συνταξάμενον τὰς τοῦ πρώτου Διονύσου πράξεις καὶ
 τὰς ἄλλας μυθολογίας, ἀπολιπεῖν ἐν τοῖς ὑπομνήμα-
 σιν. Ὁμοίως δὲ τούτοις χρήσασθαι τοῖς Πελασγι-
 κοῖς γράμμασι τὸν Ὀρφεύ, καὶ Προναπίδην τὸν

Ὁμήρου διδάσκαλον, εὐφυῆ γεγονότα μελοποιόν.
 Πρὸς δὲ τοῦτοις, Θυμοίτην τὸν Θυμοίτου τοῦ Λαιο-
 μέδοντος, κατὰ τὴν ἡλικίαν γεγονότα τοῦ Ὀρφῆως,
 πλανηθῆναι κατὰ πολλοὺς τόπους τῆς οἰκουμένης,
 καὶ παραβαλεῖν τῆς Λιβύης εἰς τὴν πρὸς ἑσπέραν
 χώραν [τῆς οἰκουμένης] ἕως Ὠκεανοῦ· θεάσασθαι δὲ
 καὶ τὴν Νύσαν, ἐν ᾗ μυθολογοῦσιν οἱ ἐγγώριοι ἄρ-
 χαῖοι τρεφῆναι τὸν Διόνυσον, καὶ τὰς κατὰ μέρος
 τοῦ θεοῦ τούτου πράξεις μαθόντα παρὰ τῶν Νυ-
 σαέων, συντάξασθαι τὴν Φρυγίαν ὀνομαζομένην
 ποιήσιν, ἀρχαῖκῶς τῇ τε διαλέκτῳ καὶ τοῖς γράμμασι
 χρησίμενον.

(C. 68. 69.) Ex ista traditione Ammon, rex Libyae, qui Rheam, Coeli filiam, duxerat uxorem, e virgine Amalthea, forte oblata, Dionysum procreavit. Amaltheam praefecit regioni, a forma sua Hesperii cornu, post a regina cornu Amaltheae nuncupatae: sed filium, ut a Rheae insidiis servaret, transtulit Nyssam, quae urbs fuit insulae amoenissimae, et arboribus, (C. 69.) fontibus, antro inprimis Nympharum longe iucundissimae.

68. Φησὶ δ' οὖν Ἀμμωνα, βασιλεύοντα μέρους
 τῆς Λιβύης, Οὐρανοῦ γῆμαι θυγατέρα τὴν προσα-
 γορευομένην Ῥέαν, ἀδελφὴν οὖσαν Κρόνου τε καὶ
 τῶν ἄλλων Τιτάνων. Ἐπιόντα δὲ τὴν βασιλείαν,
 εὐρεῖν πλησίον τῶν Κεραυνίων καλουμένων ὄρεων,
 παρθέρον τῷ κάλλει διαφέρουσιν, Ἀμάλθειαν ὀνομα.
 Ἐρασθέντα δ' αὐτῆς καὶ πλησιάζοντα, γεννῆσαι
 παῖδα τῷ τε κάλλει καὶ τῇ ὥσῃ θανμαστόν, καὶ
 τὴν μὲν Ἀμάλθειαν ἀποδείξαι κυρίαν τοῦ συνέγγυς
 τόπου παντός, ὅντις τῷ σχήματι παραπλησίον κέ-
 ρατι βοός, ἀφ' ἧς αἰτίας Ἑσπέρον Κέρας προσαγο-
 ρευθῆναι· διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας, εἶναι πλή-

ρη παντοδαπῆς ἀμπέλου, καὶ τῶν ἄλλων δένδρων
 τῶν ἡμέρους φερόντων καρπούς. Τῆς δὲ προειρη-
 μένης γυναικὸς τὴν δυναστείαν παραλαβούσης,
 ἀπὸ ταύτης τὴν χώραν Ἀμαλθίας Κέρας ὀνομασθῆ-
 ναι. Διὸ καὶ τοὺς μεταγενεστέρους ἀνθρώπους, διὰ
 τὴν προειρημένην αἰτίαν, τὴν κρατίστην γῆν καὶ
 παντοδαποῖς καρποῖς πληθύνουσιν, ὥς αὐτῶς Ἀμαλ-
 θίας Κέρας προσαγορεύειν. Τὸν δ' οὖν Ἀμμωνια-
 φοβούμενον τὴν Ρέας ζήλοτυπίαν, κρύψαι τὸ γεγο-
 νός, καὶ τὸν παῖδα λάθρα μετενεγκεῖν εἰς τινα πό-
 λιν Νύσαι, μακρὰν ἀπ' ἐκείνων τῶν τόπων ἀπηρτη-
 μένην. Κεῖσθαι δὲ ταύτην ἐν τινι νήσῳ περιχομένην
 μὲν ὑπὸ τοῦ Τρίτωνος ποταμοῦ, περικυρῆται δὲ καὶ
 καθ' ἓνα τόπον ἐχούσῃ στενὰς εἰσβολάς, ὥς ὀνομά-
 σθαι πύλας Νυσείας. Εἶναι δ' ἐν αὐτῇ χώραν εὐ-
 δαίμονα λιμῶσιν τε μαλακοῖς διεilhaμμένην, καὶ κή-
 ποις, ὕδασιν ἀρδευομένην θαψιλέσι· δένδρα τε καρ-
 ποφόρα παντοῖα, καὶ πολλὴν ἄμπελον αὐτοφυῆ, καὶ
 ταύτης τὴν πλείστην ἀκαδενηδράδα. Ὑπάρχειν δὲ
 καὶ πάντα τόπον εὐπύον, εἴ τι δὲ καθ' ὑπερβολὴν
 ὑγμενῶν· καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ἐν αὐτῷ κατοικοῦντας
 μακροβιωτάτους ὑπάρχειν τῶν πλησιοχώρων. Εἶναι
 δὲ τῆς νήσου τὴν μὲν πρώτην εἰσβολὴν αὐλωνοειδῆ,
 αἰσκιον ὑψηλοῖς καὶ πυκνοῖς δένδροισιν, ὥστε τὸν
 ἥλιον μὴ παντάπασιν διαλάμπειν διὰ τὴν συνάγκειαν,
 αὐγὴν δὲ μόνην ὁρᾶσθαι φῶτός.

69. Πάντη δὲ κατὰ τὰς παρόδους προχεῖσθαι
 πηγὰς ὑδάτων τῇ γλυκύτητι διαφόρων, ὥστε τὸν τό-
 πον εἶναι τοῖς βουλομένοις ἐνδιατρίψαι προσήνεστα-

τον. Ἐξῆς δὲ ὑπάρχειν ἄντρον τῷ μὲν σχήματι κυκλωτερές, τῷ δὲ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει θαυμαστόν. Τπερκεῖσθαι γὰρ αὐτοῦ πανταχῇ κορημὸν πρὸς ὕψος ἐξαίσιον, πέτρας ἔχοντα τοῖς χροῶμασι διαφόρους. Ἐναλλαξὶ γὰρ ἀποστίλβειν, τὰς μὲν θαλαττίαις πορφύραις τὴν χροῶν ἐχούσας παραπλήσιον, τὰς δὲ κυανῷ, τινὰς δ' ἄλλαις φύσεσι περιλαμβομέναις· ὥστε μηδὲν εἶναι χροῶμα τῶν ἐωραμένων παρ' ἀνθρώποις, περὶ τὸν τόπον ἀθεώρητον. Πρὸ δὲ τῆς εἰσόδου πεφυκέναι δένδρα θαυμαστά, τὰ μὲν κάρπιμα, τὰ δὲ αἰθαλῇ, πρὸς αὐτὴν μόνον τὴν ἀπὸ τῆς θεᾶς τέρψιν ὑπὸ τῆς φύσεως δεδημιουργημένα· ἐν δὲ τούτοις ἐννοσσεύειν ὄρεα παντοδαπὰ ταῖς φύσεσιν, ἃ τὴν χροῶν ἔχειν ἐπιτερεπῇ καὶ τὴν μελωδίαν προσηνεστάτην. Διὸ καὶ πάντα τὸν τόπον ὑπάρχειν μὴ μόνον θεοπρεπῇ κατὰ τὴν πρόσοψιν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἦχον, ὥς ἂν τῆς αὐτοδιδάκτου γλυκυφωνίας νικώσης τὴν ἐναρμόνιον τῆς τέχνης μελωδίαν. Διελθόντι δὲ τὴν εἰσόδον, θεωρεῖσθαι μὲν ἄντρον ἀναπεπταμένον, καὶ τῇ κατὰ τὸν ἥλιον αὐγῇ περιλαμβόμενον· ἄνθη τε παντοδαπὰ πεφυκέναι, καὶ μάλιστα τὴν τε κασίαν, καὶ τὰλλα τὰ δυνάμενα δι' ἐνὶ αὐτῶν διαφυλάττειν τὴν εὐωδίαν· ὁρᾶσθαι δὲ καὶ νυμφῶν εὐνὰς ἐν αὐτῷ πλείους ἐξ ἀνθῶν παντοδαπῶν, οὐ χειροποιήτους, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως ἀνειμένους θεοπρεπῶς. Κατὰ πάντα δὲ τὸν τῆς περιφερείας κύκλον οὔτ' ἄνθος, οὔτε φύλλον πεπωκὸς ὁρᾶσθαι. Διὸ καὶ τοῖς θεωμένοις οὐ μόνον ἐπι

τέρπῃ φαίνεσθαι τὴν πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐω-
δίαν προσηγεσάτην.

(C. 70.) Hoc in antro educatus Dionysus, magistro Aristaeo, custode Minerva Tritonia. Quae in eadem erat insula ad amnem Tritonem nata, virgo castissima, artium inventrix, Aegidis debellatrix. Ad cuius monstri vindicandam caedem mater Tellus Gigantes peperit, Diis infensissimos, a Iove, Minerva et Dionysio victos. Huius pueri mira solertia, qua vitium praecipue cultum multorumque fructuum usum aperuit.

70. Εἰς τοῦτο οὖν τὸ ἄντρον τὸν Ἀμμωνα
παραγενόμενον παραθέσθαι τὸν παῖδα, καὶ παρα-
δοῦναι τρέφειν Νύση, μιᾷ τῶν Ἀρισταίου θυγα-
τέρων. Ἐπιστάτην δ' αὐτοῦ τάξαι τὸν Ἀρισταῖον,
ἄνδρα συνέσει καὶ σωφροσύνῃ καὶ πάσῃ παιδείᾳ
διαφέροντα. Πρὸς δὲ τὰς ἀπὸ τῆς μητρονικῆς Ῥέας
ἐπιβουλὰς φύλακα τοῦ παιδὸς καταστήσασαι τὴν
Ἀθηνᾶν, μικρὸν πρὸ τούτων τῶν χρόνων γηγενῇ
φανείσαν ἐπὶ τοῦ Τρίτωνος ποταμοῦ, δι' ὃν καὶ
Τριτωνίδα προσηγορεῖσθαι. Μυθολογοῦσι δὲ τὴν
θεὸν ταύτην, ἐλομένην τὸν πάντα χρόνον τὴν παρ-
θενίαν, σωφροσύνῃ διενεργεῖν, καὶ τὰς πλείστας
τῶν τεχνῶν ἐξευρεῖν, ἀγγέλλουσαν οὕσαν καθ' ὑπερβο-
λήν. Ξηλώσας δὲ καὶ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον, αἰκῇ
καὶ ῥόῳ διαφέρουσας· ἄλλα τε πολλὰ πρῶτα μνή-
μης ἄξια, καὶ τὴν Αἰγίδα προσαγορευομένην ἄρε-
λεῖν, θηρίον τε καταπληκτικὸν καὶ παντελῶς δυν-
καταγώνιστον. Γηγενὲς γὰρ ὑπάρχον, καὶ φυσι-
κῶς ἐκ τοῦ στόματος Ἀπλετον ἐκβάλλον φλόγα, τὸ
πρῶτον φανῆναι περὶ τὴν Φρυγίαν, καὶ κατα-
καῦσαι τὴν χώραν, ἣν μέχρι τοῦ νῦν κατακεκαυμέ-
νην Φρυγίαν ὀνομάζεσθαι· ἔπειτ' ἐπελθεῖν τὰ
Diod. T. I.

περὶ τὸν Ταῦρον ὄρη, καὶ συνεχῶς κατακαῦσαι τοὺς
 ἑξῆς δρυμοὺς μέχρι τῆς Ἰνδικῆς. Μετὰ δὲ ταῦτα
 πάλιν ἐπὶ Θάλατταν τὴν ἐπάνοδον ποιησάμενον,
 περὶ μὲν τὴν Φοινίκην ἐμπροῆσαι τοὺς κατὰ τὸν Λί-
 βανον δρυμοὺς, καὶ δι' Αἰγύπτου πορευθέν ἐπὶ
 τῆς Λιβύης διελθεῖν τοὺς περὶ τὴν ἐσπέραν τόπους,
 καὶ τὸ τελευταῖον εἰς τοὺς περὶ τὰ Κεραύνια δρυ-
 μοὺς κατασκήψαι. Ἐπιφλεγομένης δὲ τῆς χώρας
 πάντη, καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν μὲν ἀπολλυμένων,
 τῶν δὲ διὰ τὸν φόβον ἐκλειπόντων τὰς πατρίδας,
 καὶ μακρὰν ἐκτοπιζομένων, τὴν Ἀθηνᾶν φασί, τὰ
 μὲν συνέσει, τὰ δ' ἄλκῃ καὶ ῥώμῃ περιγενομένην,
 ἀναλεῖν τὸ Θηρίον, καὶ τὴν δορὰν αὐτοῦ περιεπα-
 μένην φορεῖν τῷ στήθει, ἅμα μὲν σκέπης ἕνεκα
 καὶ τῆς φυλακῆς τοῦ σώματος πρὸς τοὺς ὕστερον
 κινδύνους, ἅμα δ' ἀρετῆς ὑπόμνημα καὶ δικαίας
 δόξης. Τὴν δὲ μητέρα τοῦ Θηρίου Ἰὴν ὀργισθεῖ-
 σαν, ἀνῆλθαι τοὺς ὀνομαζομένους Γίγαντας ἀντι-
 πάλους τοῖς θεοῖς, οὓς ὕστερον ὑπὸ Διὸς ἀναιρεθῆ-
 ναι, συναγωνιζομένης Ἀθηνᾶς καὶ Διονύσου μετὰ
 τῶν ἄλλων θεῶν. Οὐ μὲν ἀλλὰ τὸν Διόνυσον ἐν τῇ
 Νύσῃ τρεφόμενον καὶ μετέχοντα τῶν καλλίστων
 ἐπιτηδευμάτων, μὴ μόνον γενέσθαι τῷ κάλλει καὶ
 τῇ ῥώμῃ διάφορον, ἀλλὰ καὶ φιλότεχνον, καὶ πρὸς
 πᾶν τὸ χρήσιμον εὐρετικόν. Ἐπινοῆσαι γὰρ αὐτόν,
 εἶ παῖδα τὴν ἡλικίαν ὄντα, τοῦ μὲν οἴνου τὴν φύ-
 σιν τε καὶ χρῆσιν, ἀποθλίψαντα βότρυς τῆς αὐτο-
 φουῖς ἀμπέλου· τῶν δ' ὠραίων τὰ δυνάμενα ξη-
 ραίνεσθαι καὶ πρὸς ἀποθησαυρισμὸν ὄντα χρήσιμα,

μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τὰς ἐκείνων κατὰ τρόπον φυντείας
εὐρεῖν, καὶ βουλευθῆναι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων
μεταδοῦναι τῶν ἰδίων εὐρημάτων, ἐλπίσαντα διὰ τὸ
μέγεθος τῆς εὐεργεσίας ἀθανάτων τεύξασθαι τιμῶν.

(C. 71.) At Rhea ad Titanes reversa, fratrique Saturno
iuncta, bellum movit Ammoni: qui superatus Ideam fugit, Cro-
tanque (unde postea huic insulae nomen,) duxit. Saturni vio-
lentiam, postquam in Nyseam arima parasset, repressit, sociatis
secum Amazonibus ac Minerva, Dionysus, ob insignem elemen-
tiam e captivis deus pronuntiatus. Inde libationis origo.

71. Τῆς δὲ περὶ αὐτὸν ἀρετῆς τε καὶ δόξης
διαδιδομένης, λέγεται τὴν Ῥέαν ὀργισθεῖσαν Ἀμ-
μωνι, φιλοτιμηθῆναι λαβεῖν ὑποχείριον τὸν Διό-
νυσον. Οὐ δυναμένην δὲ κρατῆσαι τῆς ἐπιβολῆς,
τὸν μὲν Ἀμμωνα καταλιπεῖν, ἀπαλλαγεῖσαν δὲ πρὸς
τοὺς ἀδελφοὺς Τιτᾶνας, συνοικῆσαι Κρόνῳ τῷ ἀδελ-
φῷ. Τοῦτον δ' ὑπὸ τῆς Ῥέας πεισθέντα στρατιῦ-
σαι μετ' αὐτῶν ἐπ' Ἀμμωνα, καὶ γενομένης παρα-
τάξεως, τὸν μὲν Κρόνον ἐπὶ τοῦ προτερήματος ὑπάρ-
ξαι· τὸν δὲ Ἀμμωνα σιτοδείᾳ πιεζόμενον φυγεῖν εἰς
Κρήτην, καὶ γήμαντα τῶν τότε βασιλευόντων Κουρή-
των ἐνὸς θυγατέρα Κρήτην, δυναστεῦσαι τε τῶν τόπων
καὶ τὸ προτοῦ τὴν νῆσον Ἰδαίαν καλουμένην ἀπὸ τῆς
γυναικὸς ὀνομάσαι Κρήτην. Τὸν δὲ Κρόνον μυθο-
λογοῦσι κρατήσαντα τῶν Ἀμμωνίων τόπων, τούτων
μὲν ἄρχειν πικρῶς, ἐπὶ δὲ τὴν Νύσαν καὶ τὸν Διόνυσον
στρατιεῦσαι μετὰ πολλῆς δυνάμεως. Τὸν δὲ Διόνυσον
πυθόμενον τὰ τε τοῦ πατρὸς ἐλαττώματα καὶ
τὴν τῶν Τιτάνων ἐπ' αὐτὸν συνδρομήν, ἀθροῖσαι
στρατιώτας ἐκ τῆς Νύσης· ὧν εἶναι συντρόφους
διακοσίους, διαφόρους τῇ τε ἄλλῃ καὶ τῇ πρὸς αὐ-

τὸν εὐνοίᾳ. Προσλαβέσθαι δὲ καὶ τῶν πλησιοχώρων τοὺς τε Αἰβυας καὶ τὰς Ἀμαζόνας, περὶ ὧν προειρήκαμεν, ὅτι δοκοῦσιν ἄλλη διενεγκεῖν, καὶ πρῶτον μὲν στρατείαν [πολλήν] ὑπερόριον στείλασθαι, πολλήν δὲ τῆς οἰκουμένης τοῖς ὅπλοις καταστρέψασθαι. Μάλιστα δ' αὐτὰς φασὶ παρορμηθῆναι πρὸς τὴν συμμαχίαν Ἀθηναίων, διὰ τὸν ὅμοιον τῆς προαιρέσεως ζῆλον· ὥς ἂν τῶν Ἀμαζόνων ἀντεχομένων ἐπὶ πολὺ τῆς ἀνδρείας καὶ παρθενίας. Διηρημένης δὲ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν μὲν ἀνδρῶν στρατηγούντος Διονύσου, τῶν δὲ γυναικῶν τὴν ἡγεμονίαν ἐχούσης Ἀθηναίης, προσπεσόντας μετὰ τῆς στρατιᾶς τοῖς Τιταῖσι, συνάψαι μάχην. Γενομένης δὲ παρατάξεως ἰσχυρᾶς, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροισι πεσόντων, τρωθῆναι μὲν τὸν Κρόνον, ἐπικρατῆσαι δὲ τὸν Διόνυσον, ἀριστεύσαντα κατὰ τὴν μάχην. Μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς μὲν Τιτᾶνας φυγεῖν εἰς τοὺς κατακτηθέντας ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἀμμωνα τόπους· τὸν δὲ Διόνυσον, ἀθροίσαντα πλῆθος αἰχμαλώτων, ἐπανελθεῖν εἰς τὴν Νύσαν. Ἐνταῦθα δὲ τὴν δύναμιν περιστήσαντα καθωπλισμένην τοῖς ἁλοῦσι, κατηγορίαν ποιήσασθαι τῶν Τιτάνων καὶ πᾶσαν ὑπόνοιαν καταλιπεῖν, ὥς μέλλοντα κατακόπτειν τοὺς αἰχμαλώτους. Ἀπολύσαντος δ' αὐτοῦς τῶν ἐγκλημάτων, καὶ τὴν ἐξουσίαν δόντος, εἴτε συστρατεύειν, εἴτε ἀπιέναι βούλονται, πάντα ἐλῆσθαι συστρατεύειν· διὰ δὲ τὸ παράδοξον τῆς σωτηρίας, προσκυνεῖν αὐτοὺς ὥς θεόν. Τὸν δὲ Διόνυσον παράγοντα καθ' ἕνα τῶν αἰχμαλώτων, καὶ

διδόντα σπονδὴν οἴνου, πάντας ἐξορκίσαι, συστρα-
τεύειν ἀδύλως, καὶ μέχρι τελευτῆς βεβαίως διαγω-
νιεῖσθαι. Διὸ καὶ τούτων πρώτων ὑποσπόνδων ὀνο-
μασθέντων, τοὺς μεταγενεστέρους, ἀπομιμουμέ-
νους τὰ τότε πραχθέντα, τὰς ἐν τοῖς πολέμοις δια-
λύσεις σπονδὰς προσαγορεύειν.

(C. 72.) Belli socii etiam Sileni fnere, ab antiquissimo Ny-
sae rege genus et naturam trahentes. In illa expeditione Diony-
sus in urbe Zabirna Campen, monstrum horrendum, necavit,
caeterum probis beneficus, improbis gravis, inde gratus Afris, in
ipsisque hostes victos, Saturnum et Rheam, pius ac lenis. Rheae
veram, Saturni simulatam benevolentiam superavit honos, quo
Dionysus paulo post illorum filium, Iovem, amplexus est.

72. Τοῦ δ' οὖν Διονύσου μέλλοντος στρατεύειν
ἐπὶ τὸν Κρόνον, καὶ τῆς δυνάμεως ἐκ τῆς Νύσης
ἐξιούσης, μυθολογοῦσιν Ἀρισταῖον τὸν ἐπιστάτην
αὐτοῦ θυσίαν τε παραστήσαι, καὶ πρώτον ἀνθρώ-
πων ὡς θεῷ Διονύσῳ θύσαι. Συστρατεύσαι δέ
φασι καὶ τῶν Νυσσέων τοὺς εὐγενεστάτους, οὓς
ὀνομάζεσθαι Σιληνοὺς. Πρώτον γάρ τῶν ἀπάντων
βασιλεύσαι φασι τῆς Νύσης Σιληνόν, οὗ τὸ γένος
ᾧθεν ἦν ὑπὸ πάντων ἀγνοεῖσθαι διὰ τὴν ἀρχαιό-
τητα. ἔχοντος δ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ὁσφὺν οὐράν,
διατελέσαι καὶ τοὺς ἐγγόνους τὸ παράσημον τοῦτο
φοροῦντας, διὰ τὴν τῆς φύσεως κοινωνίαν. Τὸν δ'
οὖν Διόνυσον ἀναξεύξαντα μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ
διελθόντα πολλὴν μὲν ἀννύδρον χώραν, οὐκ ὀλίγην
δ' ἔρημον καὶ θηριώδη, καταστρατοπεδεῦσαι περὶ
πόλιν Λιβυκὴν τὴν ὀνομαζομένην Ζάβιρναν. Πρὸς
δὲ ταύτην γηγενὲς ὑπάρχον θηρίον, καὶ πολλοὺς ἀνα-
λίσκον τῶν ἐγχωρίων, τὴν ὀνομαζομένην Κάμπην,

ἀνελεῖν, καὶ μεγάλης τυχεῖν δόξης ἐπ' ἀνδρεία παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις. Ποιῆσαι δ' αὐτὸν καὶ χῶμα παμμέγεθες ἐπὶ τῷ φονευθέντι θηρίῳ, βουλόμενον ἀθάνατον ὑπολιπεῖν ὑπόμνημα τῆς ἰδίας ἀρετῆς, τὸ καὶ διαμεῖναι μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἐπειτα τὸν μὲν Διόνυσον προσάγειν πρὸς τοὺς Τιτῆνας, εὐτάκτως ποιούμενον τὰς ὁδοιπορίας, καὶ πᾶσι τοῖς ἐγχωρίοις φιλανθρώπως προσφερόμενον, καὶ τὸ σύνολον ἑαυτὸν ἀποφαινόμενον στρατεῦειν ἐπὶ κολάσει μὲν τῶν ἀσεβῶν, εὐεργεσίᾳ δὲ τοῦ κοινοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. Τοὺς δὲ Αἰβύνας, θαυμάζοντας τὴν εὐταξίαν καὶ τὸ τῆς ψυχῆς μεγαλοπρεπές, εροφάς τε παρέχειν τοῖς ἀνθρώποις δαψιλῆς, καὶ συστρατεῖν προθυμότατα. Συνεγγιζούσης δὲ τῆς δυνάμεως τῇ πόλει τῶν Ἀμμωνίων, τὸν Κρόνον πρὸ τοῦ τείχους παρατάξει λειφθέντα, τὴν πόλιν νυκτὸς ἐμπρῆσαι, σπεύδοντα εἰς τέλος καταφθεῖραι τοῦ Διονύσου τὰ πατρῷα βασίλεια· αὐτὸν δ' ἀναλαβόντα τὴν γυναῖκα Ῥέαν, καὶ τινὰς τῶν συνηγωνισμένων φίλων, λαθεῖν ἐκ τῆς πόλεως διαδράντα. Οὐ μὲν τὸν γε Διόνυσον ὁμοίαν ἔχειν τούτῳ προαίρεσιν· λαβόντα γὰρ τὸν τε Κρόνον καὶ τὴν Ῥέαν αἰχμαλώτους, οὐ μόνον ἀφείναι τῶν ἐγκλημάτων διὰ τὴν συγγένειαν, ἀλλὰ καὶ παρακαλέσαι τὸν λοιπὸν χρόνον γονέων ἔχειν πρὸς αὐτὸν εὐνοϊὰν τε καὶ τάξιν, καὶ συζῆν τιμωμένους ὑπ' αὐτοῦ μάλιστα πάντων. Τὴν μὲν οὖν Ῥέαν διατελέσαι πάντα τὸν βίον ὥς υἱὸν ἀγαπῶσαν, τὸν δὲ Κρόνον ὑπουλον ἔχειν τὴν εὐνοϊαν. Γενέσθαι δ' αὐτοῖς περὶ τούτους τοὺς χρό-

θους υἷόν, ὃν προσαγορευθῆναι Δία, τιμηθῆναι
δὲ μεγάλως ὑπὸ τοῦ Διονύσου, καὶ δι' ἀρετὴν ἐν
τοῖς ὕστερον χρόνοις γενέσθαι πάντων βασιλεία.

(C. 73.) Ammonī patri, quod vera praedixerat, Dionysus
oraculum condidit, divinosque honores decrevit. Vterque cur
cornutus. Oraculo huic morem ipse gerens, Aegyptum invadit,
Iovem ei praeficit regem, adiuncto tutore Olympo: idem fructu-
um usuram docet, similiterque reliquas orbis partes, imperio ul-
tro parentes, artibus suis excolit. Tum ex India regressus, patri
fert Cretensibusque suppetias, et Titanes funditus tollit. Abit
denique cum Ammone ad immortales: quo facto Iupiter universi
mundi rex constitutus.

73. Τῶν δὲ Λιβύων εἰρηκότων αὐτῷ πρὸ τῆς
μάχης, ὅτι καθ' ὃν καιρὸν ἐξέπεσεν ἐκ τῆς βασιλείας
Ἄμμων, τοῖς ἐγχωρίοις προειρηκὼς εἶη, τεταγμέ-
νοις χρόνοις ἦξιν υἷόν αὐτοῦ Διόνυσον, καὶ τὴν το
πατρίαν ἀνακτήσεσθαι βασιλείαν, καὶ πάσης τῆς
οἰκουμένης κυριεύσαντα, θεὸν νομισθῆσεσθαι ὑπο-
λαβὼν ἀληθῆ γεγονέναι μάντιν, τὸ τε χρηστήριον
ἰδρύσατο τοῦ πατρός, καὶ τὴν πόλιν οἰκοδομήσας,
τιμὰς ὥρισεν ὡς θεῷ, καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους τοῦ
μαντείου κατέστησε. Παραδεδοῦσθαι δὲ τὸν Ἄμμω-
να σκεῖν κριοῦ κεφαλὴν τετυπωμένην, παρὰ σσημον
ἐσχηκὸς αὐτοῦ τὸ κράνος κατὰ τὰς στρατείας.
Εἰσὶ δ' οἱ μυθολογοῦντες αὐτῷ πρὸς ἀλήθειαν γε-
νέσθαι φυσικῶς καθ' ἑκάτερον μέρος τῶν κροτάφων
κεράτια· διὸ καὶ τὸν Διόνυσον, υἷόν αὐτοῦ γργο-
νότα, τὴν ὁμοίαν ἔχειν πρόσωπον, καὶ τοῖς ἐπιγι-
νομένοις τῶν ἀνθρώπων παραδεδοῦσθαι τὸν θεὸν
τοῦτον γεγονότα κεράτιαν. Μετὰ δ' οὖν τὴν τῆς
πόλεως οἰκοδομίαν καὶ τὴν περὶ τὸ χρηστήριον κα-
τάστασιν, πρῶτόν φασι τὸν Διόνυσον χρήσασθαι

τῷ θεῷ περὶ τῆς στρατείας, καὶ λαβεῖν παρὰ τοῦ
 πατρὸς χρησμόν, ὅτι τοὺς ἀνθρώπους εὐεργετῶν,
 τεύξεται αὐτῆς ἀθανασίας. Διὸ καὶ μετεωρισθέντα
 τῇ ψυχῇ, τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον στρα-
 τεύσαι, καὶ τῆς χώρας καταστήσαι βασιλέα Δία,
 τὸν Κρόνου καὶ Ῥέας παῖδα, τὴν ἡλικίαν νέον ὄντα.
 Παρακαταστήσαι δ' αὐτῷ καὶ ἐπιστάτην Ὀλύμπου,
 ὑφ' οὗ τὸν Δία παιδευθέντα, καὶ πρῶτεύσαντα
 καὶ ἀρετὴν, Ὀλύμπιον πρὸς αὐτοῦ εὐθῆναι. Τὸν δ'
 οὖν Διόνυσον λέγεται διδάξαι τοὺς Αἰγυπτίους τὴν
 καὶ τῆς ἀμπέλου φυτείαν καὶ τὴν χρῆσιν, καὶ τὴν
 παράθεσιν τοῦ τε οἴνου καὶ τῶν ἀκροδρόων, καὶ
 τινων ἄλλων καρπῶν. Πάντη δὲ διαδιδομένης περὶ
 αὐτοῦ φήμης ἀγαθῆς, μηδένα καθάπερ πρὸς πο-
 λέμιον ἀντιτάσσεσθαι, πάντας δὲ προθύμως ὑπα-
 κούοντας, ἐπαίνοις καὶ θυσίαις ὡς θεὸν τιμᾶν.
 Τῷ δ' αὐτῷ τρόπῳ ἐπελθεῖν φασὶ τὴν οἰκουμένην,
 ἐξημεροῦντα μὲν τὴν χώραν ταῖς φυτείας, εὐεργε-
 τοῦντα δὲ τοὺς λαοὺς μεγάλαις τιμαῖς καὶ χάρισι
 πρὸς τὸν αἰῶνα. Διὸ καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους
 ἐν ταῖς πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς τιμαῖς οὐχ ὁμοίαν
 ἔχοντας προαίρεσιν ἀλλήλοις, σχεδὸν ἐπὶ μόνου τοῦ
 Διόνυσου συμφωνομένην ἀποδεικνύειν μαρτυρίαν
 τῆς ἀθανασίας. Οὐθένα γάρ οὐδ' Ἑλλήνων, οὔτε
 βαρβάρων ἅμοιρον εἶναι τῆς τούτου δωρεᾶς καὶ χά-
 ριτος· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπηργισμένην ἔχοντας χώραν,
 ἢ πρὸς φυτείαν ἀμπέλου παντελῶς ἀπηλλοτριωμένην,
 μαθεῖν τὸ κατασκευαζόμενον ἐκ τῶν κριθῶν πόμα,
 βραχὺ λιπόμενον τῆς περὶ τὸν οἶνον εὐωδίας. Τὸν

δ' οὖν Διόνυσόν φασι τὴν κατάβασιν ἐκ τῆς Ἰνδι-
κῆς ἐπὶ τὴν θάλατταν ταχῆαν ποιησάμενον, κατα-
λαβεῖν ἅπαντας τοὺς Τιτᾶνας ἡθροικότας δυνάμεις,
καὶ διαβεβηκότας εἰς Κρήτην ἐπ' Ἀμμωνα. Προς-
βεβοηθηκότος δὲ καὶ τοῦ Διὸς ἐκ τῆς Αἰγύπτου τοῖς
περὶ τὸν Ἀμμωνα, καὶ πολέμου μεγάλου συνεσιῶ-
τος ἐν τῇ νήσῳ, ταχέως καὶ τοὺς περὶ τὸν Διόνυ-
σον καὶ τὴν Ἀθηναίαν, καὶ τινὰς τῶν ἄλλων θεῶν
νομισθέντων συνδραμεῖν εἰς Κρήτην. Γενομένης δὲ
παρατάξεως μεγάλης, ἐπικρατῆσαι τοὺς περὶ τὸν
Διόνυσον, καὶ πάντας ἀνελεῖν τοὺς Τιτᾶνας. Μετὰ
δὲ ταῦτα Ἀμμωνος καὶ Διονύσου μεταστάντων ἐκ
τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως εἰς τὴν ἀθανασίαν, τὸν Δία
φασὶ βασιλεῦσαι τοῦ σύμπαντος κόσμου, κεκολα-
σμένων τῶν Τιτάνων, καὶ μηδενὸς ὄντος τοῦ τολμή-
σαντος δι' ἀσέβειαν ἀμφισβητῆσαι τῆς ἀρχῆς.

(C. 74.) Etiam Afri de altero Dionysio, Aegyptio, et tertio,
Iovis ac Semeles f., solennia narrant, ita, ut postremo fere supe-
riorum res gestae adscribantur. Quod simili exemplo Herculis
illustratur.

74. Τὸν μὲν οὖν πρῶτον Διόνυσον, ἐξ Ἀμμω-
νος καὶ Ἀμαλθείας γενόμενον, τοιαύτας οἱ Αἰβύες
ἱστοροῦσιν ἐπιτελέσασθαι πράξεις· τὸν δὲ δευτέρον
φασιν ἐξ Ἰοῦς τῆς Ἰνδοῦ Διὸς γενόμενον, βασιλεῦ-
σαι μὲν τῆς Αἰγύπτου, καταδεῖξαι δὲ τὴν τελευτὰς·
τελευταίον δὲ τὸν ἐκ Διὸς καὶ Σεμέλης τεκνωθέντα,
παρὰ τοῖς Ἕλλησι ζῆλωτήν γενέσθαι τῶν προτέρων.
Τὰς δ' ἀμφοτέρων προαιρέσεις μιμησάμενον, στρα-
τεῦσαι μὲν ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, σιήλας δ'

Diod. T. I.

C c

οὐκ ὀλίγας ἀπολιπεῖν τῶν ὄρων τῆς στρατείας· καὶ τὴν μὲν χώραν ἐξημεροῦν ταῖς φυτεῖαις, στρατιω-
 τίδας δὲ ἐπιλέξασθαι γυναῖκας, καθάπερ καὶ ὁ πα-
 λαιὸς τὰς Ἀμαζόνας. Ἐνεργῆσαι δ' ἐπὶ πλεῖον καὶ
 τὰ περὶ τοὺς ὀργιασμούς, καὶ τελετὰς αἷς μὲν μετα-
 θεῖναι πρὸς τὸ κρεῖττον, ἃς δ' ἐπινοῆσαι. Διὰ δὲ
 τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου τῶν προτέρων εὐρετῶν ἀγνοη-
 θέντων ὑπὸ τῶν πολλῶν, τοῦτον κληρονομῆσαι τὴν
 τῶν προγενεστέρων προαίρεσιν τε καὶ δόξαν. Οὐκ
 ἐπὶ τούτου δὲ μόνον συμβῆναι τὸ προειρημένον, ἀλλὰ
 καὶ μετὰ ταῦτα ἐφ' Ἡρακλέους. Λυοῖν γὰρ ὄντοιν
 τῶν προγενεστέρων τῶν τὴν αὐτὴν ἐσχολίαν προς-
 ηγορίαν, τὸν μὲν ἀρχαιότερον Ἡρακλέα μυθολο-
 γεῖσθαι γεγονέναι παρ' Αἰγυπτίοις, καὶ πολλὴν τῆς
 οἰκουμένης τοῖς ὅπλοις καταστρεψάμενον, θεοῦθαι
 τὴν ἐπὶ τῆς Αἰθύης στήλην· τὸν δὲ δεύτερον ἐκ
 Κρήτης, ἕνα τῶν Ἰδαίων ὄντα Λακτύλων, καὶ γενό-
 μενον γόητα καὶ στρατηγικόν, συστήσασθαι τὸν
 Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα· τὸν δὲ τελευταῖον, μικρὸν
 πρὸ τῶν Τρωϊκῶν ἐξ Ἀλκμήνης καὶ Διὸς τεκνωθέν-
 τα, πολλὴν ἐπέλθειν τῆς οἰκουμένης, ὑπηρετοῦντα
 τοῖς Εὐρυσθεῖως προστάγμασι. Ἐπιτυχόντα δὲ πᾶ-
 σι τοῖς ἀθλοῖς, θεοῦθαι μὲν καὶ στήλην, τὴν ἐπὶ
 τῆς Εὐρώπης· διὰ δὲ τὴν ὁμωνυμίαν καὶ τὴν τῆς
 προαιρέσεως ὁμοιότητα, χρόνων ἐπιγενομένων, τε-
 λευτήσαντα κληρονομῆσαι τὰς τῶν ἀρχαιοτέρων πρά-
 ξεις, ὡς ἐνὸς Ἡρακλέους γεγονότος ἐν παντὶ τῷ πρό-
 τερον αἰῶνι. Ὡς δὲ τοῦ πλείους Διονύσου γεγο-
 νέναι, σὺν ἄλλαις ἀποδείξεσι πειρῶνται φέρειν καὶ

τὴν ἐκ τῆς τιτανομαχίας. Συμφωνομένου γὰρ παρὰ
 πᾶσιν, ὅτι Διόνυσος τῷ Διὶ συνηγωνίσσατο τὸν πρὸς
 τοὺς Τιτᾶνας πόλεμον, οὐδαμῶς πρέπειν φασὶ τὴν
 τῶν Τιτάνων γενεὰν τιθέναι κατὰ τοὺς τῆς Σεμέλης
 χρόνους, οὐδὲ Κάδμον τὸν Ἀγήνορος ἀποφαίνεσθαι
 πρεσβύτερον εἶναι τῶν Ὀλυμπίων θεῶν. Οἱ μὲν οὖν
 Αἰβυες περὶ Διοτίσου τοιαῦτα μυθολογοῦσιν·
 ἡμεῖς δὲ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν τετελειωκότες, αὐ-
 τοῦ περιγράψομεν τὴν τρίτην βίβλον.
